DIARI CATALÁ D'AVISOS, NOTICIES I ANUNCIS

Preus de subscripció

Barcelona	Edició vespre	2 ptes	mes
	Edició matí	2 »	»
Península		7'50 »	trimestre
América i Filipines		8'50 »	»
Unió postal		25 »	»

La Veu de Catalunya

10 cèntims

REDACCIÓ I IMPREMTA
Carrer de Ferlandina 7, 9 i 11
(Prop de la Plaça dels Angels)
Telèfon num 4396-A

ADMINISTRACIÓ
Rambla de St. Josep, 16, principal
Telèfon 184 A
Anuncis esquelas comunicats i reclams a preus de tarifa.

Any XXXVII.- N.° 9.631 — Barcelona: Dimecres, 13 d'abril de 1927 — Edició del matí

CONFORTAT AMB ELS SANTS SAGRAMENTS I LA BENEDICCIO APOSTOLICA DE S. S. HA MORT

L'EXCEL·LENTISSIM SENYOR

DON MANUEL DE QUADRAS I FELIU

BARO DE QUADRAS

Gentilhome de Cambra de S. M. amb exercici, Cavaller Capitular Gran Creu del Sant Sepulcre, President del Consell d'Administració de la Societat Anònima Successora de Quadras i Prim

(A. C. S.)

La seva esposa, fills, fill polític, néts, germana, germana política, nebots, ties polítiques, cosins, parents tots i el *Consell d'Administració de la Societat Anònima Successora de Quadras i Prim* participen a llurs amics i coneguts tan dolorosa pèrdua, i els supliquen que encomanin la seva ànima a Déu i que es serveixin assistir a la casa mortuòria, Avinguda d'Alfons XIII, 373, avui, dimecres, a dos quarts de cinc de la tarda, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Jesús deGràcia, i des d'allí al Cementiri del S.-O.

Per a transformació de negoci, la Casa **BADIA** realitza tots els seus pianos i autopianos a menys del preu del cost. Carrer de Santa Anna, 6.

Subscripció pública

Accions preferents al 7 per 100

Unió Llibrera d'Editors, S. A.

CASA SUBIRANA

Barcelona · Madrid · València

Havent estat sol·licitada la totalitat dels títols assegurats, queda tancada la present subscripció

MOSAICS E. F. ESCOFET & C.ia
Ronda Univ. Versitat 20

Petita Guia de Perpinyà

Hotel de France
PERPINYA
Confort modern Garatge dins l'hotel
Telèfon 6,89

Hotel Régina
PERPINYA
Confort modern. Garatge dins l'hotel.
Telèfon 8,80

Els últims models de barrets porten la marca **Marchis**
Carrer Mirabeau, 10 i 12
PERPINYA

Camiseria, roba blanca i gorristeria Vda MICHEL BOLTZ et FILS
Carrer de la Barre, 9 - Perpinyà.
Marroquineria, perfumeria i articles de viatge

GARATGE PER 8,200 COTXES recomanat
Taurinya Germans
Tel. 3,78 - PERPINYA - Tel. 4,14

Per quadros i mobles antics
Carrer Alsace Lorraine
PERPINYA

Estanc de la Loge
El més ben assortit de la regió
PERPINYA

Grans magatzems de novetats
Aux Dames de France
PERPINYA
La casa que ven de tot
Entrada lliure

LOCALS

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha estat passat per la censura del Govern Civil

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 12 d'abril de 1927.
Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.
Baròmetre a 0° al nivell de la mar: Milímetres 767'9, 767'3, 764'7; milibars 1023'8, 1 23'0, 1019'5.
Termòmetre a l'ombra. Sec: 11'0 15'8, 16'0. Humit: 8'9, 10'0, 10'0.
Humitat centèsimes de saturació: 74, 42, 41.
Direcció del vent: E., SE., ESE.
Velocitat del vent: 3, 5.
Estat del cel: Ta at. Quasi tapat.
Classes de núvols: Ci.St Cu., Ci St, Cu Nb, Ci.
Temperatures extremes a l'ombra: màxima 17°; mínima, 9'1; id. prop de terra, 6'3.
Oscil·lació termomètrica, 8'3. Temperatura mitja, 13'2.
Precipitació aquosa, des de les set del dia anterior a les set de la data; mm. d'espessor, o sigui litres per metre cúbic, 0'0.
Recorregut del vent en igual període: 165.
Observacions particulars: No-cap.

Fins el dia 7 de maig pròxim, a les dotze, s'admetran al Negociat de Foment proposicions per a optar al concurs de les obres de formació de parterres a la Plaça de Catalunya, sota el tipus de 51.080 pessetes.

- Paraigües Cardús Portaferrissa, 10.

Degut a un contacte del circuit de la installació elèctrica en un taller del carrer de Llagostera, s'ha declarat un incendi que han sufocat els bombers. Amb tot les pèrdues materials es calculen en 15.000 pessetes. No hi ha hagut desgràcies personals.

— On dit qu'ils sont vraiment jolis et pas chers les modèles de chapeaux pour dame reçus de Paris a la Maison Germaine. 4, Portaferrissa, 6.

El Circol Odontològic de Catalunya s'ocupa activament de facilitar als seus associats el compliment de la circular de Sanitat del 4 de febrer últim, encaminada a reprimir el comerç il·lícit de tòxics i fixant regles per a la dispensa dels tòxics a les farmàcies, i es proposa fer arribar al general coneixement de la classe el resultat de les gestions que actualment realitza.

- Joies veritable ocasió Joieria, 41
Objectes usats de totes classes

La Societat Vegetariana Naturista de Catalunya ha organitzat per a avui, una conferència al local de l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme, 30), a càrrec de N'Antoni Martínez Novellas, qui tractarà sobre el tema «El Naturisme en els seus diversos aspectes».

Diumenge foren detinguts per la policia quatre individus acusats de revendre entrades per a la correguda de braus.

A la Cambra Agrícola Oficial del Baix Llobregat es procedí en l'última Assemblea a la designació dels socis que havien de completar la Junta Directiva, la qual ha quedat constituïda en la forma que segueix:

President, Joan Angel Genis; vicepresident, Ramon Ribas Ribot; tresorer, Antoni Ballori Comas; comptador, Joan Roldàn Ribas; vocals: Miquel Pascual, Jaume Tort Castellví, Josep M. Borrell de Zulueta, Antoni Jansana Llopart, Carles Font Milà, Josep Ollé i Josep Olivé Comas; secretari general, Antoni Sicart Oller.

—PRODUCTES «VIGOR» DEL DOCTOR FALP. TRAFALGAR, 7.

A la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona durant la darrera setmana s'han efectuat a la dependència central i les cinc sucursals, les següents operacions:

5.216 imposicions per 1.136.754 pessetes; 2.278 reintegres per 968.655'30 pessetes. 17 compres de valors per 46.666'60 ptes. Nous imponents, 504. 1.227 empenyoraments per 206.788 pessetes; 1.340 desempenyoraments 225.031'75 pessetes.

El Departament de Terapèutica Física de l'Hospital Clínic de la Facultat de Medicina de Barcelona (Càtedra de Terapèutica) ha organitzat un curset per a metges i estudiants sobre la terapèutica amb les corrents d'alta freqüència i especialment la Diatèrmia.

El curset constarà de deu lliçons que donaran els professors Zimmer i Roucayrol, de París, i el professor Bordier, de Lió, i els professors J. Peyri, L. Cirera, J. Pellicer Sala i V. Carulla Riera.

La primera lliçó tindrà lloc el dia 19 d'abril, a les onze del matí, a la Facultat de Medicina.

-Ribes: Hotel Montagut

Per als dies de Pàsqua pensió completa des de 16 ptes tot comprès. Telèfon 21 de Ribes.

El Sindicat Musical de Catalunya celebrarà Assemblea General ordinària demà, dijous, a les tres de la tarda, de primera convocatòria, o a dos quarts de quatre, de segona, al seu nou local social (Rambla del Centre, número 36 I 38, principal).

Durant el passat mes de març, al Mont de Pietat de la Mare de Déu de l'Esperança, carrer Ortigosa, 2, organisme de préstecs prendaris de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ha concedit 863 préstecs (755 en forma corrent i 108 amortitzables), i s'han lliurat 452,368 ptes., garantitzades per penyores de joies, valors, robes i objectes diversos; s'han prorrogat 1,379 operacions per un capital de 318,595'38 pessetes. Per 1,336 rebaixes i 802 cancel·lacions de préstecs, s'han cobrat pessetes 367,319'21. De les cancel·lacions, 37 foren venudes les penyores en pública subhasta, per correspondre a operacions vençudes i resultaren en 35 d'elles, sobrants, que importaren en junt, 1,251'85 pessetes, que seran trameses als respectius prestataris.

S'han obert vuit Cartilles de Rescat moves, i s'han tramitat 27 imposicions per la quantitat de 1,511'50 pessetes.

S'ha contractat un Segur Vida sobre operacions de préstecs prendaris per un capital de 800 pessetes.

Cancel·lats 115 préstecs amb 1,247'80 pessetes del fons de caritats rebudes, i han estat lliurades als respectius prestataris les corresponents penyores.

Seguint el costum anyal establert, les oficines de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, romandran tancades les properes festivitats de Dijous i Divendres Sants i diumenge i dilluns de Pasqua.

Un gos mossegà els nois Josep Ledesma i Cardaño, Francesc Cunill i Mas, i Ferran Aniceto i Duran; tots tres d'onze anys, i els feri de consideració a diverses parts del cos.

Davant del Palau de Belles Arts l'automòbil número 23.710 B. atropellà un nen de vuit anys, del qual solament pogué saber-se que es deia Ernest, i el ferí greument a diverses parts del cos.

El noiet ferit fou auxiliat a la casa de socors. Més tard, se'l conduí a l'Hospital Clínic.

Al cementiri Nou, Blai Fernández i Pernica, de 41 anys, es produí una ferida d'importància amb un ganivet, a la munyeca esquerra.

El ciclista Jaume Martí i Parera, de 26 anys, en passar pel carrer de Pere IV, va caure de la màquina i es ferí i contusionà fortament al cap i a la mà dreta.

Es declarà un petit incendi a la casa número 9 del carrer de Robador, a conseqüència d'haver-se encès el sutge de la xemeneia.

Els bombers apagaren el foc al cap de mitja hora d'haver-se declarat.

Religioses

Avui: Sants Hermenegild, rei; Màxim i Justí, màrtirs, i Santa Ida, verge. Demà: Dijous Sant. Sants Eustaqui, màrtir, i Lambert, bisbe.

Quaranta hores. — Avui: A la parròquia de la Puríssima Concepció. Hores d'exposició: De les sis del matí a les dotze del migdia.

Cort de Maria. — Avui: Nostra Dona de la Victòria, a Sant Francesc de Paula — Demà: Nostra Dona dels Dolors, a Sant Cugat.

Adoració nocturna. — Demà: Vetlla general de monuments en diverses esglésies.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Avui: Torn de Maria Auxiliadora, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà: Torn de Sant Rafel Arcàngel, a la mateixa capella.

—A la capella interior de Maria Reparadora, Girona, 32, el dia 17 del corrent, a dos quarts de nou del matí, com a fruit i feliç final de les conferències quaresmals, l'Associació Defensa Cristiana celebrarà la festa de Pasqua de Resurrecció amb Missa de Comunió general pel reverend doctor don Joaquim Masdexexart.

Bisbat

Hem rebut el número de «Revista Popular» corresponent a la present setmana, amb un notable sumari.

—Han complimentat el Prelat el P. Rector d'aquest Seminari, el P. Farrer, mercedari, i les senyores Josefina de Riguer, Isabel d'Alvarez, Antònia Coll i vídua de Carranza.

—Es troba a Barcelona el senyor Bisbe de Jaca, el qual ha estat a saludar el doctor Miralles.

—El número corresponent a la present setmana d' «El Iris de Paz», és dedicat, en bona part, a les grans diades que l'Església commemora durant la present setmana. Tant el text com la part gràfica resultarien d'un màxim interès.

Obituari

ENTERRAMENTS

Per aquest matí hi ha assenyalats els següents enterraments.

Joaquima Solà, de l'Hospital del Sagrat Cor, al Cementiri Nou. A les deu.

Miquel Domínguez, de dos anys, del carrer Dos de Maig, 239, pral., al Cementiri de Sant Andreu. A les nou.

Gonçal Anton, de 20 anys, solter, de l'Hospital Militar, al Cementiri Nou. A les deu.

Pere Galindo, de cuatre mesos, Banys de la Mar Vella, 19, barraca, al Cementiri de Sant Andreu. A les vuit.

Pere Comas, de 66 anys, casat, del carrer Flassaders, 36, al Cementiri Vell. A les deu.

Josep Ciervo, de 69 anys, vidu, del carrer de Ginebra, 63, al Cementiri Nou. A dos quarts d'onze.

Eulàlia Plana, de 46 anys, casada, de l'Hospital Clínic, al Cementiri Nou. A les vuit.

Encarnació Cozcolluda, del carrer Corts Catalanes, 561, entresol, al Cementiri de Les Corts. A les onze.

Isidre Sagués, de 73 anys, casat, de l'Hospital Militm. al Cementiri Nou. A les nou.

Per aquesta tarda hi ha assenyalats els següents enterraments:

Anna Aymat, de 45 anys, soltera, de la Ronda de la Universitat, 27, al cementiri Vell. A dos quarts de cinc.

Ramon Vives, solter, del carrer Panamà, 5, al cementiri Vell. A dos quarts de quatre.

Teresa Portabella, de la Ronda de la Universitat, 29, al cementiri Nou. A dos quarts de quatre.

Al barri de la Salut

GATS I GOSSOS EMMETZINATS

Fa alguns dies, els veins de la barriada de la Salut venien observant la mort de diversos gats i gossos. Els amos acudiren a un veterinari, el qual dictamina que els animalets havien mort emmetzinats. Els veins es posaren en guàrdia per a descobrir l'autor, el qual no trigà a ésser trobat. Posaren el fet al coneixement del cap superior de policia, i aquest ordenà al cap de la brigada de disciplina social que obrís una informació, la qual ha donat per resultat comprovar que pels carrers de la dita barriada eren tirats petits trossos de carn i peix emmetzinats, que produïen la mort als gossos i gats.

La informació ha estat tramesa al Jutjat, en virtut de denúncia presentada per la Societat Protectora d'Animals i Plantes.

Conferències sobre el Cardenal Mercier

La setmana entrant, el doctor Nicolau Balthasar, canonge de Malines, catedràtic de Metafísica a la Universitat de Lovaina, i amic íntim de Mercier, donarà un cicle de conferències sobre l'inoblidable cardenal. Ha estat invitat per la revista «Criterion», qui inaugura talment una série d'iniciatives d'alta cultura filosófica. Les dues primeres, tractant de la personalitat i la filosofia de Mercier, seran donades a la Joventut Catòlica (carrer de Rivadeneira, 4, principal), i la darrera al Seminari Conciliar.

Arribada d'un vaixell de guerra nord-americà

Poc després de dos quarts de dues de la tarda d'ahir, entrà al port tal com havíem anunciat, el destroier nord-americà «Isherwod», el qual ancorà al parament Sud del moll de Ponent.

Comanda el dit vaixell, el qual romandrà uns dies a les nostres aigües, Mr. T. Stiles, i la seva dotació es compon de 154 homes.

En enfilar la bocana es cremaren entre el destroier nord-americà i la bateria del castell de Montjuich les salves d'ordenança. Pujà després a bord per a complimentar el comandant l'ajudant de servei de la Comandància de Marina, capità de corbeta don Lluís Felip Banzà.

A la tarda, el comandant del «Isherwood», amb el cònsol del seu país en aquesta plaça, visità les autoritats locals.

Diputació

S'ha reunit la Comissió Permanent i ha despatxat assumptes de tràmit.

Botigues per llogar

No fa gaires anys, quan un barceloní anava per una ciutat de les anomenades mortes, restava estranyat de veure una botiga per llogar.

Ara a Barcelona ja se'n veuen moltes.

Han estat augmentades la tributació i les gabelles dels comerços, i es ven que s'ha fet amb un esperit de simplificació. Així, amb menys relluts, es recaptarà la mateixa quantitat, suposant que no arribi un moment en què hi hagi minva.

Pel monument a Garreta

De la llista anterior, 2.977'90 pessetes.

Delegació de Barcelona (IV llista): Resultat festival d'Olympia, 1.238'35 pessetes; Associació de Música da Camera, 500; família M. Ll., 2; Ramon Pujol, 2; Antoni Oriol 50; Baldomer Gispert 25; Ramon Serrat, 2; Joan Cortés, 2; Josep Mogues, 2; Miquel Parés, 5; Pau Comte, 2; Foment de la Sardana, de Sans, 30; Associació Íntima de Concerts, 25. Total, 4.858'45 pessetes.

Per a donatius a la Secretaria de la Comissió Monument Garreta (Delegació de Barcelona), carrer del Pi, núm. 11, tots els vespres, de set a nou.

El Congrés de Regadius

CONCURS DE SAURIS O HIDROSCOPS

Fa molt de temps que ocupa l'atenció dels tècnics l'estudi dels procediments de captura i determinació de les aigües subterrànies mitjançant aparells i pràctiques rudimentàries d'ús immemorial, i amb aquest objecte va celebrar-se a Honnòvre en 1911 un concurs de bacilogirs; adhuc es va constituir una Associació permanent per als estudis sistemàtics del fenomen, com es va celebrar un altre concurs a París cavant una prestigiosa comissió nomenada pel Govern francès, i posteriorment va obrir-se a Anglaterra una enquesta encaminada a determinar el valor objectiu de les pràctiques tradicionals.

Guiat per aquests mateixos propòsits i amb l'objecte de contribuir a la realització d'estudis de tan gran importància pràctica, la Comissió especial nomenada pel Comitè del IV Congrés Nacional de Regadius que ha de congregar a Barcelona les més rellevants personalitats de la tecnologia hidrològica, convoca a Concurs públic els sauris de tot el món perquè davant un Jurat nomenat d'entre els mateixos congressistes, i després davant el públic assistent a l'Exposició, se sotmetin a les múltiples i variades proves que els seran proposades a l'objecte de formar judici respecte de llurs facultats en relació amb els tres problemes fonamentals que presenta la determinació i qualificació de les aigües subterrànies, és a dir, el traçat topogràfic dels corrents, la profunditat de les capes aqüíferes i llur cabdal.

Convocatòria i bases

Primera: Es convoca a tots els sauris, hidróscops, bacilogirs i cercadors d'aigües subterrànies, nacionals i estrangers, al Concurs que obre la Comissió especial nomenada pel Comitè Executiu del IV Congrés Nacional de Regadius.

Segona: Els sauris que desitgin pendre part en el dit Concurs, hauran d'inscriure's a la Secretaria del Congrés (Portaferrissa, 21, principal, Barcelona), abans del dia 8 del vinent maig, manifestant per carta o personalment, llur nom, edat, professió, domicili i nacionalitat.

Tercera: Els experiments i treballs tindran lloc, primerament, en una finca privada que serà determinada al seu temps, i després en els terrenys colindants amb l'Exposició anexa al Congrés, situats al Parc de Montjuich.

Quarta: Els concursants podran valdre's de tots els mitjans i sistemes que els plaguin en la realització de llurs treballs, mentre siguin de la menà dels cridats a concurs (pèndols, vergelles, varetes, etc.) i els facin constar en el moment de la inscripció.

Cinquena: Els sauris desconeixeran en absolut el lloc on hauran de realitzar llurs treballs.

Sisena: Els experiments a realitzar a base de la determinació de la profunditat i direcció de les aigües i de llur cabdal, seran especificats en son dia pel Comitè Executiu de l'Exposició. En general consistiran:

Primer. En reconeixement de la situació i profunditat de diverses mines d'aigua i determinar llur contorn i si per elles passa o no corrent.

Segon. En la determinació de la profunditat de diverses masses de plom en un pou que serà construït a l'efecte, les característiques del qual coneixerà únicament una persona que tindrà anotat el número i profunditat exacta de les masses de plom, anotació que serà guardada sota sobre lacrat; aquesta única persona no assistirà als experiments.

Tercer. En determinar les desassimilables a voluntat, sobre una o diverses canyeries, d'ésser possible de terra, per tal d'evitar l'efecte dels metalls.

Setena: Els treballs, dictàmens, resultats i idees que la celebració del Concurs proporcioni o suggereixi, seran recollits i publicats en els volums recopiladors dels treballs del Congrés.

Vuitena: Serà lliurat als concursants que ho sol·licitin un document en el qual constin els resultats positius o negatius obtinguts en cada un dels experiments efectuats.

Novena: El Comitè Executiu del IV Congrés Nacional de Regadius nomenarà el Jurat, el qual apreciarà els treballs realitzats pels Concursants i lliurarà els certificats a què es refereix la base anterior.

Els catalans a Lourdes

Per als mesos de juliol, agost i setembre propvinents, es preparen una sèrie d'expedicions a Lourdes en autos espléndids que sortiran de Puigcerdà.

Els itineraris que actualment s'estan confeccionant resultaran molt agradables, car es visitaran les principals ciutats i monuments del migdia de França.

A Lourdes es podran deturar uns dies i es podrà assistir, per tant, a les processos i restants actes de pietat que se celebrin enfora de la gruta.

Els preus seran molt econòmics. De la bona organització en responen les excursions que varen fer el darrer any, i de les quals quedaren tots els que hi varen anar molt satisfets.

Expropiacions

En temps del senyor Nebot foren aprovades expropiacions, que ja constaven als pressupostos dels ajuntaments populars, per exemplar el carrer de Salmeron, Fontana amunt, i per a tirar a terra unes cases empotrades a la muralla romana de Santa Agata.

Fa mesos que no se'n parla.

A les cases de la Fontana, passa que la Companyia de Telèfons en alguna d'elles i deixant l'amplada corresponent de via pública hi edifica una sub-central.

A les de Sana Agat no se sap si hi ha projectat la seva ombra, la visió del famós projecte gòtic.

No estaria de més que qui pot expliqués la situació exacta d'aquelles, per ara diferides, expropiacions.

Recordem a les entitats i als particulars que vulguin trametre'ns articles o notes sol·licitades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible de fer-ne el menor cas), d'avalar degudament els originals amb un segell o una signatura.

De les terres catalanes

TARRAGONA

Canvi d'horari poc encertat

Ens diuen que l'Ajuntament ha establert que les hores d'oficina de la tarda siguin de les set a les nou, en comptes de les sis a les vuit com fins ara, la qual cosa deixa sense efecte l'avantatge de l'avenç de l'hora oficial, i tampoc no és grata als empleats.

Obrer mort per accident del treball

Ahir, a les deu del matí, al mas Bover, de Reus, treballant a un pou, a l'obrer Gonçal Lavalla li caigué una pedra al cap.

El dissortat treballador morí a l'acte.

Decomís de taronja pelada

Els inspectors de Proveïments han decomissat una partida important de taronja per haver-n'hi un percentatge creixent de gelada.

Moviment del port

Entrades: els vapors «Iturri Ripa» i «Danielito», de Cette, amb bocois buits; l'holandès «Irene», d'Amsterdam; «Cabo Sacratif», de Santander. Tots dos amb càrrega general.

Sortides: els vapors «Irene», cap a València, de trànsit; «Cabo Sacratif», cap a Barcelona, amb carregament general; «Freixas I» i «Freixas II», cap a Cette, amb vi; «Vilafranca», cap a Barcelona, de trànsit; «Conde de Zubiria», cap a Gijon, en llast; «Mireille», cap a Marsella; el pailebot «Angela», cap a Postman; la barca «Vicentica», cap a Dènia. Tots tres amb càrrega general.

Altres noves

Ahir a la tarda s'efectuà l'enterrament del conegut industrial Jaume Sans i Boldú.

—La brigada municipal procedeix a muntar el quiosc tribuna, per tal de donar els concerts d'estiu a la Rambla.

GIRONA

Verola als pobles fronterers

Sembla que en alguns pobles francesos de la frontera s'han donat alguns casos de verola, per la qual cosa les autoritats han ordenat que s'extremi la vigilància, per tal d'evitar la importació de la malaltia.

Una motocicleta mata un vellet

A la carretera de Vilademat a l'Escala una motocicleta munlada per Pere Portell, conegut pel «Japet», i Josep Buvé, atropellà el veí de Vilademat, Pere Riera, de 80 anys, qui morí a conseqüència de la gravetat de les ferides rebudes

Pere Portell resultà ferit greument.

Dona morta per un tren

Hi ha hagut una altra desgràcia a la foradada internacional.

S'hortolana Lluïsa Sangermà fou agafada i trossejada per un tren.

Altres noves

El dia 21 d'aquest mes es celebrarà la subhasta de les obres d'engravat del camí veïnal de La Creueta al Santuari dels Angels. El pressupost és de 40.607 pessetes.

—En Jaume Pagès, sots-delegat de veterinària d'aquest partit, ha marxat cap a París.

—A la Rambla de Verdaguer han començat les obres de collocació de la balustrada nova

REUS

El tramvia Reus-Tarragona

Els diaris locals publiquen aquests dies un comunicat de don A. de Prunera, enginyer cap de l'esmentat tramvia, donant explicacions del perquè no han estat començades les obres d'instal·lació del ferrocarril.

Com que aquesta nova suspensió és la tercera o quarta vegada que succeeix, l'opinió pública interessada en la realització del projecte no creu que es porti a terme, tot i les promeses i explicacions de la companyia concessionària.

El pantà del Brugent

Es molt comentada la nota publicada per diferents diaris, donant compte d'haver anunciat la Gaseta la concessió per la construcció d'un pantà al riu Brugent de La Riba, la qual concessió és feta a favor d'una empresa particular

El projecte d'aquesta nova construcció hidràulica és la d'establir una resclosa a alt nivell, el primer salt de la qual fóra aprofitat per produir força elèctrica. La segona, situada a pocs metres de la del projectat pantà del Francolí, embassaria una gran quantitat d'aigua que serviria per a regar i subministrar-la als pobles que en tenen escassesa, com Tarragona, Reus i altres.

Sembla que aquest nou projecte no ha estat ben acollit per l'opinió, que compara el servei que podria donar el pantà del Francolí, que estaria administrat per un Sindicat de Regants, o el del Brugent, administrat per una empresa comercial que, ultra vendre l'aigua al preu més elevat que pugui aconseguir, moralment és possible que sigui un obstacle per la construcció del nou pantà del Francolí, el qual projecte fa molt de temps que està encallat en les reglamentàries tramitacions oficials.

La vida cultural del Centre de Lectura

Organitzat per la Secció d'Art del Centre ha tingut lloc una exposició i conferències a càrrec del fundador del «Fayans Català», de Barcelona, don Marian Burguès.

«La terrissa catalana sota el punt de vista de l'art», fou el tema de la primera conferència, i la segona, «Els vidres esmaltats com element decoratiu».

L'exposició amb objectes de «terra cuita i vidres esmaltats» ha estat molt visitada.

La mateixa secció ha organitzat una altra exposició oberta del dia 3 al 17 del corrent, de joies d'art d'En J. Vergés.

La Secció de Literatura ha organitzat per avui, a les deu la nit, un acte en commemoració del VII centenari de la mort de Sant Francesc.

En Pere Benavent parlarà sobre «La cortesia de Sant Francesc i el reverend Pare Antoni Maria de Barcelona parlarà sobre «Ideals persistents de Sant Francesc».

SABADELL

Els exercicis del P. Vallet

Els exercicis espirituals predicats pels PP. Puig i Vallet, van tenir diumenge un digne epileg amb la Comunió general celebrada a la pròpia parròquia de Sant Feliu. Ningú no recorda una comunió tan concorreguda com la del diumenge, prova evident dels fruits que han donat els sermons dels zelosos missioners qui hem tingut entre nosaltres per espai d'una setmana.

Els diaris segueixen parlant de la campanya apostòlica del P. Vallet. A «La Veu de Sabadell» hem vist una nova nota, que creiem del propi Joan Arús, el qual ha anat comentant durant els dies dels exercicis les prèdiques del famós jesuita. Hom diu que l'al·ludida nota, contra la voluntat del seu autor, ha sortit incompleta.

—El «Diari de Sabadell», després de dir que per a l'historial catòlic de la ciutat, la setmana de Passió d'enguany serà d'inesborrable memòria amb motiu d'aquests exercisis espirituals que han portat al temple una afluència mai no vista d'homes, fa atinats comentaris sobre la perseverança com a fruit dels exercicis, i conclou amb el següent paràgraf:

«Vulguem reconèixer la importància màxima dels temes tractats aquesta setmana i procurem la perseverança en aquests bons propòsits que tots ens hem fet com a veritable fruit pràctic dels Sants Exercicis, un dels mèrits més importants de l'obra de l'infatigable P. Vallet. Que l'esperit dels passats dies de reflexió espiritual no minvi mai en tot ço que ens sia possible, i que tinguem sempre ben gravades aquelles veritats cabdals de la nostra vida, ja que del seu exacte compliment depen la solució favorable del negoci dels negocis: «la nostra salvació.»

La «Revista de Sabadell» remarca també l'esdeveniment que ha constituït l'estada del P. Vallet entre nosaltres. Diu que no té precedents en la nostra història, i recorda, amb motiu de l'espectacle consolador que ha ofert durant la setmana el temple de Sant Feliu, la figura venerable del doctor Sardà i Salvany, que fou el fundador dels exercicis a Sabadell i el més fervorós propagador d'aquests actes. Es lamenta però l'articulista, que no s'hagi cantat com es cantava a Sant Agustí de Barcelona, el «Crec en un Déu», de mossèn Romeu, i retreu l'emoció que hom experimentava en el temple barceloní sentint aquella gran massa de poble entonant aquella oració.

Per al temple de la Bernadeta

Entre els darrers donatius rebuts per al temple de la Bernadeta (columna que sufraguen els catalans), al anotar els següents: Narcisa Julià, 3 ptes.; R. Duràn, 5; Maria Monistrol de Buxó, 5; Francesc Buxó i Duràn, 3; en sufragi de Jacint Port, 25.

Es segueixen rebent inscripcions a casa mossèn Josep Cardona, Calderón, 31.

El canonge Llovera

El canonge de la Seu de Barcelona doctor Llovera, ha donat una conferència a la Schola Cantorum. L'acte s'ha vist concorregut per un públic selectíssim. El conferenciant ha estat merescudament aplaudit.

La Congregació Mariana de Sant Lluís

La Congregació Mariana de Sant Lluís, ha organitzat per al segon dia de Pasqua una excursió a la Conreria. Es dinarà a la Font dels Monjos, i a les tres es visitarà la Cartotxa del Montalegre. El director de la Congregació celebrarà missa a l'església de Reixachs.

Unes invitacions

Hem tingut ocasió d'admirar unes esplèndides invitacions a la processó que sortirà el Dijous Sant de la parròquia de Sant Feliu de la qual és majoral En Josep Tamburini.

D'un format gran i un discret colorit i fina impressió que ha honor a la Impremta Minerva, contenen com a ornamentació uns fotograbats del Via-Crucis de René de Cramer, i una oria de passioneres molt escaient, amb motiu de les festes religioses d'aquests dies, deguda a l'experta ploma del virtuós escolapi P. Franquesa. La inscripció evangèlica «Jo sóc el cep, vosaltres els sarments» és fortament plàstica de la unió dels cristians amb el Crist, que principalment s'ha de realitzar aquests dies santis.

No cal dir com aprovem i aplaudim el bon gust del nostre amic Tamburini i el felicitem ben cordialment. Així cal tractar les coses santes: amb gran finor i respecte.

El «Lavatori»

El Dijous Sant, a les sis de la tarda, hi haurà a Sant Feliu la solemne cerimònia del «Lavatori». El senyor rector rentarà els peus a dotze vellets, pobres, escollits entre els adoptats de les Conferències de Sant Vicens de Paul i de la Casa de Germanetes. El Consell particular de les Conferències farà després a cada pobre l'acostumada almoina de 5 pessetes.

Per als malalts i presos

El Negociat de premsa de l'Ajuntament, ha tramès als periòdics locals la següent nota:

«Els malalts convalescents de la clínica de Nostra Senyora de la Salut han insinuat que agrairien de les ànimes caritatives uns llibres bons per a passar instruint-se i delectant-se espiritualment durant les llargues hores evocadores dels més cars afectes

També a la Presó del Partit, uns homes abnegats han creat una escola i iniciat una Biblioteca, on els presos obliden per uns moments i es dignifiquen, la fonda pena que la manca de llibertat els causa.»

Via Crucis

El diumenge de Rams va sortir de la parròquia de la Purissima Concepció la processó del Via Crucis, la qual es veié molt concorreguda.

Actuà de Majoral el congregant Ezequiel Estruch. El peng de la congregació el va portar En Jaume Virgili, qui cedí els cordons a l'Apostolat de l'Oració i a la Lliga Parroquial de Perseverança.

Servei Meteorològic de Catalunya

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set hores del dia 12 d'abril de 1927

Les baixes pressions constitueixen avui dos centres depressionaris, situats, respectivament, al mar Bàltic i al desert del Sahara

Les altes pressions estan a les costes occidentals d'Europa, i tendeixen a envair el Continent a través de França

Plou a les costes de Noruega, a Alemanya, a Suissa i a tot el Marroc.

A la nostra Península el temps en general, és bo, però lentament perd estabilitat sota els efectes de la depressió africana

Estat del temps a Catalunya, a les vuit hores:

El temps és bo, amb cel semicobert per les comarques costeres, i serè a l'interior.

La corrent general de vents de la regió nord, establerta a la major part del nostre Continent, ha motivat un notable descens de la temperatura, i les mínimes són les següents:

8 graus sota zero al llac Estangent.

4 graus sota zero a Capdella.

2 graus sota zero a Ribes.

A Girona i Tarragona, les mínimes respectives han estat de 3 i 7 graus sobre zero.

LLEYDA

El pianista Viñes a Londres

S'han rebut noves de Londres que el dia 5 d'aquest mes el nostre compatrici i eximi pianista Ricard Viñes donà un concert davant de la societat anglo-espanyola, i que aconseguí un èxit grandiós.

La premsa d'aquell país l'ha qualificat, amb raó, d'artista eminent.

En Romà Sol

Ha retornat de Madrid, l'ex-president accidental de la Mancomunitat de Catalunya, En Romà Sol.

El senyor bisbe visita els presos

Ahir, a la tarda, el bisbe Irurita féu una visita a la presó.

Crim i robatori descobert

De Cervera ens comuniquen que, gràcies a les actives recerques practicades per la guàrdia civil i el sometent, s'ha descobert un crim que tingué per mòbil el robatori.

Pel camí de Sant Guim, del poble de Lloret, anaven en un carro l'amo d'aquest, Josep Nadal i Giribert, i el mosso al seu servei Domènec Ribera Vila.

Havien sortit l'amo del carro i el seu mosso de casa seva per a transportar oli, i cap al tard de divendres tornaven, després d'haver cobrat el senyor Nadal de 2.000 a 3.000 pessetes, a presència del seu criat, al qual tenia com de confiança. En arribar al lloc més separat del camí, com que el senyor Nadal s'havia adormit, segons sembla, el mosso tregué una pistola browing i disparà contra l'amo a frec de roba.

El projectil entrà per un ull i li travessà la massa encefàlica.

L'assassí s'apoderà del diner, i per a preparar nua fugida, es féu un dispar al braç dret, i marxà precipitadament al poble. Amagà el diner al paller i alarmà la família i el poble amb la falsa notícia de l'assalt, suposadament comès per malfactors

Altres noves

Na Josepa Gras de Traval ha estat elegida vice-presidenta de la comissió local de la Creu Roja.

—La quantitat recaptada i ingressada pels pobles de les terres lleydatanes per l'impost de les cèdules personals puja, al present, a més de 400.000 pessetes.

—En Ramon Murrià, professor d'aquesta Escola Normal, ha compost un treball titulat «Pasqua» i dedicat a l'entitat «La Paloma», el qual treball s'interpretarà diumenge vinent

Va lès alt

SANT FELIU DE CODINES. — Gran entusiasme regna a la nostra vila, la qual es prepara a celebrar, amb joia, la simpàtica instauració de la Festa d'Homenatge a la Vellesa, deguda a la particular iniciativa del benemèrit patrici senyor Joan Badó, encara que formant part i sotmesa a la gran Obra d'Homenatges a la Vellesa, que, fundada a Barcelona l'any 1915 per la Caixa de Pensions, va estesenent per la nostra terra la benefactore llavor de missió tan humanitària, de la qual ha estat bon sembrador i propulsor el nostre bon amic senyor Moragas.

Divendres passat tingué lloc la formalització de l'article reglamentari. Anaren a Barcelona el zelós senyor rector, don Francesc Barjau Martí, president del Patronat; don Llorenç Mauri, tresorer, i don Joan Puigdomènech, secretari, a fi de dipositar a la Caixa de Pensions el que ha de cosstituir el capital permanent de la fundació, gràcies als primers valuosos donatius que encapcalen la subscripció oberta a l'efecte, no sols a la vila, sinó a Barcelona, entre la nombrosa colònia d'estiuejants, del qual estan encarregats els vocals de la Junta senyors Isidre Ponti i Esteve Masó, feliuencs de cor, si no de naixença, que han començat per donar un bell exemple d'altruisme i viva simpatia per obra tan benefactorar.

S'està repartint el programa de la festa que se celebrarà Dilluns de Pasqua:

Al matí, una comissió de joves i domiselles aniran en autos a recollir els vells septuagenaris i els acompanyaran a Casa la Vila. Tritlleig de campanes. Els vells i totes les autoritats i la cobla i la Junta de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, aniran a oir missa. A la Plaça de J. Umbert, a honor dels vells es cantarà un himne, música de mossèn Molera i lletra de F. Mirabent. Es faran parlaments i recitaran poesies lloant la vellesa, i les criatures de les escoles obsequiran amb flors els vellets. Seran pensionats deu vells de Sant Feliu.

Aplec del Vilà com homenatge a la vellesa. Hi anirà la cobla.

Els balcons del poble seran endomessats.

Mo'ins de Rei

VIII Aplec a Santa Creu d'Olorde

Han sortit ja els programes anunciadors del típic i tradicional Aplec, que amb tanta cura organitza tots els anys la Joventut Catòlica d'aquesta vila, per al pròxim dilluns de Pasqua. Enguany l'Orfeó Pàtria cantarà la Missa de Dobici, a quatre veus mixtes, i predicarà el reverend Pere Ventosa, vicari d'aquesta parròquia. Es recomana l'assistència a la processó que pels encontorns de l'església s'organitza tots els anys, la qual constitueix una de les més belles manifestacions de fe i d'entusiasme. Al turó de can Serra, l'Orfeó i el poble entonaran l'Himne a la Creu, del poeta Verdaguer, música del Mtre. Blanch. Matí i tarda, hi haurà audicions de sardanes, per la cobla «Catalònia», la qual anuncia quatre estrenes.

Hi haurà servei d'automòbils des de Molins de Rei, així com de restaurant a can Serra.

Es fa avinent que el servei de bar i cafè, installat a la placeta de l'Església, estarà a càrrec de la Comissió organitzadora i que els beneficis són emprats per a contribuir al pagament de les despeses que ocasiona la festa.

Altres noves

—Ahir va finir a la Joventut Catòlica la tanda de conferències quaresmals Les sessions, que han tingut un èxit falaguer i en les quals han pres part noms tan prestigiosos com els de Raimon Negre Balet, mossèn Santandreu, Manuel Ribé Labarta, Josep M. Boix, foren ahir bellament resumides pel nostre senyor rector, amb una conferència ilustrada, de la Passió i Mort del Redemptor. El públic ha afavorit enguany els esforços de la Societat, i ha omplert durant totes les sessions la sala d'espectacles de la Joventut.

Per al pròxim dissabte de Glòria, està anunciada la inauguració de la temporada teatral. La Companyia Vila-Davi, posarà en escena la popular novella d'en Clovis, escenificada per en Companys, «La Puntaire». Es esperada amb delit per totes les damiselles d'aquesta vila.

—La Companyia de Foment, transformada fa poc temps en «Grup Artístic Foment», té en estudi les famoses obres d'En Guimerà i Russiñyol, respectivament, «L'Eloi» i «La Verge del Mar». Hom diu que per tal motiu es prepara per al dia de la presentació un tribut d'homenatge als illustres autors.

—Dos bons amics i col·laboradors en les tasques artístiques i teatrals del Grup, en Pompeu Creuet i en Mateu Janés i Duràn, han tingut l'alta honor de veure premiats els seus treballs en els Jocs Florals de Barcelona El primer, ha obtingut el premi Fasthernati, i el segon el primer accèssit a la Viola d'or. Rebin, doncs, l'amic illustre i el volgut convilatà, la més cordial enhorabona.

TORTOSA

Concert pel Trio femení de Barcelona

El darrer concert de l'Associació de Música fou confiat a Trio femení de Barcelona. Constitueixen l'esmentat Trio, les senyoretes Costa (pianista), Petit (violinista) i Wunderlé (violoncellista). Executaren el Trio en si bemoll, de Beethoven, i el Trio en re menor, de Mendelssohn. A la segona part, la senyoreta Costa interpretà la «Balada en sol menor», de Chopin; «El Puerto» d'Albéniz, i «Polonesa», de Liszt. Palesa que posseeix un bell mecanisme i un estil expressiu i ben seriós. Fou aplaudidíssima i hagué d'afegir una nova obra al seu programa.

Foren també acollides amb llargs aplaudiments les senyoretes Petit i Wunderlé en executar, la primera, «Precieuse», de Couperin; «Grave», de Bach, i «Sicilienne et Rigaudon», de Kreisler, i la segona, «Chant Lindon», de Rimsky-Korsakoff; «Cants russos», de Lalo, i «Gavota», de Popper.

Tothom eixí ben satisfet de l'interessant concert.

Penedès

BISBAL. — El dilluns de Pasqua, 17 d'abril, serà celebrat un grandiós aplec a l'ermita de Santa Cristina, de Bisbal del Penedès.

Heu's ací el programa de la festa:

A les deu del matí, ofici solemne en el qual l'Orfeó Bisbalenc, tan encertadament dirigit pel mestre Antoni Cornellà, cantarà la missa «Hoc est Corpus meum», del mestre Perossi, ocupant la Sagrada Catedra el reverend administrador de l'ermita.

A les tres de la tarda, a la plaça de l'ermita, l'esmentat orfeó donarà un selecte concert.

A les quatre, l'orquestra cobla La Vendrellenca» tocarà un enfilall de sardanes i danses, després de les quals s'acomiadarà tothom per a dirigirse cada u a casa seva.

Notes: Tot el dia del diumenge de Pasqua i també el dilluns al matí, hi haurà servei d'automnibus al Vendrell a tots els trens procedents de Barcelona i de Sant Vicens. A Calafell també n'hi haurà als trens del matí i vespre. De Santa Cristina, per a la tornada, n'hi haurà a totes hores.

CAPELLADES. — Ha satisfet l'oferta de la marquesa de Pobla de Claramunt, d'unes escoles que començaran a construir-se, sota plànol de l'arquitecte senyor Domènec Sugranyes. El Grup Escolar perpetuarà la memòria del fill de la vila Antoni Miquel i Costas, marquès de Pobla de Claramunt, mort recentment a Madrid (a C. s.)

— Enguany no surten a la vila Caramelles.

— La Penya d'Escacs del Centre Moral Instructiu, el propvinent dilluns, té projectada una excursió a Vendrell, per tal de tornar la visita que feren els escaquers de l'esmentada població. Els jugadors marxen acompanyats per un bon nombre de socis del Centre.

De passada, hom pensa visitar Tarragona, on romandran els excursionistes unes hores.

— Les societats Centre Moral i Lliga Comercial, rivalitzen en presentar uns bons programes de cinema per a les festes de Pasqua.

MANRESA

Una sessió de la Permanent

L'alcalde i quatre regidors, els senyors Sitges, Canudes, Oms i Puigdellival s'han reunit en sessió permanent i s'han assabentat de que la recaptació del mes per consums i drets d'Escorxador importava pessetes 48.067'92; després aprovaren factures, que no es detallen; substitueixen un empleat per un altre, amb tot i que, si no ho tenim mal entès, els canvis d'empleats són cosa del Plen; aprovares molts arbitris i limitaren el pas dels vehicles pel Passeig de Pere III.

També agraïren al senyor Genobreda el seu desprendiment pel present de 20.174 pams de terrenys a la ciutat i aprovaren dos dictàmens de la Comissió municipal de Foment.

Tot això segons una nota facilitada per l'Ajuntament, car la premsa no és admesa a oir les deliberacions.

El concert de dimarts vinent

Tal com prevèiem, hi ha expectació per oir l'«Orquestra da Camera» que dirigida per Bernardí Gálvez, dimarts vinent vindrà al Conservatori, a donar un concert. Creix cada dia, i es demostra que el públic desitja coses selectes.

Serà, ben segur, un nou èxit per l'orquestra i un nou motiu perquè Manresa reiteri el gran afecte que sent pel seu Orfeó, car aquest Concert, forma part de la colla d'actes organitzats amb motiu de les festes d'aquest any de les noces d'argent de la nostra primera entitat artística.

Tenim notícia que el programa de l'orquestra da Camera serà una cosa ben triada de debò.

A la Consergeria de l'Orfeó ja ha dies que es reben encàrrecs i hom preveu que tota la gent selecta i d'una mica d'espiritualitat de Manresa hi assistirà.

Una colla d'arbitris

S'ha publicat el Padró d'arbitris, aprovat per l'Ajuntament en la sessió de què parlem més amunt, i són els següents:

Conservació de les clavegueres i desguassos a la pública; inspecció de motors; carros sense molles; carruatges de passatgers; carretons; automòbils de lloguer i camions; bicicletes, motocicletes i luxe; circulació de gossos i guarderia rural.

Seran exposats al públic durant quinze dies als efectes de reclamació.

Sobre els arbitris de Manresa hi hauria molt e parlar, car mentre alguns de luxosos es cobren el mínimum, la part corresponent a les coses de primera necessitat en el comerç són molt carregats.

Noves diverses

—Amb escassa concurrència divendres va actuar al Conservatori la companyia de comèdia castellana de Carme Seco.

—El reverend P. March, S. J., de la residència de jesuïtes de Barcelona, i savi compatrici nostre, ha tornat a la seva residència després de passar uns dies entre nosaltres.

—El Foment de la Sardane ha recaptat 276'70 pessetes destinades al Monument Garreta.

—Sota el títol de «Sant Francesc a la Comarca de Bages» el diari local «El Pla de Bages» ha començat a publicar la conferència donada a la nostra ciutat, pel nostre estimat doctor Antoni Vila, prevere, antic collaborador de LA VEU DE CATALUNYA i erudit historiador de Sampedor.

—Ens comuniquen que el número premiat en el sorteig efectuat a benefici de la festa de Sant Josep de la Basílica de la Seu de la nostra ciutat, és el 1.807.

—Durant el passat mes s'han registrat a la nostra ciutat, 47 defuncions 43 naixements i 19 matrimonis.

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA

3 5 D'ABRIL 1927

ROSER

novel·leta

per

F. Agulló i Vidal

—Que t'has tornat boig? Què puc fer-hi més del que faig?

—Sí, boig, i els bojos fan bojeries, Roser.

La Roser va posar-se a plorar: el «Noi Ros» va fugir i, en ésser lluny, plorava també, però a puntades de peu feia córrer les pedres de la platja, i en arribar a la barca, tirà en renou tot el de bord i clavà un cop de rem a un gos magre i escanyolit que morrejava un pilonet de caps de sardina, fent-ne fugir les mosques...

Passaren dies, mesos; passà la Festa Major, tot alegria pel poble, tot tristesa per la casa de l'avi Cristet, davant la qual, «Don Pancho» féu tocar sardanes. Anà passant l'istiu, començaren a groguejar les fulles dels arbres, i la mar anava prenent color més fosca i les ones més «mpenta. Bona part dels sardinalers desaren les peces i tragueren dels magatzems l'art de la Vaca, amb que la tolerància oficial sembla voler protegir els pescadors, contribuint, però, a matar el peix: — «Peix per avui, fam per a demà» — com deia «El Noi Ros».

El «Noi Ros», per imposició de l'amo, començà la temporada de la Vaca. La Vaca és un petit art de Bou: un cop de malla estreta, de fil gruixut, amb dues antenes o banyes llargues, de malla que es va eixamplant fins al puny d'amarrar; ploms a baix, bornois de suro a dalt. Així com de les banyes de Bou en tiren dues barques a força de vela, de la Vaca, un cop calat l'ormeig, en tira una sola barca, travessada al corrent, un cap al carl, un altre a la roda de popa; la vela, en lloc d'hissarse al pal, s'enfonsa a l'aigua amb dues entenes i, agafant-la el corrent, fa caminar la barca de costat, arrossegant l'ormeig pel fons sorralenc o d'algues de la mar. Cal evitar les roques, ço que vol dir que el patró ha de ben saber la, diguem-ne, orografia marítima.

El «Noi Ros» ni va fer una sola observació a l'amo: va treure la Vaca del magatzem, va estendre-la a la sorra i va cridar la primera remendadora que va veure en vaga, perque la repassés; ell mateix, capficat i sorrut, va recórrer la plomada i els suradors.

—Que és estrany — feien alguns pescadors — que «Es Noi Ros» no aplassi la Roser?

—Si ja no hi va — responia una «remendadora», tot movent l'agulla d'arpó de dues puntes, amb aire de llampec, o de camí zigsagador de muntanya —. Que no sabeu que l'ha desbancat l'«americano» nou?

—«Don Pancho»?

—Es mateix: «fis» meus, es peix va a es grumeig...

El primer dia de la temporada de la Vaca, «El Noi Ros» va fer sort. Quina calada! De bon matí a l'encantar-la sota els arbres del Passeig, peixaters i desvagats, trapaceres i trapaceres, envoltaren completament la vela vella estesa en terra, sobre la qual, mut i trist, el «Noi Ros» anava classificant en piles el bé de Déu de peix de tots colors que encara bellugava, mentre els mariners penjaven del cim del pal de la barca, per assecar-lo al sol, l'ormeig estelat d'escates d'or i d'argent, flairant a marisc i algues.

Feien goig de veure les piles de peix i les sèpies ventrudes, a una banda; els rogers d'or, a l'altra; ací, aranyes perilloses de cap negrenc, de gunxada que es gangrena; allí, una muntanyeta de sorells badant i tancant el morret mentre morien; uns congres blancs que encara serpejaven, ventre en terra; orades que encara donaven cops de cua; i al mig, un cove de popets que feien venir salivera als qui saben el gustosos que són amb sofregit de ceba o una picada de xocolata i ametlles, com la llagosta. Altres vegades, el «Noi Ros» hauria anat fent la tasca dient i bromejant amb tothom: la calada bé valdria més de trenta duros; però aquell dia el «Noi Ros» callava i fins s'errava en classificar el peix.

—Noi, que no encantes?

—Bé n'està prou ell d'encantat!

—Si no sap es que es fa!

—Apa que es recadaors esperen... fes l'aixau.

El «Noi Ros», sense tornar resposta, agafà una sèpia, un congre gruixudot i tres rogers dels més grossos, i amb els ulls fixats en el peix comença l'encant, veu molt baixa, tot presentant l'embosta de l'aixau, el braç estès, la mà una mica enlaire.

—Val! Cent seixanta... Cent cinquanta nou... Cent cinquanta vuit... Cent cinquanta set...

—Baixa més de pressa, que ja no hi ha forasters a Vila, — féu una peixatera vella — i es fa tard...

El «Noi Ros» seguí sense fer-ne cas:

—Cent cinquanta sis... Cent cinquanta cinc... Cent cinquanta quatre... Cent cinquanta tres...

— Hi ha poca gana, avui...

—Cent cinquanta... Veiam si piqueu, escanya pescadors... Cent quaranta vuit...

Peixaters i peixateres es miraven, fent l'orat, els concurrents trapassers se'n reien, confiant comprar el peix barato...

—Cent quaranta sis...

—Jo! — féu un peixater rodanxó i vermell de cara, tot agafant l'aixau...

El cercle de compradors murmurà...

—Si pessessis bé no l'encariries el peix!

—Calla, Bòrnia, que et pensegs ésser la reina d'es Portal!

—Uix... qui parla!

El «Noi Ros», sense fer cas d'aquesta picabaralla, ni de les empentes ni de res, féu la segona aixau, un xic més petiteta que la primera, i va rependre l'encant, pujant, ara.

—Cent quaranta set... Cent quaranta vuit...

—Jo! — cridà una peixatera magra i molla d'ulls, amb les mans negroses d'estripar una sèpia.

Agafà l'aixau, mentre l'encantant en feia un altre i els dos primers xerradors s'escometien...

—Apa, Bòta, que ja tens esmorzar!

—I dinar i tot!

Seguia imperterrit el «Noi Ros»:

—Possu-hi dues pessetes... una... mitja... Posseu-hi un ral...

No hi hagué més puja: el peix era més ben venut que ben comprat. S'anà dissolent el rotllo i la compradora començà a posar el peix en coves i paneres...

—Se'n veurà un tip «Es Noi Ros»: s'hi ha donat massa!

—Es que la volia de debò a la Roser.

—Però si no hi ha res fet encara.

—Doncs per què hi va cada dia «Don Pancho»?

—Abandonar la plaça és entregar-la.

—Però si la Roser de ca l'avi Cristet sembla una mabré a sa sorra! S'emmusteix cada dia més!

—A mi, «Es Noi Ros» no em fa goig...

El «Noi Ros» féu cap al magatzem on l'amo de la barcada l'esperava:

—Cent quaranta vuit pessetes...

—No ha anat malament, p'es primer dia!

—Per a mi és primer i es darrer.

—Què vols dir?

—Que deixo la barca.

—I ara!

—No hi ha més «i ara!» Jo faria un disbarat, Siso.

—Tu ets un nen que fa rareses:

—Me l'ha feta massa grossa la Roser...

—Però...

—No havia d'admetre res de «Don Pancho», ni rebre'l, ni mirar-lo! Per a mi tot és acabat: creia que m'estimava i no m'estimava. Feu-ne cabal de les dones!

—Però no sigui així: si només mirant-la, la Rosa, es veu com l'ha posada la teva conducta.

—Ella en té la culpa...

—Potser la jeva tu la culpa.

—Bé: si no us ve malament, passar comptes, voldria liquidar, per anar-me'n avui mateix de Vila.

—Mira que te'n penedirás!

—No tinc ningú que pugui tirar-me res en cara: sóc sol al món!

—Tu mateix!

I en Siso tragué una llibreta d'un calaix, el «Noi Ros» una altra de la faixa i ben aviat estigueren enllestits els comptes.

—I on vas? — digué en Siso, tot donant-li els diners embolicats en un paper d'estrassa, dels de fer caixes de sardina.

—No ho sé! A la ventura; on ningú em sàpiga; on no sàpiga res de ningú!

—Aquí, «Noi Ros», sempre tens una barca i un amic...

—Gràcies, Siso!

El «Noi Ros» anà a la dispesa on vivia, agafà un fardell de roba i, sense dir res a ningú, va empendre, a peu, carretera amunt... En ésser al cim de la pujada, l'atrapà l'auto: va aturar-lo, va pujar-hi, i tot mirant la Vila, va llançar un sospir.

—On vas, «Noi Ros»?

—No ho sé! Ara, a es «trenc».

El xofer, apretant la botzina de l'auto, que llançà un ronc llarg i enrogallat, va dir-se, tot baixet:

—Dones! Dones!

Mentrestant, als ulls del «Noi Ros, la Vila, enrera s'anava enxiquint, i la mar anava alçant-se, com si volgués negar la terra. Llançà un sospir, i una llagrima li rodolà cara avall.

VI

A n'el peix més fort, fins les orades que freguen l'aigua amb l'ampla cua, se'l venç tirant la canya ara a la dreta, ara a l'esquerra, ara amunt, ara avall, cobrant o afluixant nyinya... cansant-lo, sense donar-li un moment de repos. La Roser prou l'estimava el «Noi Ros», però ara les veus, ara els parents, ara l'avi, no l'araven mai el consell i l'advertència. L'absència del «Noi Ros», per altra banda, la deixava isolada, sense defensa de cap mena.

—Mira, nòia, que se'n claven pocs de peixos com aquest!

—Jo de tu, no m'hi pensaria pas gota. Es molt bon home s'«americano». I, fieta meua, es món és d'es rics. Que t'ha de mancar amb es «cortus d'ell!

—Ets molt nena i no coneixes es món: s'estimació, passa...

—Si t'envejarà tothom! Quantes n'hi ha que anirien de genollons per la platja, per heure'l!

—Es «Noi Ros»? Si s'ha vist perdut! Ha fuit! No pot comptar més que amb ses mans i es favor de l'amo! Si no té ni un traçmai ni una nança!

I així un dia i l'altre, i l'avi parlant-li de la misèria que els voltava, de què aviat no podria deixar el llit, perquè les cames ja se li inflaven... i «Don Pancho» cada dia amb un present; lleminadures, bonics collars, arracades. L'avi va tenir un coixe amb màquina: tot el sant dia anava i venia de la casa al pontinyó, del pontinyó a la casa... Del «Noi Ros» no se'n sabia rés: els uns deien que era a Barcelona, els altres que a França els altres que a les barcades de fataró...

Un dia, la pobra Rosa no pogué més i va dir — va provar de dir «sí». «Don Pancho» va cuidar ofegar-se d'alegria; l'avi va plorar i tot.

—Ja ho deia jo que sa noa era prudenta i respectuosa. — I es va llançar pel pendent del carrer, amb el coixe, que si no l'atura la sorra de la riera que va frenar-lo, prou es fa miques i bocins contra la riba del Passeig.

D'aquell dia estant, la Roser, que ja s'havia aprimat i sospirava sempre, i no dormia, i tot d'un cop es quedava parada amb les mans plenes de boixets, com si volgués acompanyar-los, esdevingué més trista, més plorosa, més com encantada. «Don Pancho» prou s'esforçava a dir-li amoretes, enllepolint-la, parlant-li de viatges, de vestits, de joies, d'autos, d'una vida tota diversió i alegria, de la vellesa de l'avi, de l'enveja de les amigues... Prou plovien els presents de tota mena, els diamants cegadors de la tumbaga i les arracades, les pitces de seda pels vestits; debades la modista treballava i el recader de Barcelona portava cada dia roba blanca i cintes i sabates. Ell feia viatges a ciutat i tornava carregat com el mateix recader i llegia llargues llistes d'encàrrecs a recollir... Debades!

La Roser s'anava afiaquint, afiaquint, pansint-se talment...: pàl·lida, ullerosa, no feia cas de res. Fou cosa que la visités el doctor i que treballés l'apotecari, i fins que vingueren de ciutat específics de preu, etiquetejats de coloraines... Res no hi valia. La Roser, com un autòmata es deixava provar vestits i pentinar mides, oblidava sobre la cadira els estoigs plens de joies i, a voltes, amb una correguda, agafava el coixi, s'assegé al llindar de la porta del pati i es posava a fer punta nerviosament, mentre les llagrimes li corrien cara avall. Mai no havia volgut anar a veure les obres del xalet de «Don Pancho», veritable palau on treballaven exèrcits d'obrers vinguts d'arreu de la «provincia» de Barcelona. A voltes, la Roser s'encantava cara el mar i seguia amb la mirada les barques de sardina

La crisi de la indústria cotonera

A propòsit de dos informes obrers

La Federació Professional de Sindicats de Contramestres, Ajudants i Preparació de teixits «El Radium» i l'Associació d'Obrers de la Indústria Fabril i Tèxtil de Barcelona, atenent els desitjos del governador, segurament en qualitat de president del Comitè Regulador de la Indústria Cotonera, trameteren uns informes en els quals exposen l'opinió que tenen les esmentades entitats, de les causes de la crisi i dels remeis que poden conjurar-la. Aquests informes, el governador els passà a examen de la Comissió executiva del Comitè cotoner, la qual ha redactat un escrit, l'objecte del qual, diu que és analitzar objectivament els punts que tracten els dos documents esmentats, sense que pretengui fer un estudi acabat de l fenomen complex de la crisi.

Solament posseïm íntegre el document d'«El Radium», i quant a l'altre, no sabem que s'hagi fet públic. No obstant, el Comitè cotoner, diu que tots dos ofereixen nombroses coincidències, pel que es refereix a causes i solucions de la crisi. Per tant, examinant detingudament el d'«El Radium», creiem que quedarà exposat el pensament de dues entitats representatives de personal obrer de la indústria cotonera. Aquesta actitud de les dues entitats, és molt digna d'ésser elogiada, perquè realment és una cosa lamentable que l'estament obrer estigui tan allunyat de l'exposició pública de la situació industrial. Una major intervenció en els problemes socials, per part de les entitats obreres, contribuiria, sens dubte, a plantejar millor els problemes. La missió de les entitats obreres no s'ha pas de limitar a presentar reclamacions de salaris i plantejar vagues, si aquelles no són ateses. Han d'estudiar tots els factors de cada branca de la indústria a la qual pertanyen, i amb aquest exercici intellectual, les entitats obreres es sentirien més impel·lides a l'examen dels corrents universals, en matèria de treball i acció social.

ASPECTES SOCIALS DE LA CRISI

«Les causes d'aquesta crisi persistent — diuen els contramestres — són, a judici nostre, molt complexes i radiquen les unes dintre la mateixa indústria, i les altres, fora d'ella.

»No cal dir considerem que fóra injust atribuir l'origen de la crisi a la remuneració — ja prou escassa — que pel seu treball obté la soferta classe obrera espanyola. Com així mateix fóra poc patriòtic, ultra d'injust, creure que els obrers són de qualitat inferior als estrangers. En el cas concret de la indústria tèxtil, afirmen que cap obrer d'altres països no rendiria en quantitat, en qualitat, i en igualtat de condicions, el que produeix l'obrer espanyol.

»No obstant, és ben notori que en general els obrers estrangers, a més d'altres avantatges, que malauradament aquí no tenim encara, trueixen d'uns sous que els permeten viure sense estretors, situació amb la qual no podem ni somniar nosaltres.

»D'això deduïm que no pot atribuir-se a un suposat excés en els jornals l'arruinadora competència estrangera que sofrim en l'exportació i que determina part de l'actual crisi. Ben al contrari, creiem que la rebaixa dels jornals minvaria la capacitat adquisitiva de la gran massa treballadora, ja massa restringida, portant com a conseqüència la crisi a altres sectors de la producció.

»En plena guerra europea, quan l'interès patriòtic de les nacions exigia el màxim esforç collectiu per a proveir els enormes exèrcits en lluita, no hi hagué inconvenient a reconèixer i a implantar com a legal la jornada de vuit hores. Posteriorment hom ratificà aquest criteri en la conferència internacional del treball celebrada a Washington, a la qual va concórrer Espanya, d'acord amb la seva tradició humanitària i progressiva. Va semblar que s'anava a emprendre una política de justicia i d'amor entre els homes, la qual portaria la tan desitjada pau social. Però l'esperança esdevindrà indubtablement un desengany, si hom veu que persisteix el sistema que les desmesurades ambicions, les equivocacions i les ineptituds o simplement les dificultats d'una mala època, solament poden ésser subsanades i resoltes amb l'esforç desproporcionat i el sacrifici de l'escàs benestar d'aquells que solament posseïm la nostra intel·ligència i els nostres braços.

»La crisi de la indústria tèxtil, no pot imputar-se tampoc, segons el nostre lleial entendre, a la pràctica de la jornada legal de les vuit hores; més aviat creiem que l'estricte compliment de tal jornada portaria la normalitat als grans centres fabrils, resolent el problema, almenys en l'aspecte dels sense feina.»

Respecte a la qüestió dels jornals, contesta el Comitè cotoner, que l'afirmació que els obrers estrangers, en general, els tenen majors, no respon a la realitat. Es certa l'afirmació — diu — «si s'aplica als Estats Units, que tenen una organització econòmica excepcional i única, i també certa, però amb molt menor diferència, en comparació amb Anglaterra. En canvi, deixa d'ésser-ho per a les altres nacions industrials, on els jornals resulten més baixos que els que es paguen en la nostra regió. No es pretén amb aquesta rectificació, afirmar que els tipus de salaris siguin la causa de la crisi, sinó solament establir el problema sobre dades reals i exactes.»

En aquest punt, la nostra opinió és que ni els contramestres ni el Comitè cotoner plantegen amb prou claredat la qüestió. Hi ha manera de tenir tipus promedis de salaris de la indústria tèxtil dels principals països, i això és el que caldria fer per comparar-los, i establir després, a base dels index de preus, el valor nominal i real dels salaris. Dos anys enrera, segurament que la nostra indústria pagava salaris dels més elevats, però cal no oblidar que en els darrers temps s'ha produït una forta rebaixa en els salaris, i el fet s'ha produït en circumstàncies que considerem del tot perniciosos. La rebaixa no ha estat feta amb caràcter més o menys general per cada branca de la indústria, ni tan sols per cada població. Ha estat una cosa completament desordenada i amb nivells desiguals. Si a un poble s'ha patit molt la crisi, els treballadors han abundat més i la rebaixa ha estat més fàcil i forta. L'exemple d'un cas esdevingut a una fàbrica o a una població, s'ha anat propagant a altres llocs, perquè el fabricant ha pogut collocar-se en situació més o menys igual. De totes maneres, ni els fabricants s'han collocat a un mateix nivell, ni s'han tingut en compte les condicions de vida de les poblacions, per calcular un jornal que permetés la satisfacció de les necessitats essencials. En general, pel que fa als salaris, hi hauria d'haver dues grans classificacions: la de les ciutats i la dels pobles. Es sabut que en les primeres, els salaris són més elevats que els segons, perquè no són iguals les despeses de lloguer, de transport i fins d'articles alimenticis. Aquesta major economia de l'obrer, farà la possible que pugui haver-hi fàbriques apartades dels centres de comunicació, perquè compensa les despeses de transport, molt considerables.

En l'època de la puja dels salaris, els obrers procuraven assolir un nivell igual per les indústries similars, entre les ciutats i entre els pobles o comarques. Però quan ha vingut la baixa, els obrers no han tingut l'organització necessària per aturar-la o limitar-la, i sobretot per fer-la més o menys igual.

El millor sistema d'arribar a aquest darrer resultat és el contracte collectiu, el qual suposa una organització patronal i obrera. L'organització obrera no existeix avui, per haver arribat en altres temps a extrems que la portaren a la ruina. Ara dóna senyals de voler-se renovar pel sistema dels comitès paritaris. Es indubtable que una organització obrera que es mantingui dins de les normes legals és molt desitjable, és indispensable perquè d'altra manera, el sistema de l'isolament porta incubacions de desesperació que es converteixen en moments propicis a accions dissolvents.

Fixem-nos en el cas actual d'Itàlia, gens sospitós pel que es refereix al manteniment del règim capitalista. El feixisme ha combatut aferrissadament el revolucionarisme però al mateix temps, s'ha preocupat de formar una organització patronal i obrera. No pretenem dir amb això si el sistema és bo o és dolent, sinó constatar sols el fet que, seguint la tònica general dels grans països industrials, el feixisme ha cregut que tot era preferible menys el mantenir un règim anàrquic entre patrons i obrers. No sols ha imposat una organització corporativa, sinó que considera com el procediment ideal de les relacions entre el capital i el treball el contracte collectiu. En canvi, en la nostra indústria aquest sistema pot dir-se que encara ha de començar.

No n'hi ha prou de combatre una organització sindicalista revolucionària. El que cal és procurar contrarestar-la amb una altra de major eficacia. I aquí això no és pas difícil, sempre que hi hagi un Govern que protegeixi els drets de la societat. La massa de l'obrer català no és revolucionària per sistema, és a dir, que quan veu que per mitjans legals pot ésser atès, l'obrer català és essencialment constructiu. La història dels moviments socials ens presenta mols casos convincents.

Prescindint de modalitats, tots els països industrials han sofert els excessos d'un sindicalisme revolucionari, però així i tot, mai com ara l'organització patronal i obrera no ha estat tan extensa perquè s'ha arribat al convencimnt de la seva absoluta necessitat. Als Estats Units és on el sindicalisme, no precisament el revolucionari, sinó també el professional, ha estat més combatut pels patrons. La prova és que avui encara l'acció evidentment moderada de la Federació Americana del Treball no és acceptada per molts patrons. La raó d'això, és que aquests no volen que els obrers de l'empresa dependguin d'una organització que consideren massa solidarista i fonamentalment de classe. Aquests patrons americans desitgen la compenetració entre l'empresa i el personal, i per això, per prescindir d'un sindicat que va a la seva, o sigui que vol arribar a substituir el patró, fomenten la constitució d'uns consells d'empresa (Company Unions) integrats per representants patronals i obrers, la missió dels quals és la de fixar els sous, les condicions de treball, fomentar l'adquisició d'accions de l'empresa, estendre obres de socors, d'habitació, regular l'aprenentatge, etc. Naturalment que aquests consells no arriben a la intervenció en la direcció que pretén el sindicalisme, però representen un gran pas vers una evolució entre les relacions del treball i el capital, vers la tan aconsellada collaboració o democràcia industrial. I la prova que els obrers hi veuen avantatges, és que els consells progressen molt, fins al punt que els obrers que estan afectats per aquest sistema són ja un milió i mig. La Federació Americana del Treball no rebutja la collaboració amb els patrons, però no admet aquests consells, perquè prescindeixen d'ella i perquè la intervenció obrera en la marxa de l'empresa la vol més extensa.

Sigui com sigui, el patró Nord-Americà no rebutja l'associació amb l'obrer, sinó que la fomenta. La creixença del capitalisme obrer és formidable, perquè cada vegada són més les empreses que donen facilitats al personal per adquirir títols. Per tenir una idea d'aquest progrés, n'hi ha prou amb dir que del valor total dels títols de les empreses dels Estats Units, el personal en posseeix el 4 per 100, i que en diverses grans empreses la participació del personal en el capital total és del 50, del 20, del 15 i del 10 per 100. Si no fomenta la collaboració, el patró americà no rebutja pas el contracte collectiu.

Aquesta tendència a entendre's patrons i obrers, prescindint dels idearis divergents que defensen, no és exclusiva dels Estats Units. Tothom sap l'existència dels consells d'empresa a la Gran Bretanya, Alemanya, Àustria i Txecoeslovàquia. A Itàlia funcionaren des de 1920 a 1925. Aquests consells no arriben a la intervenció dels obrers en la direcció de l'empresa, però sí que tenen per base el contracte collectiu, el qual està regulat a la major part dels països, i a Itàlia és obligatori.

Els fabricants d'ací es queixen de la situació de desigualtat en què es troben les indústries per comarques o per regions. Això, amb el sistema dels contractes collectius, no succeiria, perquè s'aniria a la fixació d'unes condicions mínimes per a tots, amb benefici per als obrers, perquè sabrien que no estaven a la mercè d'una decisió patronal isolada per variar el sou; i amb benefici per als patrons, perquè no es facin una competència desigual entre ells.

Així ho reconeix també el Comitè cotoner amb les següents paraules:

«No deixen d'assenyalar, les informacions estudiades, el fet de la desigual condició dels obrers en diverses regions, i els assisteix plenament la raó, en llur demanda, basada, al mateix temps, en consideracions econòmiques i d'estricta justicia, quan argumenten la necessitat de regular la jornada i el sou arreu d'Espanya, amb les modalitats que calgui establir, però amb el mateix i rigorós compliment per part de tots.»

Tant «El Radium» com l'Associació d'obrers, sostenen que la rebaixa dels sous és un procediment insuficient per assegurar l'exportació. El Comitè cotoner opina que és indubtable que no són els sous els únics factors ni tampoc els decisius que influeixen en l'exportació, la qual representa una qüestió que, si bé està relacionada amb la crisi, resulta d'importància secundària.»

Absolutament d'acord amb tot això, i sobretot en la part secundària de l'exportació per atenuar la crisi. I si el cas és així, és aconsellable sacrificar el benestar de milers de famílies amb un petit augment en l'exportació? De cap manera, perquè fins suposant que aquest augment es produís, vindria contrarestat per la menor potència de consum dels obrers. Els pobles progressius són els que tenen els sous alts.

En canvi, més avall, el Comitè cotoner ens sorprèn amb aquesta nova argumentació.

«Es cert que no són ele jornals els únics factors que influeixen en l'exportació, però és també evident que els sous alts, sobretot en relació amb el patró or, fan el preu de cost més elevat que el de les nacions competidores de jornals baixos, i representen un obstacle, difícilment superable, per a l'exportació.»

En primer lloc, si aquestes paraules s'apliquen, ací hi ha el dubte dels sous elevats en relació a d'altres països competidors, i en segon lloc, si es tracta d'una qüestió secundària, l'exportació, no és cap obstacle insuperable aquella elevació dels sous. Admet el Comitè que els de la Gran Bretanya són més elevats, i malgrat tot, no podem pas competir amb ella als mercats d'Amèrica. L'obstacle, doncs, cal cercar-lo en altres causes, i més tenint en compte que la diferència que poguessin representar els sous en contra dels nostres productes es podria compensar amb una petita reducció del marge de benefici, cosa que estem segurs farien de bon grat els fabricants si d'això depengues el poder exportar o no, i també es compensaria amb l'auxili que el Comitè dóna a les exportacions.

Referent a la jornada de treball, diu el Comitè cotoner, els dos informes insisteixen que la crisi no és deguda a l'aplicació de la llei de les vuit hores, sinó que, pel contrari, creuen «que l'estricte compliment d'aquesta, portaria la normalitat als grans centres fabrils, resolent el problema almenys en l'aspecte dels sense treball». Abundant en aquesta idea, sol·liciten la «supressió absoluta de torns i hores extraordinàries mentre perduri l'actual crisi», i en últim cas, «reduir el treball en tot el país d'una manera sistemàtica i per igual». Parteixen, en adoptar aquesta posició, del fet que, deguda principalment la crisi al desequilibri entre la producció i el consum, i essent difícil augmentar ràpidament el darrer, la solució més racional i eficaç consisteix a reduir la primera. Aquesta posició és indubtablement lògica, encara que no hagi recollit la unanimitat de parers, puix argumenten els impugnadors de la llei de les vuit hores, que la reducció de jornada, i el consegüent encariment de la producció, ha agreujat la crisi mundial. Aquest és un problema que es discuteix en termes semblants en totes les nacions industrials, i la solució més avantatjosa depèn, més que de la teoria, de la forma i les condicions en què la crisi està plantejada en cada país i en cada indústria.»

En tot aquest tros de l'escrit trobem dues posicions contràries. Els informes obrers es basen en l'aplicació de la jornada a Espanya, i per tant, cal mirar els efectes exclusivament ací i no a tot el món. Partint del principi que l'exportació és un fet secundari, el problema cal plantejar-lo en els temes següents: Per a obtenir una producció a preu inferior, convé augmentar la jornada de treball? Si el cas s'aplica ens trobarem que, com que ara ja hi ha sobreproducció amb la jornada de vuit hores, si aquesta s'allarga, es podrà fer la mateixa producció amb menys obrers, i per tant, encara n'hi haurà més que no tindran feina. Admetem que amb la major jornada augmenti l'exportació. Podrà compensar això la pèrdua de consum que representa tenir milers d'obrers sense feina i per tant sense potència de consum? Ens tornem a trobar en el mateix cas que acabem d'exposar, o sia que el remei tal vegada serà pitjor que la malaltia.

I què caldrà fer dels obrers sense feina? O bé se'ls donarà treball en obres el cost de les quals hauran de pagar els contribuents o bé se'ls haurà de donar un subsidi perquè puguin viure. Tant en un cas com en l'altre, ens trobarem que caldrà augmentar els impostos, de manera que l'economia general en sortirà perjudicada, ultra el fet de la minva de la potència de consum.

Es indubtable que amb la protecció aranzelària convenient, la indústria cotonera té quasi el monopoli del proveïment del mercat interior. Donc s l'interès general aconsella que la producció doni treball al major nombre d'obrers possible, i en aquest sentit, una regulació del treball és necessària, ja que si de moment l'obrer ha de treballar menys i ha de veure limitat el guany, sempre serà millor això en termes generals que no pas que els uns treballin molt i els altres no gens. Aquesta regulació del treball l'han practicada també els treballadors anglesos, i això que allí el problema és molt més complicat que aci, perquè, com que la indústria anglesa es basa en part considerable en l'exportació, una limitació de la producció encareix els articles, i per tant, es fa més difícil llur collocació. En canvi, ací l'exportació ja hem dit que és secundària, i per això la reducció del treball és presentaria termes semblants a la de França o Itàlia.

Tenim el pressentiment que l'«A B C» llegeix aquestes ratlles, i ens narà a parlar de l'exclusivisme, però aquest exclusivisme no és de Catalunya, sinó d'Espanya, ja que també nombroses fàbriques d'altres regions. Predicar aquest exclusivisme del mercat interior és anar el corrent general a tot el món, els acords internacionals entre productors, que tan abunden ara, per finalitat essencial que la indústria de cada país vol tenir la seguretat de proveir el mercat interior, vant de tot això, que és la realitat nòmica, què pot oposar l'«A B C» seva vella cançó del lliurecanvi, termes com mai s'ha practicat lloc. El resultat de l'adopció d'aquest sistema, fóra la unió de les industries a canvi d'uns avantatges problemàtics, com són el proveïment estranger de productes manufacturats a un preu inferior i una exportació de productes agrícoles. Diem que avantatges problemàtics, i el segon més que el primer. Sembla menys que es vulgui sostenir avui una política amb aires de novetat, si s'examina atentament, és la vella da per Espanya en els temps que tanta grandesa superficial arribà una decadència absoluta. Tal vegada és l'enyorança d'aquests temps que fa sostenir a l'«A B C» tan insubstancials.

Així, de l'examen dels aspectes socials de la crisi de la indústria, pot deduir que no es pot afirmar d'una manera concreta que els sous obrers d'ací són més alts que els països d'Europa, sense fer una confrontació actual. En canvi, es pot afirmar el que diuen els contramestres: que els obrers estrangers tenen d'altres avantatges, altres sou. Això, naturalment que no en fa mes absoluts ni en igual proporció, però als països importants, excepció feta de França i d'Itàlia, funcionen les assegurances obreres amb més extensió que ací, i sobretot, si a tot arreu funciona l'assegurança contra l'atur forçós. L'especialista l'obrer abandonat a la seva sort i deix a desaparèixer.

SPECTATOR

S.ors de "AUTOMOBILS & MAQUINARIA S. A."

DESPATX I MAGATZEM:
Via Layetana, 23
Apartat número 426

Direcció telegràfica i telefònica:
AUTOMA
Telèfon número 5402 A

SUBMINISTRES complets per a la Indústria del Gènere de Punt

REPRESENTANTS EXCLUSIUS PER A ESPANYA

Theodor Gloz & Sohne - Ebingen
Karl Lieberknecht - Oberlungwitz
G. F. Grosser - Markersdorf
C. Terrot Sohne - Canstatt Stuttgart
L. de Sereville - Paris
Wilhelm Barfuss - Apolda
Ernst Saupe - Limbach
Jules Hoh er - Limbach
B. Hague & C.º - Nottingham
Rowley & Kieser - Frankfurt
A. Hermann & C.º - Berlin
Maschinenfabrik Arbach - Rentlinger
Presspan und Pappenfabrik Wanitz
August Esche - Limbach
P. F. Reinshagen - Barmen
Paul Prause - Barmen

Taller de Reparació d'Automòbils
Avinguda d'Alfons XIII, 341 - Telèfon 604 G.

Oficina internacional de patents, marques, models, dibuixos i noms comercials
A. Pascual
A. O. de P. I.
Oficines: Consell de Cent, 304, pral., 2.ª
(entre Passeig de Gràcia i Rambla de Catalunya)
(Corresponsals a tots els països)
Telèfon 3544 A.
Barcelona

Nonell Germans
CANVI . VALORS . CUPONS
Rambla del Centre, 16

ENRIC CORAL
FERRETERIA
ACCESSORIS
PER A INDUSTRIA TEXTIL
Especialitat en els subministres per a indústries amb grans existències de ferramentes, eines i acccessoris més diversos per a instal·lacions i reparacions
VENDES: Passeig del Triomf, números 84 i 86. - S. M.
MAGATZEMS: Pallars, 227 a 231. C. Antic València, 8 al 12

MASSÓ-RIUS, S. A.
MAQUINARIA TEXTIL
Màquines, Accessoris i Recanvis – Projectes d'instal·lacions de fàbriques – Valoracions i Peritatges – Pressupostos – Muntures
EXCLUSIVA DE VENDA:
Dobson & Barlow, Ltd., de Bolton Maquinària per a otó, Llana, Estam, Seda artificial, etc.
Ferran Casablancas, de Sabadell. Grans estiratges
Douglas Fraser & Sons, Ltd., d'Arbroath Maquinària per a Jute, Lli i Cànem
Daniel Foxwell & Son, de Cheadle. Maquinària Auxiliar
Víctor Cots, de Manresa. Llançadores per Telers de Cotó
Compagnie Générale d'Higiene, de París Instal·lacions de desborratge neumàtic de Cardes Humidificació, Ventilació, Calefacció i Refrigeració
Joan Masoliver, de Sabadell. Anelis corredors
Société Hidro-Mecanique, de Toulouse Turbines, Reguladors, Enreixats, etc.
Telèfon 2057 S. P. – Telegr.: "Marius-Barcelona"
Bruch, 56 – BARCELONA

D'altres jorns

Repatriació de catalans a la guerra napoleònica

Tema gairebé desconegut i que escau ara, quan la tesi d'un coronel alemany, en graduar-se de doctor a Munic, posa la lluita peninsular una vegada més davant la crítica.

La repatriació es practicava arreu durant la guerra, mesura de correspondència mútua dels beligerants, i a Catalunya trobem el coronel Falgué, de l'expedició de La Romana, presoner dels francesos, alliberat en 1809; i el capitans comte de Moy, i Portolà, i d'altres, i el canvi d'oficials i soldats motivat pel captiveri del general Schwartz, derrotat a la Bisbal, que Napoleó aprovà.

La repatriació a què ens referim, no constant, té un altre caràcter, pertany a correspon a l'època del règim civil, que marca el punt culminant de la política seguida per l'emperador i l'antic principat; i en aquest sentit, i per semblar cosa única a les terres ibèriques, i potser a tota Europa, car el césar no acostumava a alagar a ningú, mentre les armes inguessin la paraula, en parlem nosaltres a la càtedra de l'Alt de Girona, oferta amablement per l'honorable Carles Rahola.

* * *

La tal repatriació pertany a 1812, regué a l'intendent del departament del Ter (Girona), el baró De Gerando, ajudat per una comissió d'autoritats i veïns i documentalment pot seguir-se son mecanisme als legalls francesos de l'arxiu de la Corona d'Aragó, fons triat per un amador de l'època, en Fiter i Inglada, també n'hi ha esment al «Brusi» i altres diaris.

El baró De Gerando volia donar compte d'efecte, atreure's d'una vegada els habitants i portar-los a treballar amb ell... 1812 era temps de màximes reformes. El general Decaen, cap superior, tenia intencions de concòrdia, de reparació, i després de la fase més severa, la lluita s'obrava sota l'horror de Tarragona i de Montserrat; sota la mort de la Junta dissolta a Vich pel general Lacy. Tornar la gent exiliada a la seva volguda, era un projecte humà. Per això, doncs, els papers s'omplirien de noms; mariners, pagesos, soldats, joves, marxants agafats a la mar per causa de les lleis inexorables del bloqueig, foren primerament proposats. Les llistes a Girona anaven de mà en mà; el baró de Foxà, el senyor de Caramany, en Dalmau, en Rabell, en Pérez de Tobia, els factors rurals informaven, i el comissari general de policia, Hubert de Beaumont Brivazac, acollia, i l'esperança anava de casa en casa.

Aprovada la primera jongada, vingueren tot seguit els homes de carrera, els mercaders; i per fi els oficials nadius de Catalunya, el bocí més dur, tractant-se d'una guerra com aquella, i del rigor dels generals napoleònics.

Entretingut i impropi del lloc fóra donar els noms que tenim davant dels ulls; són, gairebé tots, homes sencills. Tripulant d'un llagut pres en 1810 a les aiguës d'Eivissa, per un corsari imperial; mariners de Malgrat i de Pineda coiguts a les mateixes mans en 1811, i portats lluny de sos amors i de ses naus, a Auxerre i a Auxonne. En Pere i en Valentí Camó, de Sant Feliu de Guíxols, empresonats en tornar d'Amèrica a bord del vaixell «San Antonio», que descarregava a Barcelona. Pere Oller i Salvador Massó, de Vilanova i Sitges, presos igualment dintre l'embarcació que els tornava de les Indies, i també tromesos a França i internats a Mezières i a Sedan, punts d'afluència d'altres compatriotes. Tota aquesta gents anà venint; la nova de la repatriació corria entre ella, i el que no es posava en camí acompanyat dels gendarmes ho esperava.

Així es presentà un jorn a casa seva el cirurgià Narcís Ragué, de Castelló d'Empúries, qui, estudiant la Facultat a Barcelona, s'incorporà a un regiment, i complint l'obligació al setge de Tarragona, fou fet presoner a la batussa del fort de l'Olivo. En mig de trista colla de rencuits se n'anà per Jaca a França, i Lille l'estatjà, fins que els treballs dels parents, apoiats pel sots-prefecte de Figueres, Les Cases, i el cap de policia Buxó, el restituïren a Catalunya.

* * *

Aquests homes en arribar donaren paraula de no fer armes contra els invasors; molts foren destinats a l'administració nova. Ells venien de França, havien estat testimonis de l'esplendor de l'imperi, del davasall de París, l'extensió de les obres públiques, les carreteres, i del brollar de l'aigua als camps coneguts, que el poder públic emperava. En ésser retornats podien ajudar a l'apaivagament de les passions. Però la guerra es revifà, nous exèrcits es mogueren, i en 1813 l'evacuació de Catalunya era qüestió de dies. La iniciativa d'en Gerando i els seus fou inútil; Napoleó no volgué saber res del règisme civil, ni de mitges reformes, i ningú més no fou repatriat. Els catalans portats a França entre baionetes, degueren esperar la tornada darrera les petjades de Ferran VII, l'any 1814.

I després, la joia de la pau, l'alegria dels vencedors, s'emportaren la memòria de la repatriació, i solament els papers en parlen, els papers que no tots estimen, que no tots llegeixen.

FREDERIC CAMP

Exposició Internacional de l'Automòbil

Hem entrat ja al període en què una gran activitat s'imprimeix als treballs de preparació del gran Certamen Automobilista que se celebrarà a Barcelona els dies 27 del corrent mes de maig vinent.

Les Duanes de Barcelona, Port i Irún s'han començat de rebre una mena de mercaderies destinades a l'Exposició i gràcies a les facilitacions tan encertadament donades pels respectius administradors aquestes Duanes per al despatx, les mercaderies van arribant amb una perfecta normalitat, i en aquells Palaus, encara buits, dintre de pocs dies s'exhibirà als ulls de tothom tot el que de més noble, més ric i nou comprèn la fabricació automobilística.

—

Com era d'esperar, han estat moltes les entitats esportives que s'han apressat a oferir llur valuosíssim concurs als organitzadors del pròxim Saló de l'Automòbil, i entre les primeres el Reial Club Nautic i el Reial Club Marítim de Barcelona.

Ambdues presentaran llurs canots a motor, propietat dels senyors Saus, Llaudet, germans Batlló, llurs outrigers i embarcacions diverses, i adhuc es tracta d'exhibir el magnífic yacht propietat del marquès de Lamadrid, vice-president del Reial Automòbil Club de Catalunya.

Ambdues entitats exposaran llurs trofeus i exornaran llurs stands amb banderes i gallardets.

Tenint en compte que la casa Peugeot presentarà també llurs canots, és indubtable que la Sala III del Palau de la Indústria constituirà una exposició nàutica de primerissim ordre.

Els noms bandejats de Sarrià

TOT ES IGUAL

Pels noms que hem detallat, el públic de Barcelona s'ha fet càrrec del tarannà que presideix el bandejament dels noms dels carrer de Sarrià i de la resta de Barcelona.

Anar-ho seguint, resultaria una novella per «entregues» que duraria molt de temps, perquè a la Casa Gran hi ha el propòsit de prosseguir la tasca, considerada la més transcendental per a la ciutat que s'ha fet durant la batllia del senyor Rumeu.

Ultra els noms de què haviem donat compte, són suprimits els següents:

A Sarrià i Vallvidrera: Del Taga, Miret i Sans, Abadessa Caportella, Adolf Blanch, Arquitecte Martorell, Bernat Cavaller, Bernat de Sarrià, Bona Salut, Caputxins del Desert, Verge de Núria, Sarrià Vell, Esplugues, d'En Feu, Collegi Màxim, Les Alberes, En Pere Joan de Sarrià, de la Fleca, les Beceroles, Ubach i Vinyeta, Pacià Ros, Romaní i Puigdengoles, dels Jurats, Gòsol, Monterols, Ferran de Sagarra, Plaça Consell de la Vila, Plaça d'En Prat de la Riba, Oriol Martí, Segramental, Ferrer Bassa, Ortons, Empresaris, Dolors Monserdà, Pare Miquel de Sarrià, Nicolau Travé, Mont d'Orsà, Verge del Roser, Notari Vilana, Dressera de Vallvidrera, Gresolet, Orri, Clos de Sant Francesc, General Moragues, Les Ibres, Pi i Margall, Doctor Robert, General Weyler i altres.

A la resta de la ciutat, desapareixen Victor Hugo, Almançor, Catalunya, Concòrdia, Cuyàs, Sant Gervasi, La Motte, Sitt de 1714, Atila, Bach de Roda i Fluvià. Tot això per ara.

Els noms nous són indiscutibles.

Els canvis de nom i els canvis de placa representen moltes mils pessetes. Acabada la quantitat que es votà, hom ha demanat més diners a la Comissió d'Eixample. Hom ignora si aquesta minoura la partida al pressupost extraordinari de l'Empréstit.

CAIUS CELI

Qüestions socials

COMISSIO MIXTA DEL TREBALL EN EL COMERÇ DE BARCELONA

En la sessió ordinària celebrada reglamentàriament per la Comissió Mixta del Treball en el Comerç d'aquesta ciutat, el dia 1 del corrent, es van prendre els següents acords:

Aprovar els comptes d'ingressos i despeses de la corporació durant el mes de febrer últim.

Designar els adjunts i vocals que durant el corrent mes han de constituir la Ponència Tribunal que, amb el magistrat president, entenen de les reclamacions de caràcter particular.

Resoldre cinc recursos de revisió interposats contra veredictes dictats per la Ponència Tribunal.

Confirmar les multes de 50 pessetes imposades pel Comitè Paritari a dues cases, per infracció de l'acord que estableix amb caràcter obligatori per al ram de filats i teixits a l'engròs el règim de treball coneguts per setmana anglesa.

Donar-se per assabentada de la proclamació, efectuada pel delegat regional del Treball, dels vocals designats per a la renovació reglamentària dels Comitès Paritaris, i assenyalar el dia 11 del corrent per a la presa de possessió dels vocals de la Comissió Mixta que designen els Comitès Paritaris un cop reconstituïts.

Donar-se per assabentada de diverses comunicacions de tràmit i relació.

Amb motiu d'ésser la darrera sessió del període biennal es creuaren els discursos de comiat acostumats, enlairant, per part del magistrat president, la tasca realitzada i l'actuació dels vocals que acabaren llur comesa i agraint aquests últims les frases d'elogi que se'ls tributaren.

Avís:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraeix cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggestions dels nostres amics i lectors, encara que siguin inclosos a les cartes els segells per a contestar.

Tots ells compendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic.

La situació actual

El nou embaixador d'Itàlia

Madrid, 12.—Amb el cerimonial i solemnitat de costum presentà aquest matí les seves credencials a don Alfons el nou ambaixador d'Itàlia el marquès de Vascello de Mèdicis.

L'ambaixador anava acompanyat a la carrossa pel primer introductor d'ambaixadors comte de Pino Hermoso.

En arribar la comitiva a la Plaça d'Armes rendiren honors les forces de la guàrdia exterior.

Voltaven l'ambaixador els gentils homes de guàdia i majordoms del Palau.

Don Alfons rebé l'ambaixador al Saló del Tron. Vestia uniforme de cavalleria amb les insignies del regiment de caçadors d'Alfons XIII.

L'acompanyaven els caps del Palau, grans d'Espanya i el Govern en ple.

L'ambaixador donà lectura al següent discurs:

Senyor:

Tinc l'honor de posar en vostres augustes mans les cartes que m'acrediten en qualitat d'ambaixador de S. M. el Rei d'Itàlia prop de V. M.

El meu eminent predecessor el marquès Paulini de Caiboli ha traçat el camí; sols haurè de mantenir-m'hi.

El record de l'amable visita de V. M. i de S. M. la Reina ha quedat al cor de tots els italians. El meu august sobirà i el seu Govern s'afirmen novament a l'ur distinció d'estrènyer cada dia més i apropament cordial i en la comprensió mútua que tant en les visites reials com en el pacte regulant els canvis econòmics dels dos països, han trobat la llur sanció positiva. Nombroses senyals revelen que la vostra noble nació i la nació italiana estan visiblement cridades a una col·laboració cada vegada més íntima per a renovar, al mateix temps que la nostra personalitat nacional, la de l'esperit llatí al Mediterrani i al món.

Cap incompatibilitat no separa els dos pobles: llur passat, llurs tradicions històriques, llur afinitat de raça i de civilització, llurs problemes en la vida europea i internacional, llur desig i ferma voluntat de restablir els principis d'ordre i d'equilibri, llurs drets, indiquen clarament el camí que Espanya i Itàlia han de recórrer vers un esdevenidor necessari i cert.

Senyor: animat d'aquesta convicció goso esperar en l'alta benevolencia de V. M. i del seu Govern, per a un feliç compliment de la missió que m'ha estat confiada.

Don Alfons contestà amb el següent discurs:

Senyor ambaixador:

Amb molta joia rebo les cartes per les quals S. M. el rei d'Itàlia us acredita prop de la meva persona en qualitat d'ambaixador extraordinari i plenipotenciari.

Les amables paraules que acabeu de pronunciar sobre el viatge que, acompanyat de la reina, vaig fer al vostre gloriós país, m'han causat viva satisfacció per correspondre sinceramant a l'afecte del poble italià, i perquè tant aquella visita com la que SS. MM. els reis d'Itàlia van fer a Espanya, han deixat en el meu esperit un inesborrable record.

L'afinitat política entre els nostres dos països, és cada vegada més notòria. Tots dos són defensors dels principis sans que paladinament han sortit a l'encontre de certes idees errònies, i han contrarestat i vençut les tendències nefastes que amenaçaven l'existència mateixa dels Estats moderns.

Us dono, senyor ambaixador, la més cordial benvinguda, i desitjo que la vostra missió sigui coronada per l'èxit, que no dubta que ho aconseguireu, donades les vostres rellevants qualitats. Estic convençut que en el transcurs de la vostra missió podre ucomptar amb el meu decidit concurs i amb el del meu Govern, ja que el manteniment i millorament de les fraternals relacions amb Itàlia és desig comú de tots els espanyols.

Acabat l'acte, don Alfons ha conversat amb el nou ambaixador alguns minuts.

Aquest, després, complimentà les reines i altres persones de la família reial.

A continuació abandonà el Palau i ha fet les visites protocolàries.

El cap del govern despatxa amb D. Alfons i després parla amb els periodistes

Madrid, 12. — Aquest matí, després de la remesa de credencials de l'ambaixador d'Itàlia, ha despatxat amb don Alfons el cap del Govern.

A la sortida ha dit:

— He assistit a aquest acte solemne. Després he canviat impressions amb don Alfons i li he deixat el reglament d'Invàlids, que ja està imprès perquè l'aprovi. Segurament aquesta tarda hi donarà la seva aprovació. Després li he deixat la signatura de Governació i de Foment, sense importància. Aquesta tarda hi haurà Consell. En aquest resoldrem assumptes administratius i algunes qüestions de viatge. Algun ministre sortirà de Madrid. Potser algun vagi a Màlaga. Jo em quedo per esperar el rei de Suècia, i després em prendré unes petites vacacions

—I de nomenaments d'alcaldes? — li hem preguntat.

—No hi ha res, ni en conjunt. Fins dintre de vuit o deu dies. L'interí senyor Anton, ho porta molt bé. Ja en altra ocasió ha exercit el càrrec, i ho ha fet sempre molt bé.

D. Alfons esmorza al Pardo

Madrid, 12. — Don Alfons, acompanyat del comte de Maceda, marxà a esmorzar a la quinta del Pardo.

El general Saro sofreix una recaiguda

Madrid, 12. — El general Saro va sofrir una recaiguda en la malaltia que pateix, en el dia d'ahir, però avui es troba un xic millorat.

L'Institut Nacional Agronòmic

Madrid, 12 — Sota la presidència del director general d'Agricultura s'ha reunit el ple de professors de l'Institut Nacional Agronòmic, de recent creació, per acordar les normes del seu funcionament i proposar el nomenament de president i secretari.

Visites al cap del Govern

Madrid, 12. — El president del Consell ha estat al ministeri d'Estat, on ha rebut diverses visites.

La tributació del tabac a Canàries

Madrid, 12. — El ministre de Finances ha rebut una comissió de conreadors de tabac de Canàries, la qual li ha parlat de la tributació del tabac en aquelles illes.

Exploradors anglesos

Madrid, 12. — Dissabte vinent arribaran a Madrid, procedent d'Anglaterra, 150 exploradors d'aquell país, acompanyats de 17 senyoretes instructores.

S'installaran al campament del Tir Nacional.

El pròxim dilluns aniran a Palau per a visitar les Cavallerisses i Armeria Reial.

El mateix dilluns, a la tarda, se celebrarà, a honor dels viatgers, una recepció a l'Ajuntament, i el diumenge realitzaran diversos exercicis als encontorns del Pardo.

Periòdic suspès

La Revista quinzenal tradicionalista «Llibertat», d'Igualada, ha estat suspesa per ordre governativa per un període de tres mesos.

Alliberació i reobriment

Per l'autoritat governativa ha estat aixecada la clausura del local del Centre Radical del districte VI, que havia estat imposada últimament perquè en un registre fet per la policia s'hi trobaren fulles clandestines.

Ha estat alliberat En Pere Puigmiquel, lerrouxista, que havia estat detingut com a complicat en un repartiment de fulles clandestines.

L'enterrament del senyor Gasset

Madrid, 12. — A dos quarts de quatre de la tarda s'efectuà l'enterrament de l'ex-ministre senyor Gasset, que constituí una sentida manifestació de dol. S'organitzà el seguici en el qual obrí marxa la guàrdia municipal muntada.

La carrossa fúnebre anava plena de corones. El fèretre era de caoba amb incrustacions de plata. Presidien el dol els fills del finat i representants de la família reial.

Figuraven al dol, nombrosíssim, entre altres personalitats, el comte de Romanones, Sánchez Guerra, Melquiades Alvarez, Bugallal, marquès de Cortina, Rodríguez Viguri, Ortuño, Ordóñez, Salvatella, Argüelles, duc d'Almodóvar, general Aguilera, Fernan Weyler i molts ex-diputats i exsenadors i la redacció d'«El Imparcial» en ple. A la comitiva figurava també un cotxe de la casa reial, i tancant el dol anaven tots els obrers dels tallers del periòdic.

A la plaça de Colon, després d'un respons, que digué la clerecia amb creu alçada, s'acomiadà el dol, i la desfilada durà prop d'una hora.

El cadàver es collocà en una camioneta, la qual marxà a Galapagar, seguida d'alguns automòbils amb els familiars i íntims del finat.

Els serveis d'Higiene

Madrid, 12. — El professor Gunn, representant a Europa de la Institució Rochefeller ha comunicat a la Direcció general de Sanitat d'Espanya que la Institució per ell representada veu amb gust l'interès que es posa a Espanya en el desenrotllament de la Higiene pública, principalment en el que es refereix a l'organització dels serveis epidemiològics.

Dimissió de Cussó de la Secció de Valoritzacions

Madrid, 12. — Aquest matí ha celebrat una reunió la Secció de Valoracions del Consell de l'Economia Nacional.

Es donà compte de la dimissió del cap d'aquella, vescomte de Cussó, que li fou admesa, i es proposà per a substituir-lo el Comissari regi de la seda, senyor Bernaces.

Quedaren aprovats els valors sobre importació i exportació de l'any 1925.

L'Associació de cafeters

Madrid, 12. — Ha celebrat Junta general corresponent a l'exercici últim, l'Associació d'amos de Cafès i Restaurants, de Madrid

El president, parlà extensament en la reunió, dels treballs fets per a constituir la Confederació Nacional d'amos de Cafès i Restaurants d'Espanya, treballs que han estat coronats per l'èxit, ja que la majoria dels industrials havien respost, adherint se a l'idea.

Fou nomenada nova junta Directiva i aquesta directiva que ha estat designada preparará l'Assemblea en la qual s'ha de constituir definitivament la Confederació nacional.

L'Assemblea es celebrarà a Madrid, el mes de maig pròxim.

El Col·legi d'Agents de la Propietat

Madrid, 12. — Ha quedat constituït el Collegi d'Agents de la Propietat Industrial. Es designà la junta directiva, que prisideix don Agustí Ungria.

S'acordà dirigir un telegrama al ministre del Treball a Milà per a donar-li compte de la constitució del Collegi.

Conferència sobre Verdaguer

Madrid, 12 — Aquesta tarda, a la Societat Econòmica d'Amics del País, el president del Casal Català de Madrid, don Lluis Civil, exposà les notes biogràfiques Mossèn Cinto Verdaguer, amb motiu de complir-se aquests dies, el cinquantenari de la seva consagració com a Poeta. Explicà com s'anà formant poc a poc l'ànima literària del gran Poeta català en els seus primers anys juvenils, fins arribar a ésser el que fou: una gran figura delalliteratura espanyola. Es refereix després, al seu poema «L'Atlàntida», i exposà com Verdaguer l'anà teixint, lentament, en els seus múltiples viatges d'Espanya a l'Amèrica, que com a sacerdot de la Companyia Transatlàntica realitzava i com després de recobrada la salut, ja a casa del marquès de Comillas, reprodui en els capitols de «L'Atlàntida», els emocionants moments de la tempesta al mar.

Fou molt aplaudit i celebrat.

Nota sobre els aglomerats de carbó

Madrid, 12. — El Consell nacional del combustible ha facilitat un estat de producció i distribució d'aglomerats de carbó mineral corresponent a l'any 1926.

Dóna les següents dades:

Us de carbó, 705,232 tones; de brea, 57,828. Producció de briqueta, 735,043; oboide, 28,019. Barcelona figura en aquestes sumes amb un consum de carbó de 46.154 tones i de brea amb 4.600 per una producció de briqueta de 50,754 tones, i d'oboide de 455 tones.

El balanç total dóna les següents existències: En primer de gener, 24,544 tones. Producció, 763,000. Expedit en l'any, 778,841. Existència en 21 de desembre, 8,765 tones.

Funerals per Arraiz de la Condenera

Madrid, 12. — Aquest matí a les onze, s'han celebrat a l'església del Bonsucces funerals per l'ànima del tinent general Arraiz de la Condenera.

Assistiren en representació del president del Consell, el capità general, i del president interí del Suprem de Guerra, el general Carbó; el seu ajudant comandant Guillén, el governador militar de Madrid Pius López Pozas, el general Villegas, una representació del Tribunal Suprem, consellers togats i molts caps i oficials.

Procés informatiu per a beatificació

Madrid, 12. — A la capella del Palau Episcopal s'ha constituit el tribunal per a la formació del procés ordinari informatiu en la causa de la beatificació i canonització de Dorotea de Chopitea i de Villota.

Dorotea de Chipotea i de Villota fou una illustre dama barcelonina que consagrà la seva vida a l'exercici de la caritat.

Consell de Ministres

A L'ENTRADA

Madrid, 12. — A un quart de vuit arribà a la presidència el cap del govern per a presidir el Consell de ministres. Anaven amb ell els ministres de la Guerra i Marina; els altres ministres esperaven ja en el saló de Consells.

El marquès d'Estella, digué als periodistes:

—Ara a tancar-nos un parell d'hores. No hi ha res de particular. Sols expedients; alguns assumptes que porta el ministre de Marina i la continuació de l'examen de recompenses per mèrits de Guerra.

A LA SORTIDA

El Consell acabà a dos quarts de deu. A la sortida, el general Primo de Rivera digué que la reunió havia estat administrada.

LA NOTA OFICIOSA

El ministre de Marina facilità la nota oficiosa, que diu així:

«El President donà compte de que prosseguiexen les negociacions sobre Tànger.

S'aprovà un expedient sobre instal·lació del Consolat espanyol a Oran.

S'autoritza el representant de S. M. a Atenes perquè inicii la negociació d'un acord comercial amb aquell govern.

S'aprovà l'adquisició d'una casa a Berlín per a installar l'ambaixada d'Espanya.

Governació. — S'aprovà una disposició definint el caràcter d'obrers als efectes de la cèdula personal, segons els jornals, en relació amb el número d'habitants en les poblacions.

Adquisició d'una installació de Raigs X per al Sanatori antituberculós Victòria-Eugènia.

Gràcia i Justicia. — S'aprovà el projecte de construcció d'un nou edifici per a penal a Burgos.

Marina. — S'aprovà un projecte modificant alguns preceptes del Reial decret-llei sobre primes a la construcció naval.

Idem projecte de reglament sobre situacions de vaixells.

Foment. — Projecte regulant la urbanització de terrenys guanyats al mar a Màlaga.

Autoritzant subhastes per a obres de conservació de carreteres en diverses provincies.

S'autoritza la continuació de les obres de la carretera de Lleyda a Pont de Suert.

AMPLIACIO DEL CONSELL

Els dos assumptes més importants resolts en el Consell d'aquesta nit afecten a la Marina.

El primer, és un decret que modifica les normes per a l'abanderament de vaixells adquirits a l'estranger.

El decret de 11 d'agost de 1926 es dictà per a regular les primes sobre la construcció i la navegació.

Estableix l'article segon d'aquell decret que per a dedicar-se a la navegació de cabotatge era precis que els vaixells fossin nacionals i l'article tercer estableix que les bateas, dragues, grues i tots els artefactes dels ports havien també d'ésser nacionals.

Ara bé, l'article cinquè d'aquest mateix Reial decret separava certes excepcions quan es tractés de vaixells adquirits a l'estranger i abanderats en determinades condicions, però això de les excepcions no estava ben clar, i per virtut del decret aprovat aquesta nit es reforma l'article cinquè del decret esmentat i reglament del 11 de setembre dictat per a la seva aplicació.

S'anoten es mesures en què es basen aquelles normes que es traduelxen en perjudici dels centres navals espanyols, com la Societat Constructora Naval, Compañyia Transmediterrània, Drassanes de Bilbao i en general totes els que es dediquen a armar vaixells de cabotatge.

El decret s'inicià a la Direcció de Navegació i amb tots els informes favorables del Consell de l'Economia i de la Junta Superior de l'Armada.

L'altre decret de Marina és de reglamentació de les actuacions dels vaixells de guerra.

El reglament que actualment tenim és el de 1902 i és molt antiquat i hi hagué necessitat de reformarlo en anys successius per acudir actualment a les necessitats de costes.

El reglament no parla dels submarins, per exemple, perquè no existien en aquell temps.

En el decret aprovat pel Consell es fa una modificació radical fonamentant-se en dues raons: una la transformació del material i una altra el fet que tenim arrendades les drassanes i no s'hi consignava com anava a adaptar-se el personal al vaixell que s'estava construint.

Per l'actual reglament són quatre les situacions dels vaixells.

Ara es troben en la quarta situació; en canvi es crea una anomenada especial que es refereix precisament al moment en què el vaixell està en termini de construcció a les drassanes de les societats constructores.

Les situacions, per tant, seran cinc, d'aci endavant. Primera situació: En cessació de la construcció. Segona: Especial, o sia moment de dotar el vaixell de personal. Tercera: Fi de construcció. Quarta: Disponibilitat del vaixell. i Cinquena: Servei actiu.

El president donà compte al Consell de les negociacions sobre Tànger.

Digué que les impressions, deduïdes de les converses que mantenien Briand i Quiñones de León, eren molt satisfactòries; no obstant, no s'ha rebut una resposta concreta de França.

La nota dels assumptes tractats en el Consell es refereix a la definició del caràcter del jornaler, als efectes de la cobrança de cèdules personals.

Segons les nostres notícies, s'estableix una escala de tres graus: seran considerats jornalers els que guanyin 6 pessetes en les poblacions de 5.000 ànimes; els que en guanyin 8 en les poblacions de 500 a 100 mil i els que guanyin 9 en les poblacions de més nombre d'habitants.

En el Consell no s'aprovà cap expedient d'indult parcial, perque els que hi ha són de tramitació corrent. No existeix pena de mort en cap audiència per a ésser presentat al Divendres Sant a la règia prerrogativa, així és que la cerimònia de canviar la cinta negra per una de blanca aquest dia, no podrà celebrar-se.

El ministre de Gràcia i Justicia passarà una curta temporada fora de Madrid aquests dies.

La construcció del penal de Burgos es farà en cinc anualitats i el seu cost serà de 4 milions de pessetes.

Ja no hi haurà Consell de ministres fins dimarts vinent, i segons sembla el President acompanyarà el Rei a últims de mes en son viatge a Sevilla.

Reunió per a la creació de l'Aeròdrom de Cap Juby

Madrid, 12. — Aquesta tarda es reuní a la Direcció general del Marroc i Colònies la Junta Directiva de l'aeròdrom de Cap Juby.

Estigué estudiant el dictamen redactat tsobre la seva creació.

En l'actualitat utilitza un hangar metàl·lic de la Casa Latecoère en la línia aèria Casa Blanca-Dacar sota la protecció de les tropes espanyoles de Cap Juby.

Aquest mes d'abril, tocant a les muralles, s'han construit dos pavellons anexes als hangars.

Es feren els treballs per l'Aeronàutica espanyola i passà l'aeròdrom de Cap Juby a tenir un caràcter internacional per als efectes de tributació en l'aterratge.

La posició de Cap Juby, es crea sobre una base obligada tenint en compte que està enclavada en ple desert espanyol, a sis cents quilòmetres a Gomara, últim punt del protectorat francès a l'Africa del Sud.

Creació del Consell Superior d'Aeronàutica

Madrid, 12. — La Gaseta d'avui publica un reial decret creant afecte a la Presidència del Consell de Ministres el Consell Superior d'Aeronàutica amb el caràcter de Direcció general dels dits serveis i aprovant el reglament.

En el Decret es disposa que per als fins de concentrar i coordinar les activitats dels diferents organismes d'aeronàutica, la seva preparació, els serveis comercials i industrials i relacions mútues internacionals, es crea afecte i dependent de la presidència del Consell Superior d'Aeronàutica que a la vegada tindrà caràcter de Direcció genera d'aquests serveis amb les limitacions que determinen el funcionament autònom d'ells que s'especifiquen en aquest reial decret.

La missió que s'assigna a aquest organisme es: Primer, Estudis, propostes i informes sobre aquestes matèries; segon, Coordinació de les diferents organitzacions i programes d'aeronàutica; tercer, Coordinació dels serveis industrials i tècnics de les d'aeronàutica; quart. Dels serveis didàctics relacionats amb l'aeronàutica.

Serà president d'aquest Consell el del Consell de ministres que podrà delegar en el vice-president que designi el Govern, i els consellers seran permanents o eventuals, oficials o particulars

Les forces aèries militars o navals i serveis aeris civils que continuen depenent de les juntes que en l'esfera militar o civil tenen assignades, sotmetran els seus programes a l'aprovació d'aquest Cossell superior que posarà a la resolució de la Presidència del Consell de ministres els plans a seguir en les diferents direccions de l'esmentada.

La dimissió del comte de Vallellano

Madrid, 12. — El comte de Vallellano ha explicat les causes de la seva dimissió en la forma següent:

Fa temps — ha dit — que entre el governador senyor Semprun i jo existien discrepàncies sobre ço que eren atributs de la seva autoritat i que correspones a l'Alcaldia en el seu aspecte de reprersentació del Govern, sense que haguessim pogut posar-nos d'acord en la fixació dels límits en que devien tancar-se els deuhes de les dues autoritats en aquest cas de representeció del poder executiu.

L'últim fet que ha posat una vegada més de manifest aquesta dualitat ha estat el següent: El governador rebé una comunicació de l'alcalde de Chemartin donant-li compte de què un empleat municipal del servei de neteja de Madrid havia comès una infracció de l'últim ban dictat pel senyor Semprún en matèria d'higiene pública.

Demés, el dit empleat municipal havia desacatat el guàrdia que l'havia amonestat, i es negà a donar el seu nom.

El governador cridà al seu despatx l'enginyer cap dels serveis municipals de neteja, senyor Sol, al qual comunicà el fet realitzat per un subordinat, i li manifestà que pensava imposar-li dos dies d'arrest no per la infracció comesa, sinó pel desacat al guàrdia que li cridà l'atenció.

Entenent l'alcalde que aquesta actitud del governador castigant un funcionari municipal sense posar-ho al seu coneixement implicava un rebaixament de la seva autoritat, ho féu saber al ministre de la Governació, qui cregué que el governador havia obrat dintre de les seves atribucions.

Com que aquesta actitud del ministre implicava una censura a l'alcalde, aquest visità el President del Consell i li exposà els motius de la seva discrepància amb el governador, i el general Primo de Rivera li manifestà que les continuos diferències que sorgien entre el governador i l'alcalde no agradaven al Govern. Per últim, el cap del Govern digué que ell estava conforme amb la conducta del governador

A l'acte, manifestà que ja que li mancava la confiança del Govern, imprescindible en l'exercici d'un càrrec com el que ostentava, presentaria immediatament al pie de l'Ajuntament que l'havia elegit, la dimissió d'alcalde.

Aprovada la seva conducta pel cap del Govern, a qui reiterà el seu afecte i adhesió, ahir al matí trameté la dimissió en la moció ja coneguda.

En l'esmentada moció, el comte de Vallellano reiterava una vegada més la seva adhesió incondicional al rei, la seva confiança al Govern i la seva gratitud i estimació al poble de Madrid.

Una crida

Per la verge de Montserrat i els seus negrets

A les nostres Missions de la Colònia espanyola del golf de Guinea és molt gran la devoció que els seus indígenes, els negrets, professen a l'excelsa Patrona de Catalunya. No em detindré a estudiar el motiu d'un fenomen que tant ha d'enjolar-nos a quants ens honrem d'estimar la Santíssima Verge Maria. Sia perquè els Missioners plantem pertot, encara, encara que sia a les espessures de manigues, el blanquíssim pavelló marià, sia perquè entre nosaltres han abundat fills de Catalunya, qui s'han esforçat a propagar l'amor a llur adorada Patrona la celestial Moreneta, tot fa que la Verge de Montserrat sia coneguda, estimada i venerada entre els indígenes de Guinea, ultra a la illa de Fernando Poo i les altres illes i territoris continentals. No poc han contribuit també a tan feliç resultat el que els països colonitzadors que a Guinea portaren llurs negocis darrera els Missioners fossin en llur majoria catalans, com ho indiquen els noms de moltes hisendes de les més importants, com «La Catalana», «La Barcelonesa», «La Vigatana», «La Montserrat», etc. Del que no es pot dubtar és que els nostres negrets professen singularíssima devoció a la Verge de Montserrat, a la qual, per semblança amb llur color, consideren especialment seva. Sense que diem avui res de la segona població de Fernando Poo i segon centre agrícola comercial de la illa, de la qual la Verge de Montserrat és Patrona oficial amb aprovació de la Santa Seu i com a tal se li ha alxecat una església, el magnífic altar major de la qual s'està acabant a Barcelona, als tallers Mariné, nosaltres podem amb coneixement de causa testimoniar que aquesta devoció a la Verge de Montserrat és arreladíssima a Guinea; els negres la invoquen, celebren la seva festa, li consagren altars i capelles i senten especial predilecció per tan sant nom i preferentment l'imposen a llurs filles.

A la illa de Fernando Poo hi ha, i a això van principalment dirigides aquestes lletres, un poble bubi dels més grans i poblats de Guinea, amb més de 1.000 cristians. El seu nom natural és Rebola, però no l'anomenen sinó amb el nom de Montserrat, i és que de molt antic són devotíssims de la Verge Catalana. A la Capella, situada al mig del poble, tenen una preuada imatge de la Verge de Montserrat, i sa festa és considerada com la principal i patronal del poble. La celebren anyalment amb solemne novena preparatòria, comunió general molt devota i lluïda, missa cantada i solemnissima processó, en la qual la Verge Brana és passejada pels carrers dels seus estimats negrets. Donos, així com altres esglésies i capelles de les Missions tenen a la Península llurs fundadors, protectors o benefactors que les amparen generosament, a aquesta de Rebola, de la Verge Santíssima de Montserrat, no ha sortit encara un padrí o padrina, una ànima generosa, amb l'ajut i protecció de la qual pugui créixer i prosperar. Creiem que els bons catalans, les esplèndides i devotíssimes catalanes, no deixaran de respondre a aquesta crida, que mitjançant aquest humil Missioner els fa llur adorada Patrona i els seus estimats fills, els negrets de Rebola (Guinea).

Per a tot, dirigir-se a Barcelona, carrer de Ripoll, 25, primer.

MARC AJURIA, C. M. F.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIO AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

La Veu de Catalunya

Comentaris del dia

ENTRE ROMA I MADRID

Un dels aspectes més notòriament interessants dels règims d'excepció és llur diplomàcia. Poc adaptables a les convencions usuals, la seva actuació diplomàtica respon generalment a llurs característiques en els altres ordres de llur activitat.

Es per això que el discurs del nou ambaixador d'Itàlia a Madrid, en l'acte protocolari de presentar les seves credencials, ofereria, aquesta volta, un interès peculiar i vivíssim. Cal reconèixer tanmateix que aquest interès no ha estat defraudat ni negligit. El discurs, dintre de la més elemental discreció diplomàtica, és verament explícit. L'ambaixador ha dit que «nombrosos senyals anuncien que Espanya i Itàlia són visiblement cridades a una col·laboració cada volta més íntima per a renovar ensems llurs personalitats estatals i l'esperit llatí a la Mediterrània i al món». I en enumerar les causes que menen a aquesta col·laboració, assenyala especialment «llurs problemes en la vida internacional europea i llur voluntat infrangible de restablir els principis d'ordre i de progrés».

Es clar que la contestació del Rei d'Espanya havia de respondre a la diafanitat i cordialitat d'aquestes expressions. I així les afirmacions cabdals del nou ambaixador d'Itàlia a Madrid han estat recollides i acceptades en la forma següent: «L'afinitat política entre Espanya i Itàlia és cada vegada més notòria; ambdós països són defensors dels principis sans, que, sortosament, han fallat el vol de certes idees errònies, i han escombrat les tendències nefastes que amenaçaven la pròpia existència dels Estats moderns.»

Després d'aquestes mútues i sinceres declaracions, ningú no pot dubtar de la naturalesa efusiva de les relacions oficials entre els dos països, la similitud en el règim dels quals els identifica en unes mateixes aspiracions, que els diferencien dels altres pobles que els volten.

Siluetes de Santes Creus

VI

El cavaller D. Guillem de Claramunt

EN el claustre nou del Monestir, aquell claustre començat sota els auspicis de la reina donya Blanca d'Anjou, criden l'atenció del que visita Santes Creus la multitud de sepulcres que l'ornamenten, la major part belles joies escultòriques, i quasi tots pertinences de les cases catalanes de nobilitat més vetusta. Barrejat amb els de les nobles cases de Montcada, de Pinós, de Montoliu, de Cervelló, de Llorach, de Cervera, de Puigverd i de Queralt, s'hi veia un senzill sarcòfag, sense inscripció ni armes de cap mena, com si talment no volgués son posseïdor ajuntar el seu nom amb tants noms illustres que formaren ço que algú n'ha dit *la nobilesa funerària* de Santes Creus.

El qui reposava, però, en aquest sarcòfag, una urna de pedra sostinguda per lleons, era no altre que D. Guillem de Claramunt, un d'aquells ardits capitans que acompanyaren D. Jaume I a la conquesta de Mallorca. I dic reposava, perquè, amb tot i trobar-se sencer el seu cos l'any 1655, segons conta el cèlebre manuscrit de D. Joan Pedret, no sabem si després de les darreres profanacions esdevingudes fou respectat el cos d'aquest gloriós capità.

D. Guillem le Claramunt, senyor de Sacuita i d'Estany de la Mora, fou un dels qui més tard laboraren en les Corts de 1228 celebrades a Barcelona perquè es portés a terme la conquesta d'aquella illa. Va anar a aquelles Corts acompanyant l'abat de Santes Creus D. Bernat Calvó, i en aquella cèlebre sessió, durant la qual el de Poblet D. Ramon de Cervera féu aquell patriòtic parlament que va enardir tots els concurrents, i resolgué totes les dificultats que s'oposaven a l'expedició, fou D. Guillem de Claramunt qui en nom dels nobles tarragonins s'hi adherí més fermament i es comprometé a aportar-hi homes i cabals. El rei D. Jaume li agraí molt la seva intervenció i els seus oferiments, i quan l'esquadra va marxar de les platges de Salou pel setembre de l'any següent 1229, no leixà de formar-ne part D. Guillem qui comandava un cos d'aquell exèrcit.

Un vell notador de Santes Creus, diu que abans de marxar a Salou va passar el senyor de Claramunt uns dies al Monestir, encarregant a l'Abat la cura de les seves propietats, i encomanant-li la seva muller i fills si de cas ell moria en l'expedició; ordenant demés que si aquest darrer cas venia, era sa voluntat ésser enterrat a Santes Creus. L'Abat, encès també per aquell foc patriòtic que abrandava tots els catalans, el va beneir i li va prometre el compliment dels seus encàrrecs, i recordar-se d'ell quan els monjos preguessin pel bon èxit de l'empresa.

No cal detallar ço que fou aquella epopeia. Totes les històries i les cròniques l'han descrita abundosament, reconeixent tothom que fou el fet més gloriós del llarg regnat de D. Jaume I. D. Guillem de Claramunt es va portar com un brau en totes les batalles a què va assistir, i fou precisament ell aquell qui, haver vist plorar el Rei davant dels cossos inanimats dels dos Montcades, va demanar venjança per aquells morts, i qui va encoratjar més l'exèrcit per assolir-la ben complerta. Va assistir a tot el llarg setge de Palma, i en perdre aquella ciutat que semblava inexpugnable, fou dels qui més joia mostraren per considerar que això era el que calia per a venjar la mort d'aquells braus capitans.

D. Guillem de Claramunt, de qui el propi Rei s'ocupa en la seva «Crònica», va morir a Mallorca. Semblava talment que ho veués venir quan feia aquells encàrrecs a l'abat de Santes Creus! Respecte la seva mort, algú ha dit que morí a causa d'una ferida, i això sembla confirmar-ho l'esmentat manuscrit de Pedret, quan diu que en obrir-se son sepulcre l'any 1655 es trobà sencer el seu cos i que a la part esquerra del pit hi tenia un senyal com si fos d'un cop de llança o una ferida de sageta. Però Bofarull diu que va morir víctima de la pesta que flagellà la capital de l'illa després d'haver-la presa els catalans. «*Encendiose tan cruelmente la peste con el mucho agolpamiento de la gente de guerra y el desaseo natural de la población, que iban siendo víctimas uno tras otro aquellos que salieron ilesos de las batallas. Murió el primero Guillermo de Clramunt, siguiéndole al sepulcro Raymundo de Alemany, Gerardo de Cervellón y más tarde aquel valiente Hugo, conde de Ampurias, que como figura militar tanto había brillado en el cerco de la plaza.*» I en una «*Historia del rey D. Jaime, escrita por el mismo*», es llegeix que: «*si bien murió en Mallorca Guillermo de Claramunt al tiempo de ser conquistada aquella isla, no fué de resultas de herida alguna, sino de un enfermedad que se declaró en el ejército, tomada ya la ciudad de Palma*».

Al cap de més cent anys, l'any 1337, essent abat D. Francesc Miró, arribaren a Santes Creus les despulles de D. Guillem, i en una de les parets del claustre se li obrí sepultura, que, per deixadesa dels seus, no es va laborar com les que enronden, amb tot i haver-se començat a dibuixar quelcom en la pedra del sarcòfag.

MN. JOSEP PALOMER

AL DIA

El Teatre Català

Tots els teatres de Barcelona han anunciat la temporada de primavera, que, teatralment, comença per Pasqua; tots, menys el Teatre Català. El Teatre Català, estatjat avui al de Novetats, comença la temporada amb unes representacions de la companyia francesa de l'Emma Gramàtica. Al vell Teatre Català, estatjat al de Romea, que ha entretingut el públic amb melodrames castellans, cupleteres i pellícules, calla, per ara. De molts anys ençà, serà aquest el primer en què mancarà per Pasqua, a Barcelona, el teatre nostrat. De tot el meu record, i sóc vell de dies.

Si volguéssim esbrinar la causa d'aquest mancament, no ens costaria gaire. Però, avui per avui no volem sinó constatar el fet. I aquest mancament a la llengua catalana, a la tradició teatral de Catalunya, ve després de tres temporades que per ells les voldrien els empresaris més ambiciosos, després d'algunes estrenes de veritable valor literari, tenint, entre nosaltres, l'Enric Borràs, corrent pels pobles En Davi i pels suburbis En Gimènez. La companyia catalana de Novetats, amb el seu director En Montero, actuarà, per Pasqua, a Reus. Si algú hagués fet aquests pronòstics el dia de l'homenatge a l'Iglésies, l'hauria fet fora del menjador del restaurant del Parc, acusant-lo de traïdor i d'antipatriota.

Es que no hi ha públic a Barcelona per a sostenir un teatre català, en el moment del triomf dels llibres i dels periòdics catalans? Es que no hi ha actors? Es que no hi ha obres? No res d'això. Però, si analitzéssim aquests factors amb què deuen comptar els empresaris, traspassaríem el nostre propòsit de no voler esbrinar la causa de ço que n'hem dit «mancament».

Que el Teatre Català començarà aixís o aixàs, cap a darrers de mes? Que fins hi ha qui diu que seran dos els teatre catalans? El cert és que el dia de Pasqua el que vulgui sentir declamar en català haurà d'anar a l'Espanyol a veure algun vodevil, traduït del francès, o al Nou a la quarta transformació de «La Puntaire», tornada sarsuela.

Escrivim aquestes ratlles apesarats d'haver-les d'escriure. No fa, el «mancament», gaire honor a Catalunya; però preferim constatar-lo nosaltres que no pas que ho facin els nostres enemics.

I perquè nosaltres sabem que pot haver-hi Teatre Català.

POL

SANT SADURNI DE NOYA

Homenatge a Apel·les Mestres

Assolí el més gran èxit. Col·laboraren al bell homenatge dedicat, escalentment, al popular dibuixant, poeta i músic, l'Orfeó Pàtria, de Sant Sadurní de Noya (organitzador de la festa) i l'Orquestra Escolans, també de Sant Sadurní.

La sessió d'homenatge s'efectuà diumenge passat, al teatre de l'Ateneu Agrícola. La sala es veié curulla d'aficionats, i en aparèixer el venerable gran artista, voltat dels senyors de la Junta de l'Ateneu Agrícola i d'alguns amics que l'acompanyaven (el novellista Alexandre Font, Joan Massià, Frederic Lliurat, el mestre Bové, de Vilafranca, etc.), esclatà una llarga i ben franca ovació. El poeta i acompanyants ocuparen la llotja que els era destinada i en la qual foren col·locades simbòliques branques d'oliver a de llorer. I tot seguit començà la interessant sessió.

De primer, el senyor J. Torras i Llopart llegí uns bells mots d'oferiment i fixà amb traça les principals característiques del gran homenatjat. Després, el mestre Bové llegí el treball d'Apelles Mestres: «Clavé poeta», que fou aplaudidíssim. L'Orfeó Pàtria, sota la direcció del seu mestre Lluís Rosal, cantà, en fi, «Senyera nostra», de Bové; «El pardal», cançó harmonitzada pel mestre Pérez Moya; «Sota de l'olm», de Morera; «Sol solet» i «Obriu, que volem entrar», de Cumellas Ribó. La primera part terminà amb «Cants de la terra», de Gironella, la qual obra fou tocada per l'orquestra Escolans, que dirigeix ben encertadament el mestre Antoni Torelló.

Era la primera vegada que l'Orfeó cantava davant del públic de Sant Sadurní. Havia ja cantat, però, en altres llocs.

Els cantaires que dirigeix, com queda dit, el mestre Rosal, cantaren realment amb excellent estil. Cal que no es cansin de treballar per tal d'honorar com tants d'altres la nostra terra.

La segona part del programa fou dedicada a les cançons d'Apelles Mestres. Abans, però, de l'execució de les dites cançons, el senyor Antoni Ravenlós recità «Els sardinalers», la coneguda composició literària d'Apelles Mestres, i després s'interpretaren les següents cançons del delicat artista homenatjat: «Minuet», «La non-non de la morta», «La vella», «Bosc endins» (secció de sopranos de l'Orfeó Pàtria), «La birondon» i «Cançó de Taverna» (per les tres seccions). El mestre Bové acompanyà al piano les boniques i ben originals cançons del dibuixant poeta.

Ja no cal dir que el públic s'engrescà amb les cançons del gran poeta homenatjat i dedicà al popular artista els més xardorosos aplaudiments.

La tercera part del programa començà amb l'«Andante» de la Cinquena Simfonia de Beethoven, que l'Orquestra Escolans tocà sota la direcció del mestre Torelló, amb motiu del centenari de la mort del gran músic.

L'Orfeó Pàtria cantà després «La Balenguera», de Vives, i «La sardana de les monges», de Morera, les quals obres foren també ben aplaudides.

J. Torras digué, encara, alguns mots i demanà al públic que anés a donar comiat al poeta Apelles Mestres. I, en efecte, al lloc on l'auto esperava el gran artista i els amics que l'acompanyaven, hi havia una gran gentada que amb visques adreçats al poeta i amb aplaudiments, l'acomiadava.

La bella festa organitzada, a Sant Sadurní, per tal d'honorar Apelles Mestres, reeixí, doncs, de faisó completa. La dita festa honorà, en efecte, el poeta homenatjat, però honorà, demés, els intelligents organitzadors i el poble de Sant Sadurní de Noya. Fem constar que l'Ajuntament assistí també a la sessió homenatge. — C.

Les Idees i les Imatges

DEL SENTIMENTAL I DE L'ANTISENTIMENTAL

El sentimental — àdhuc en els casos més fins, — té sempre, en el fons, un punt o altre de ridícul.

L'antisentimental — fins i tot en els casos més nobles — té, sempre, però, en el fons, un punt o altre d'odiós.

Factors humans tots dos, i, per definició, incomplets o mutilats, el sentimental i l'antisentimental coincideixen en un mateix punt d'imperfecció.

El cor perfecte, la raó perfecta, no són d'aquest món.

Són un atribut harmònic de la divinitat.

JOSEP MARIA JUNOY

Les noces de platí de mossèn Jaume Collell amb el periodisme

UN BELL OBSEQUI

El canonge Collell, que, com vàrem dir, fa poc ha tornat a Vich, en un dels seus bells articles a la «Gaseta de Vich» parla dels esdeveniments sagnants que tenen lloc a Xina. En el proemi d'aquest article parla d'un valuós obsequi que li han fet, amb les ratlles que reproduïm a continuació:

«Dimarts passat tinguí la satisfacció de poder tornar, després de llarga absència, a celebrar la Santa Missa en mon humil oratori domèstic, estrenant una casulla que, en celebració de mos 60 anys de periodisme, m'ha regalat un bon amic. Aquesta casulla havia estat adquirida a Hong-Cong, i fou brodada per religioses o per asilades d'un collegi de dominiques, ostentant en l'escapulari posterior l'escut de l'Orde de Predicadors i al davanter un bell Nom de Jesús que és altra de les devocions peculiars dels dominicans. En tot el camper de la prenda litúrgica hi ha les simbòliques roses; i em plagué estrenar-la el dia de Sant Vicens Ferrer, oferint el Sant Sacrifici per les necessitats de les Missions catòliques de la Xina.

I tant en revestir-me, com durant la celebració, no podia apartar el pensament dels flagells que tantes desgràcies i malvestats causen en aquelles terres, i pensava que tal volta eren vilment ofeses i agarrotades pels botxins les pures mans que havien brodat aquelles roses de la casulla.

LA SUBSCRIPCIO DE L'ASSOCIACIO DE PERIODISTES DE BARCELONA

Llista anterior: 332'25 pessetes.

Lluís Duran i Ventosa, 5 pessetes; Ferran Grau, 5; Antoni Capell, 2; Carles Danès Solà, 5; Trinitat Feliu, 5; Joan Baranera, 5; D. Paradís, vídua d'Albert, 5; Isidre Riera, 5; A. Albert de Riera, 5; Francesc Albert, 5; Víctor Català, 5; Martí Albert, 5; Ricard Carreras Valls, 15; Jaume Bofill, 5; Ramon Aliberch, 2; Josep Maria Ginesta, 5; Josep Puig i Cadafalch, 5; Octavi Saltor, 5; Joaquim Lafont, 5; V. Tercer Ordre Dominica de B. Barcelona, 2; Lluís Bertran, 5; Il·lustració Catalana, 5; Francesc Mateu, 5; Joaquima Sadó de Matheu, 5; Montserrat Matheu, 5; Núria Matheu, 5; Roser Matheu de Gallardo, 5; Josep Alemany i Borràs, 5; Francesc M. Masferrer, 5; Eduard Toda, 5; Joan Tusquets, 5; Josep Estalella Arnó, 5; Josep M. Roca, 5; Rosa Cluró de Roca, 5; Lluís Via, 5; Alexandre Font, 5; Joan M. Guasch, 5; Manuel Vilà, 5; Narcís Oller, 5; Josep Rodergas Calmell, 5; Rafel Patxot i Jubert, 5; Enric de Fuentes, 5; Anton Busquets i Ponset, 2; Centre Excursionista de Barcelona, 5. Total, 550'25 pessetes.

«DIARI DE SABADELL»

El «Diari de Sabadell» publica, en el número corresponent al passat diumenge, la bella poesia de mossèn Collell que porta per títol «El Diumenge de Rams». Al peu de la poesia hi ha una nota expressiva de la simpatia que professa la redacció d'aquell periòdic al venerable canonge Collell.

EL BUTLLETI DEL CENTRE EXCURSIONISTA «ELS BLAUS»

El notable butlletí del Centre Excursionista «Els Blaus», en el número corresponent al present mes d'abril s'adhereix a l'homenatge Collell amb les següents ratlles:

«Es tota la Catalunya que pensa i estima, que s'ha sumat a l'homenatge que ben aviat es retrà al famós canonge de la Seu de Vich, mossèn J. Collell, com a periodista.

Poeta inspiradíssim, orador eloqüent, sacerdot exemplar i periodista excellent, no sabríem quines qualitats més podrien honorar un home qui consagrà la seva vida a Déu i a les lletres; no sabríem quin elogi millor es podria fer de qui els mereix tots per la seva virtut i el seu saber.

Per això ens acontentem d'exterioritzar la nostra sincera adhesió, fent vots sincers perquè l'homenatge projectat sigui digne del qui ha dignificat el temple de l'Altíssim i les lletres catalanes.»

«LA FITA», DE SITGES

«La Fita», de Sitges, en el seu número darrer s'adhereix a l'homenatge amb la següent nota:

«Catalunya intellectual ret amb més justícia que mai sa admiració a l'insigne mossèn Jaume Collell, glòria nacional, en celebració de ses bodes de platí d'escriptor. «La Fita» s'hi adhereix amb tota l'ànima.»

EL «AMICS DE LA POESIA»

Els «Amics de la Poesia» s'han adherit a l'homenatge Collell.

«CRITERION»

La important revista «Criterion» també ha fet constar la seva adhesió a l'homenatge.

Llegint la premsa

LA PATRIA DE COLOM

Aquest Colom no és l'illustre pintor Joan, sinó el cèlebre navegant Cristòfor. Car, segons un reportatge parisenc de Domènec de Bellmunt, a *La Publicitat*, el senyor Lluís Ulloa, ex-director de la Biblioteca Nacional de Lima, ha presentat a la Societat d'Americanistes de París una comunicació en la qual sosté la tesi que Colom (no Colomb, doncs) no era ni genovès ni gallec, ni portuguès, sinó català. La síntesi del reportatge esmentat és la següent:

«En primer lloc — ens diu l'historiador peruà — cal afirmar que el veritable nom de Cristòfor Colomb, fou «Colom» amb «m» final, cognom genuinament català que no trobeu ni a Itàlia, ni a Castella, ni a Galícia. Per motius d'ordre personal, entre els quals els polítics potser ocupen un lloc important, s'expatrià essent encara relativament jove. Després de viatjar per la Mediterrània i l'Atlàntic durant molts anys i havent ja recorregut les mars del Nord fins a Groenlàndia, va concebre la idea d'anar a Catay i a l'Índia, per Occident. Una série de vicissituds, però, l'obligaren a tornar a Espanya on, des de la seva tornada, ocultà el seu origen i dissimulà el seu nom. Una alta raó d'Estat l'acabava d'obligar a aquest secret sobre el seu origen.

—Alguns catalans i aragonesos que voltaven el rei — afegeix el senyor Ulloa — arribaren a penetrar, probablement, el secret de Colomb o n'escoltaren confidències, com, per exemple, Joan de Coloma i Lluís de Santàngel, i així s'explica la protecció acordada al descobridor.

—Només cal partir del moment en què Colomb entra en escena, és a dir, quan apareix a Córdova en 1486. Tots els documents oficials l'anomenaven «Cristóbal Colomo, extrangero». Colomo és una castellanització gramatical de «Colom» català, nom molt corrent a Catalunya. Això durà fins al 1492, època en què, en capitular amb els reis, ja no és Colomo, sinó «Colón». Però la nova forma del cognom del descobridor no és més que una altra castellanització, vulgar o popular, del Colom català, car els castellans i més encara els andalusos pronuncien la «m» final com una «n». En cap document oficial d'aquella època es troba el «Colombo» de què parla la llegenda. Aquest cognom italià s'hauria conservat intacte en castellà, com passa encara avui amb els Colombos i altres noms italians que es troben a l'América. Encara més: Un veritable italià que va navegar amb el descobridor i que es deia Joan Antoni Colombo, es quedà el seu Colombo sense que ningú pretengués transformar-l'hi.

—A més a més — afegeix el senyor Ulloa — «Les edicions consecutives de la carta de Colón a Gabriel Sánchez» (1493), anunciant el descobriment, porten totes «Colom», malgrat de tractar-se de traduccions llatines on hauria d'haver-se escrit «Colombus».

—Un altre fet, que a judici del senyor Ulloa constitueix una prova contundent, és el testimoni de l'heràldica. Des del segle XI trobem a Catalunya nombrosos cognoms «Colom», molts dels quals pertanyien a gent de mar, car tothom coneix la puixança marítima de Catalunya a l'Edat Mitjana. Però entre les nombroses famílies catalanes que duien el cognom «Colom», n'hi hagueren de «cavallers», és a dir, amb armes nobiliàries. Recordi's que Colom afirmà ésser noble, mentre que el teixidor de Gènova no en tenia res. El símbol de les armes de Colom era un colom platejat sobre fons blau. Però Colom dibuixà després a l'escut que li atorgaren els reis, unes armes personals, la significació de les quals portà la confusió a l'ànim dels historiadors. Donés bé: aquestes armes eren essencialment catalanes.

De la primera carta de Colom anunciant el descobriment se'n féu una edició catalana que fou la «princeps», de la qual es féu la traducció castellana. La carta dirigida a Santàngel, degué ésser escrita per Colom en català, llengua que Santàngel, valencià, coneixia bé. A més a més, tota la correspondència autògrafa que es coneix de Colom, abunda en «catalanismes».

Del fet que se'l digués «extrangero» abans del descobriment, el senyor Ulloa en dóna la raó següent: Catalunya, en aquell temps, era considerada, sobretot a Andalusia, com un país estranger, estrangor de llengua, de lleis i de costums. El senyor Ulloa ens dóna encara un seguit de raons que la manca d'espai ens priven d'anotar en aquesta crònica: ens parla del famós testament de Colom, de les innegables relacions del «lullisme» amb Colom (el senyor Ulloa creu que la lectura de Lull inspirà a Colom la idea del descobriment), del viatge de Colom a Barcelona, i d'uns secrets sensacionals que el savi perua es reserva per al seu pròxim llibre d'imminent aparició, sobre aquest assumpte.»

Esperem la publicació del llibre, amb aquests secrets sensacionals, car havem de confessar que les raons adduïdes fins ara, en aquest reportatge, no són gaire convincents.

Sembla que un fat curiós volta de misteri tot el referent a la naixença i a la vida de Colom. Car un amic nostre, com a exemple, s'entesta ara també a demostrar, en un altre llibre d'imminent publicació, que Colom mai no va venir a Barcelona.

EL CASTELL DE PALLARS

Sota la signatura de X., publica *El Correo Catalán* una correspondència d'Esterri d'Aneu, que acaba amb aquesta escaient evocació:

«L'altura d'Esterri sobre el nivell del mar es de 971 metres; la gent és senzilla i morigerada, de tracte obert i afectuós; conserven més que en altres llocs l'amor a la Pàtria, i la Fe no és morta, sinó que viu entre ells com la Tradició secular d'aquesta terra que no va aguantar gaire'l jou ni quaranta anys la visita i incursions alarbs.

No és pas, com molts suposen, una terra salvatge, de gent ferrenya; ni hi ha llops ni feres estranyes, sinó que és un país sa i bo.

Moltes i moltes pàgines d'història i records sagrats de la Pàtria estan junyits a les valls, a les serres i a totes les coses d'aquesta vall on sojorno accidentalment.

I totes les nits, amb la imatge dels seus caríssims, de l'esposa, dels fills del meu infantó, i sota l'empar de Sant Odón, fill preclar d'aquesta terra, i sota l'ombra del castell que fou de Pallars — avui tot en runes —, però amb el record del comte Huc, darrer i heroic, se'm clouen les parpelles, per a obrir-les l'endemà de cara al Pirineu, fiuant aquest cel tan clar, tan pur, que em diu tantes coses.»

Butlletí internacional

12 d'abril de 1927

LA INDEPENDENCIA DE FILIPINES

Per primera vegada en la història de les relacions polítiques entre el govern dels Estats Units i el poble de les illes Filipines, el President de la gran República ha vetat, és a dir, ha posat el seu *veto*, a una llei votada per la Legislatura filipina, com és anomenada allí la reunió dels cossos collegisladors.

La Cambra dels Representants i el Senat de Filipines havien aprovat una llei per a celebrar un plebiscit sobre la qüestió de la independència. El President Coolidge ha posat el seu *veto* a la llei i ha explicat les causes de la seva decisió en un extens missatge al Governador general Wood.

El document és molt important, car el President Coolidge recomana els filipins que reflexionin seriosament si els convé «embarcar-se cap a la mar inexplorada i tempestuosa de la independència, voltada de perills inconeguts, en un navili que no està preparat per a vèncer les dificultats que trobi». «La independència — afegeix el President Coolidge — és un ideal intangible que sovint ha produït desillusions i desastres.» Assegura després que constitueix una illusió perillosa creure que els Estats Units «si concedissin a les illes la plenitud de llur autonomia, assumirien encara la feixuga responsabilitat de garantir llur seguretat, sobirania i independència». Enumera els profits que han obtingut els filipins de llurs relacions amb els Estats Units i del lliure canvi amb aquell vastíssim mercat. Nota que «llevat del cas que fossin produïts en condicions que significarien una baixa considerable en els salaris i en el nivell, doncs, de la vida, molts dels productes que les illes exporten ara als Estats Units no podrien ésser absorbits per cap mercat estranger».

El missatge de Coolidge no és sinó la repetició de la política de McKinley, Roosevelt, Taft i Harding, és a dir, de tots els Presidents republicans, solament interrompuda durant els vuit anys de Presidència del demòcrata Wilson.

Però és molt important, políticament, des del punt de vista del poble filipí, car reconeix en forma implícita, i àdhuc explícitament, quina és la voluntat dels habitants de les illes, voluntat a la qual oposa tan sols raons circumstancials i de conveniència. El President Coolidge ha pogut vetar la llei que convocava el plebiscit, però no ha pogut amagar ni desconèixer la voluntat del poble de les illes. I és indubtable que si els polítics filipins insisteixen en llur campanya amb la mateixa energia i serenitat que fins ara, continuarà l'evolució progressiva de l'opinió nord-americana a favor de llur causa.

Els tapissos de la història de Tobias de la Catedral de Tarragona

Conferència d'En Vicens de Moragas

El dia 9, el senyor Moragas donà la seva conferència a la sala d'actes del Foment de les Arts Decoratives, que estava completament plena d'un auditori selecte.

Conforme amb el programa, començà llegint la narració interessantíssima de la Història de Tobias i es projectaren, mentrestant, diapositives amb representacions dels personatges més importants de l'episodi bíblic i dels vuit draps que formen una de les sèries del tresor de la Catedral de Tarragona.

Entre les comprovacions científiques d'aquell text escripturari, donà compte que en el Museu Bíblic del Monestir de Montserrat figura un exemplar dels peixos de dimensions extraordinàries (1'50 metres) que es crien al mateix riu Tigris (Mesopotàmia), com el que pescà el jove Tobias i amb el cor del qual desalliurà del dimoni Asmodeo, i amb el fel guarí de la ceguera el seu propi pare.

Aportà seguidament la documentació referent als llegats instituits pel cardenal arquebisbe de Tarragona, don Gaspar Cervantes de Gaeta, en el seu testament de l'any 1575, la restitució dels quals és deguda a l'arxiver d'aquell arquebisbat, mossèn Sanç Capdevila, entre els quals llegats hi ha el de diverses sèries de tapisseries, la més important la de Tobias; justificació que destrueix el supòsit, ben gratuït, de què correspongués a models projectats per Rubens, artista que encara no havia nascut en aquella hora, i demostrant que els draps de Tobias són del segon terç del segle XVI.

Partint de la hipòtesi que els cartons de la mateixa sèrie de Tobias puguin correspondre al pintor alemanp Joan Holbein el Jove, dedicà un estudi molt documentat a la personalitat artística de tan eminent pintor, exposant les característiques d'aquest, les seves excel·lències i les seves deficiències, l'esperit de l'època en la qual s'educà, la classe de vida que portà, el gèneres variadíssims de les arts plàstiques a les quals es dedicà, els països on va residir i també els que visità, etc.; per tal de deduir-ne els seus estils i deixar ben determinada l'hora a què correspon, per comprovar les coincidències amb l'art que entranya la sèrie dels draps de Tarragona.

A continuació determinà el moment al qual corresponia aquella mateixa sèrie en l'evolució de l'art del teixit d'alta lliça, presentant comprovacions tretes d'altres sèries de draps de la mateixa col·lecció de la Catedral, i altres exemples eloqüents i fragants.

Dedicà una part importantíssima a presentar la producció de l'expressat artista Joan Holbein, per tal que l'auditori pogués judicar en aquell mateix acte referent a les tesis sentades, amb molt accpi de projeccions, no solament els testimonis favorables, sinó també els que es poguessin considerar desfavorables. Més especialment examinà les obres d'altres artistes de la mateixa època que poguessin estimar-se com autors dels models de la sèrie de Tobias per a fer entendre que no corresponia a cap d'aquests, procurant així, per via d'eliminació, un nou argument a favor de la seva tesi.

En la tercera part de la seva demostració, tan documentadíssima, procedí a un examen crític dels vuit draps de la Història de Tobias, interposant-hi llurs projeccions amb noves il·lustracions d'altres obres artístiques, i sobretot del retrat de Holbein, per a concloure que, no solament apareixen transcripcions repetidíssimes de treballs del propi Holbein en els personatges, en les indumentàries, en les arquitectures i en les naturaleses mortes, sinó que el tipus de Raquel, pare de Sara, està representat per un personatge que confronta extraordinàriament amb dos auto-retrats del mateix artista.

Com feia notar el conferenciant en les seves darreres paraules, la transcendència de l'acceptació de la teoria exposada, seria extraordinària pel doble concepte, així pel valor que atribuiria a la sèrie dels draps de la Catedral de Tarragona i a un exemplar únic de la mateixa Història, que es conserva a la col·lecció de la marquesa d'Arconati-Visconti (que també es va projectar i examinar); sinó per quant augmentaria el patrimoni de les obres corresponents al pintor alemany esmentat, i contribuiria a comprovar els judicis que han format, els més eminents crítics, de Joan Holbein el Jove.

Sembla que l'auditori obtingué una impressió de convenciment en presència d'unes comprovacions i demostracions tan copioses, i aplaudí cordialment el conferenciant senyor Moragas.

Noticiari d'Art

El nostre eximi artista Enric Casanovas, junt amb els pintors Ramon Morros, Enncarnació Gómez de Bosch i Maria Riera i Giralt, van inaugurar divendres passat una important Exposició a la sala d'actes de l'Agrupació Excursionista Júpiter del Poble Nou, entitat que treballa ardidament en l'educació espiritual d'aquell suburbi obrer

Ultra aquests quatre artistes probienovins, hi col·laboren altres teles de coneguts pintors i aquarellistes, que formen un conjunt indiscutiblement interessant; sobresurten, naturalment, les obres mestres de Casanovas. Es extraordinàriament visitada.

Restarà oberta fins el dia 22, en el qual dia donarà una interessant conferència de clausura, Josep M. Junoy.

—M. Gustave Khan, el crític del «Mercure de France», ha prologat el volum de la col·lecció «Les Artistes Modernes», consagrat al pintor valencià Francesc Mereneiano, i imprès, ara, a París. Aquest pintor, qui s'ha inspirat sobretot en els tipus i paisatges de la seva terra nadiua, així com de la lluminosa Provença, on ha sojornat llarg temps, inaugurarà el dia 23 del corrent, a la Galeria Trotti, de la place Vendôme, a París, una exposició de les seves obres. El catàleg de l'exposició durà un prefaci del distingit poeta rossellonès i crític d'art, M. Antoine-Orliac.

Vida Literària

«CONTES FATIDICS», EN CASTELLA

La signatura «Agence Mondiale de Librairie», de París, que imprimeix moltes obres en castellà per la seva clientela hispano-americana, ha encarregat al senyor Armand Otero la traducció espanyola dels «Contes fatídics», d'Alfons Maseras, publicats ja fa alguns anys a «L'Avenç».

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha estat passat per la censura del Govern Civil

Noticies de l'Estranger

La situació a la Xina

GREUS DECLARACIONS DEL CONSOL JAPONES A TXANG-HAI

Paris, 11. — Comuniquen de Xang-Hai que el senyor Yada, cònsol general del Japó, ha declarat a un redactor de l'Agència Havas que, com a conseqüència de la nota soviética, la tensió d'ànims entre Rússia i Xina pot causar greus conseqüències a la Manxúria.

En el cas d'una guerra eventual, el Japó hauria d'intervenir-hi per a restablir la calma.

Afegí el diplomàtic japonès que el Japó no pot romandre indiferent en presència de l'acció bolxevista a Xina.

El govern Japonès veu favorablement el moviment nacional iniciat a Xina, però no admetrà la ingerència bolxevista, susceptible d'amenaçar les vides i els béns dels japonesos que resideixen en aquell país.

La nota relativa als incidents de Nanquin fou remesa al general que ha estat nomenat en substitució de Txang Kai Xek, per cinc cònsols de grans potències i al senyor Txen, a Hank per un cònsol solament, perquè aquest es negà a rebre simultàniament cinc cònsols, sota el pretext que els sudistes no han reconegut la unitat del cos diplomàtic.

Conjuntament amb la nota, els cònsols llegiren una declaració en la qual s'explica al poble xinès l'actitud en què s'han collocat les potències.

Aquesta declaració serà distribuïda al públic als carrers de la concessió francesa. — Fabra.

UN AUGMENT DE TROPES FRANCESES A INDO-XINA

París, 12. — Segons el «Petit Parisien», el govern s'ha ocupat de la possibilitat que es vegi obligat a augmentar les tropes franceses a Indo-Xina. De moment, però, no ha pres cap decisió. — Fabra.

QUATRE DESTROIERS JAPONESOS CAP A XANG-HAI. — LA CRISI DE RELACIONS RUSO-JAPONESES

Toquio, 12. — Altres quatre destroiers han rebut l'ordre de sortir cap a Xang-Hai.

Tots els diaris japonesos estimen que les relacions entre Rússia i el govern de Pequín estan ara en un moment de molta gravetat i que el Japó podria trobar-se complicat amb els esdeveniments que en poguessin sorgir. No obstant, en llurs comentaris fan present que, fins el moment, res no fa creure que els Soviets vulguin fer ús de les armes. — Fabra.

LA SITUACIO A XANG-HAI

Londres, 12. — Noticies de Xang-Hai donen compte que la situació del Muo Min Tang continua esssent molt confusa.

A la ciutat hi ha tranquil·litat absoluta i els voluntaris estrangers continuen tenint voltat l'edifici del Consolat dels Soviets, i registren minuciosament totes les persones que entren i surten de l'edifici.

Hi ha qui considera que la reconquesta de la ciutat per les tropes del Nord és encara possible. Amb tot els nacionalistes no semblen mostrar-se inquiets per la situació militar i pretenen que l'avançament de les tropes nordistes no té més que un caràcter episòdic. — Fabra.

NOUS EMBARCAMENTS DE TROPES BRITANIQUES

Londres, 12. — Han estat embarcats cap a Xina altres dos batallons, dues companyies i unitats auxiliars. — Fabra

L'AVANÇAMENT DE SUN TXUAN FANG

Londres, 12. — Comuniquen de Xang-Hai al «Times», que a mesura que es reben noticies de l'avançament de l'exèrcit de Sun Txuang Fang, contra els sudistes, s'observa que en el carrers i edificis de Xang-Hai van desapareixent les banderes del Kuo Kin Tang, les quals són substituïdes per altres de la República Xinesa.

Al mateix periòdic li notifiquen que una brigada de l'exèrcit cantonès que intentà detenir l'avançament de Sun Txuang Fang, prop de Hangotxen, ha estat voltada.

Els sudistes que guarden la localitat de Fu-Keu organitzen febrosament la defensa davant l'avançament dels nordistes.

Per altra part, sembla que el general U Pei Fu, ha reemplaçat el fill de Txang So Lin, en el comandament de les forces de Feng Txuan. — Fabra.

ES DETINGUT EL CAP DELS SINDICATS OBRERS. — ELS ANTICOMUNISTES OCUPEN UNA ESTACIO

París, 12. — Comuniquen de Xang-Hai a l'Agència Havas que el cap dels sindicalistes obrers fou detingut ahir per la policia xinesa. Serà jutjat per un Consell de guerra. El detingut ha manifestat que havia d'ésser assassinat el cap del grup moderat del partit nacionalista que signà l'ordre de desarmar els sindicats.

Aquesta nit, cinc mil anticomunistes han ocupat a viva força l'estació del Sud, després de violent combat. — Fabra.

DIU QUE SERA CRIDAT EL REPRESENTANT DE PEQUIN A MOSCOU I SERA CANVIAT PER UN DELS SUDISTES

Xang-Hai, 12. — El Govern de Pequín sembla que es proposa cridar el ministre xinès a Moscou.

Es creu que aquest serà reemplaçat per un representant sudista.— Fabra.

DIFICULTAT EN EL SERVEI DE CORREUS

Xang-Hai, 12. — Alguns comissaris estrangers dels serveis postals, estan celebrant una conferència amb l'objecte d'estudiar la difícil situació que atravessa el servei de correus a Xina. — Fabra.

LLIURA ENTRE NORDISTES I COMUNISTES. — VAGUES A XANG-HAI. — DETENCIONS. — RUPTURA DE TXANG CAI TXEC I ELS NACIONALISTES DE HANCAU

París, 12. — El representant de l'Agència Havas, a Xang-Hai, telegrafia el següent:

Continua la lluita entre moderats i comunistes.

S'ha declarat algunes vagues parcials a la ciutat xinesa de Xang-Hai i a la concessió francesa.

Uns quaranta mil vaguistes han recorregut els carrers en só de protesta contra el general Pey per la seva actitud en contra dels sindicats.

S'han produït topades entre els manifestants i les tropes regulars, les quals rebutjaren a aquells.

Els manifestants apedregaren uns guàrdies francesos, els quals contestaren a l'agressió amb mangueres de regar.

A la concessió francesa s'han pres rigurosos mesures de caràcter anticomunistes.

Han estat detinguts uns quants agitadors que havien establert el seu centre en unes fàbriques amb molt de la vaga.

Han estat decomisades algunes estacions de Telegrafia sense Fils, que usaven els agitadors comunistes per a rebre ordres.

A darrera hora es diu que és ja oficial la ruptura entre els elements addictes a Txang Cai Shec i els que dominen a Hancau. — Fabra.

L'acord entre el Banc de França i el d'Anglaterra

COMENTARIS DE LA PREMSA FRANCESA

París, 12. — Els diaris es feliciten de l'acord realitzat entre el Banc de França i el Banc d'Anglaterra pel qual el primer ha pagat al segon la quantitat de 33 milions de lliures esterlines que li havien estat avançades i l'establiment de crèdit anglès ha tornat al francès 18 milions de lliures esterlines en or que li havien estat lliurades com a dipòsit de garantia.

L'entrada d'aquesta quantitat en or al Banc de França fa ascendir l'encaix or a més de 5.500 milions, encaix que és el segon del món, venint immediatament després del dels Estats Units.

El «Petit Journal» saluda aquest fet com l'hora històrica en la qual pot empendre's l'arranjament dels deutes internacionals.

«L'Echo de París» fa ressaltar que l'acord fortifica la política de reconstrucció financiera del senyor Poincaré.

Segons «Le Matin», el president del Consell executa magistralment el pla dels pèrits, especialment en el que es refereix al reforç de l'encaix or al Banc de França, al superequilibri del pressupost i a la gestió dels Bons de la Defensa Nacional.

Segons el mateix diari, sols hi ha una divergncia entre el pla dels pèrits i les realitzacions del senyor Poincaré, i és l'arranjament dels deutes interaliats. La divergència era de fet més aparent que real, ja que els pèrits preconitzaven l'arranjament d'aquests deutes perquè creien que sense tal requisit no es trobarien crèdits a l'estranger, mentre que l'experiència ha demostrat que s'han trobat aquests crèdits tot i no haver-se arribat a un acord en la qüestió dels deutes. Per altra part, l'experiència ha demostrat també que no es necessitaven tals préstecs perquè el diner dels contribuents ha entrat abundantment a les caixes del Tresor. — Fabra.

El conflicte italo-iugoeslau

SURT CAP A ROMA UN CORREU POLITIC. — AQUESTA SETMANA COMENÇARAN LES NEGOCIACIONS DIRECTES

Belgrad, 12. — Ha sortit cap a Roma un correu polític portant instruccions al ministre iugoeslau senyor Rakitch perquè pugui començar immediatament les negociacions directes sobre el conflicte italo-iugoeslau.

Els dos governs interessats han acceptat per fi la idea de les negociacions directes, les quals començaran en el transcurs d'aquesta setmana.

Els governs de França i Anglaterra han proposat als d'Itàlia i Iugoeslàvia que durant les negociacions acceptin que els agregats militars de França i Anglaterra i funcionaris de la legació alemanya es traslladin als llocs on donaren cami als incidents, per a evitar que es produeixin fets semblants o que si hi hagués perill de produir-se puguin ells resoldre'l, evitant que degeneri en conflicte diplomàtic.

Els dos governs interessats, ultra el d'Albània, han acceptat la proposició. — Fabra.

El desarmament

EL DESACORD SOBRE LIMITACIO D'ARMAMENTS NAVALS

Ginebra, 12. — La Conferència preparatòria del desarmament va seguir estudiant els diversos punts d'opinió de les respectives potències, que, com se sap, assenyalen un desacord en el que es refereix a la limitació dels armaments navals.

Aquesta comissió seguirà reunida fins el pròxim dijous, estudiant cada un dels criteris exposats pels delegats i la possibilitat de conciliar les actuals discrepàncies. Després de les festes de Pasqua, reprendrà la comissió els seus treballs per tal d'establir un informe definitiu per a cada un dels governs que han pres part en aquesta conferència preliminar del desarmament. — Fabra.

Gran Bretanya

LES IMPORTACIONS DE MARÇ

Londres, 12. — El valor de les importacions a la Gran Bretanya durant el mes de març passat, pugen a la quantitat de 133.524,377 lliures esterlines. — Fabra.

Noruega

ANUNCI DE LOCAUT

Oslò, 12. — La Unió patronal nacional, amb el propòsit de posar fi als diversos conflictes plantejats al país, ha anunciat que declarà el locaut dintre de quinze dies, no solament per les indústries afectades pels esmentats conflictes, sino també per a totes les altres. — Fabra.

Conveni franco-noruec

REFERENT A VINS I ALCOHOLS

París, 12. — El ministre de Negocis Estrangers, senyor Briand, i el ministre de Comerç, per part de França, i el ministre de Noruega en aquesta capital, en nom del seu país, han signat aquesta tarda un conveni referent a l'entrada dels vins i begudes espirituoses franceses a Noruega.

El Govern francès renuncia a les garanties que en el conveni anterior es donaven a França de comprar-li Noruega una determinada quantitat de litres de begudes espirituoses per a usos mèdics, però obté, en canvi, ventatges per als seus vins, tant en barrils com embotellats, i, demés, la seguretat que es reglamentarà amb més ampliació de tolerància la venda de vins francesos als particulars. —Fabra.

Els grans vols

EL VOL DE PINEDO. — UNA NOTA DE L'AGENCIA STEFANI

Roma, 12. — L'Agència Stefani publica un comunicat el qual diu que el poble italià ha seguit amb entusiasme l'èpica travessia de l'Atlàntic realitzada pel marquès De Pinedo, com també experimentà un viu dolor per l'accident ocorregut a l'aparell.

El Govern dels Estats Units disposà que s'obrís una enquesta per a esbrinar els orígens de l'accident, i ha arribat a la conclusió de què la destrucció de l'aparell fou deguda a una causa tan fortuita com és un llumí encès tirat sobre l'aigua prop de líquids inflamables i comunicant el foc a l'hidroavió. El govern italià ha agraït al dels Estats Units la rapidesa de la investigació realitzada com també la rapidesa amb què informà de tot al govern de Roma. — Fabra.

França

ELS BONS DE LA DEFENSA NACIONAL

París, 12. — El «Diari Oficial» publica un decret rebaixant des d'avui els interessos dels Bons de la Defensa Nacional del 6 al 5 per 100 per als que tenen venciment als dos anys, i del 5 al 4 per 100 per als que vencen dintre de quatre anys. — Fabra.

EL DOCTOR SAYE, DE BARCELONA AL CONGRES DE LA TUBERCULOSI DE LIO

Lió, 12. — Al Congrés de la tuberculosi, ha estat presentada una comunicació del Dr. Sayé, de Barcelona. — Fabra.

PRESENTACIO DE LES LLETRES CREDENCIALS DE L'AMBAIXADOR ITALIA

París 12. — Amb el cerimonial de costum, el nou ambaixador d'Itàlia, comte de Manzoni, ha lliurat aquesta tarda les seves cartes credencials al President de la República.

Amb aquest motiu s'ha pronunciat els discursos de consuetud i s'han canviat cordials vots per l'apropament cada dia major, dels llaços d'amistat que uneixen França i Itàlia. — Fabra.

EL PROCES DE COLMAR ACABA AMB LA CONCILIACIO DE TOTS, I EL CANT DE LA MARSELLESA

Colmar, 12. — En l'última sessió del procés incoat per l'abat Haegy contra el redactor del «Journal Helsey», s'han produït escenes veritablement commovedores.

El fiscal general pronuncià una breu allocució en sentit conciliador.

L'abat declarà que havia demandat el periodista únicament mogut per sentiments patriòtics, puix se l'havia acusat d'ésser agent d'Alemanya i no volia que quedés cap dubte sobre la falsedat d'aquesta acusació.

Cedint, després, a instàncies de les pròpies defenses, donà un vibrant Visca Françal, al qual tota la concurrència, emocionada, contestà amb plaudiments i cantà després, la Marsellesa.

Legida la contestació dels Jurats a les preguntes, i dictada la sentència d'absolució, a favor del senyor Helsey, l'abat i aquest es donaren la mà.

En aquell moment li fou ofert al sacerdot, un ram de flors, lligat amb cintes amb els colors de la bandera francesa.

L'abat tragué del ram algunes d'aquestes flors i les va oferir al senyor Helsey, entre els aplaudiments i visques de tots els presents. — Fabra.

Iugoeslàvia

TOPADA DE TRENS

Praga, 12.—Prop de Brovno han topat dos trens i han resultat cinc morts i 120 ferits.

Cinc vagons quedaren completament destruïts. — Fabra.

Romania

EL REI MILLORA

Bucarest, 12. — El rei continua millorant.

Els metges han decidit no publicar més comunicats sobre l'estat del sobirà. — Fabra.

CATASTROFE FERROVIARIA

Bucarest, 12. — Han topat dos trens carregats de petroli, i han resultat sis morts.

Han quedat trossejats tretze vagons. — Fabra.

Estats Units

A HALIFAX NO HI HA VAIXELLS CONTRABANDISTES D'ALCOHOL

Halifax, 12. — Els diaris fan observar que per primera vegada, des de fa tres anys, no es troba a Halifax cap vaixell dels que ese dediquen al contraban de begudes espirituoses. Halifax és el port més concorregut per aquesta classe d'embarcacions, que fan un constant negoci amb els humits dels Estats Units. — Fabra.

LA DETENCIO D'UN SUBDIT BRITANIC ALS ESTATS UNITS

Washington, 12. — El Tribunal Suprem dels Estats Units ha decidit que un súbdit britànic detingut al país a la seva arribada de la Gran Bretanya, per dedicar-se al contraban de begudes, podrà ésser jutjat i sentenciat per violar les lleis dels Estats Units. — Fabra.

Finlàndia

DIVERGENCIES A LA DIETA

Helsingfors, 12. — Per divergències amb la Dieta ha dimitit el ministre de l'Interior. El ministre dimissionari milita en el partit socialista. — Fabra.

El contingut de la Gaseta

DISPOSICIONS DIVERSES

Obres i serveis públics

Madrid, 12.—«La Gaceta» publica un reial decret de la Presidència disposant que els plans de conjunt i els anyals d'obres i serveis públics, amb les condicions generals, econòmiques i administratives, a què han d'ajustar-se la contractació parcial formada per organismes autònoms, no podran ésser aprovats sinó després de l'informe del tribunal Suprem de l'Hisenda pública del Consell d'Estat.

El Consell Superior d'Aeronàutica

Reial decret declarant afecte i dependent d'aquesta Presidència el Consell Superior d'Aeronàutica, amb el caràcter de Direcció general dels dits serveis, amb les limitacions que s'especifiquen i que determinen el seu funcionament autònom, i aprovant el reglament provisional de l'esmentat Consell Superior d'Aeronàutica.

El descompte en el pagament d'obligacions

D'Hisenda.—Reial decret disposant que totes les oficines o organismes d'administració, encara que es denominin de règim autònom, que executin pagaments per obligacions que els siguin encomanades, descomptin l'impost d'un 30 per cent, que ingressarà al Tresor

La contribució sobre riquesa mobiliària

«La Gaceta» publica un reial decret d'Hisenda fixant per als efectes de la disposició de contribució sobre les utilitats de la riquesa mobiliària en les quantitats que es dellen, els beneficis obtinguts en els exercicis per les societats espanyoles i estrangeres.

La destil·lació de lignits

Reial ordre de la Presidència disposant que es formi una comissió per a l'estudi immediat de les proposicions presentades i que es presentin en un termini de tres mesos, relatives a la indústria de destil·lació de lignits i llurs derivats.

Les comissions modificadores del dret administratiu

Circular disposant que es constitueixi la comissió d'enllaçament endiversos aspectes les bases de la reial ordre circular de 17 de novembre de 1926, creant les comissions modificadores del dret administratiu en els distints departaments ministerials.

Auxiliar de fiscalia

Reial ordre traslladant a la plaça d'auxiliar de fiscalia de l'audiència de Múrcia, amb el càrrec d'advocat fiscal a don Ciril Tejeriho, tinent fiscal de Lleyda.

Les eleccions dels Collegis d'Agents

La Gaseta publica una reial ordre concedint l'autorització sol·licitada pel president de la Junta central dels Collegis oficials d'Agents comercials d'Espanya amb l'objecte de celebrar el dia assenyalat, les eleccions per a la constitució de la Junta Central definitiva.

Les tarifes de Duanes per a Grècia

També publica un anunci del Ministeri d'Estat disposant haver-se convingut seguir aplicant-se fins el primer de maig vinenet a les mercaderies de procedència espanyola, a la seva entrada a Grècia, els drets de Duanes en la seva tarifa mínima i a les de procedència grega a Espanya els de la segona columna de l'Aranzel de Duanes.

Franquícia postal

Una altra reial ordre concedint franquícia temporal a la correspondència que expedeixi la presidència de la Secció d'Espanya de la Comissió Internacional Permaneat de Congresos administratius i vagi dirigida als presidents de les Diputacions provincials, alcaldes de capital de província i advocats de l'Estat caps de cada una.

Anuncis oficials

JUNTA DIRECTIVA DE LES AIGUES DEL REC COMTAL I LES SEVES MINES

Essent indispensable que l'aigua del Rec Comtal es reparteixi per a regar en dies i hores fixes, des del dia 16 del corrent, s'avisa que des de l'esmentat dia es considerarà començada l'època de regar i vigent la prohibició d'obrir cap filla sense permís, imposada per l'article 38 del Reglament d'aquesta Societat. Al mateix temps i a fi que els senyors socis o llurs arrendataris o masovers puguin passar a recollir les paperetes que segons l'article 28 del dit Reglament han d'ésser-los lliurades pel repartidor del districte al qual corresponguin llurs predis amb dret a l'aprofitament de les aigües d'aquesta Societat, se'ls fa saber que el repartidor per als tres districtes de rec, és don Pere Verdaguer i Ribas, qui repartirà l'aigua a cada una de les barraques els dies i hores que a continació s'expressen:

El dijous de cada setmana, des de les set fins a les nou del matí, a la barraca del districte primer; per als que hi tinguin les terres. El dimarts de cada setmana a les mateixes hores, a la barraca del districte segon, per als que les tingin en aquest. El dissabte de cada setmana, a les mateixes hores, a la barraca del districte tercer, per als que les tinguin en l'últim.

Barcelona, 6 d'abril de 1927. — El secretari, Jaume de Riba.

Darreres informacions

EL TEMPS

Madrid, 12. — Nota de l'Observatori:

La petita pertorbació iniciada ahir a l'Occident del Marroc, està molt definida avui.

Per tota Espanya bufen ventsdel primer quadrant.

La temperatura màxima d'ahir fou de 25 graus a Múrcia, i la mínima d'avui ha estat d'un grau sota zero a Zamora i Avila.

Temps probable per a demà: Persistència del règim de Llevant a tota Espasya, principalment a l'Estret de Gibraltar.

La vetllada de boxa d'ahir

OOLA, CIOLONE I ROS GUANYEN PER PUNTS A RAYO, LLAOH I MARTINEZ

La reunió d'anit passada, celebrada al local de la Ronda, va resultar un èxit en ço que es refereix a la part de públic, puix aquest omplenava per complet l'ample edifici de l'Olympia. També va satisfer plenament l'èxit esportiu, que en resum va assolir la reunió que ens ocupa.

L'interès màxim estava anit passada fixat en l'encontre Cola-Rayo. El primer efectuava el seu primer encontre amb el títol de campió espanyol, que detenia actualment; i quant a Rayo, el desig de veure'l actuar en els nostres rings era motiu més que suficient per comprendre la impaciència del públic assistent; eren tantes les referències que teníem del boxador Rayo, que basant-nos amb elles, i amb el seu recort feien preveure la contemplació d'una magnífica lluita, el resultat de la qual era generalment favorable a aquest. La realitat vingué novament a demostrar-nos que no hem de fer gaire cas de la popularitat de què ve precedit tot boxador. Rayo, en matèria de publicitat, no queda curt; eren tantes les lloances que hom li prodigà, que per la lògica de la raó, vista la seva actuació d'ahir, caigué de l'ànim de tothom, i pot ésser molt fàcil que no tornem a veure'l més pels nostres rings.

Aquest descrèdit no hauria estat tan assenyaat si les gallejades manifestacions d'excellent boxador no s'haguessin prodigat de manera tan gran.

Rayo, segons el que veiérem ahir, es tracta d'un boxador vulgar; és lent en pegar i com a estil demostra que no en posseeix pas cap. Es una home d'una duresa remarcable — potser única qualitat seva — i posseeix un cop força dur, en el qual sembla posar les seves esperances

S'enfrontà amb Cola i va permetre que aquest, en els primers rounds anés acumulant punts, dedicat ell solament a buscar el cop que acabés amb el seu adversari; però aquest no arribà, i Cola s'anava fent amo completament de la situació. Algunes sèries de Rayo eren les úniques que donaven fe de vida d'aquest, fins al novè round, fou Cola qui dominà de manera decisiva, i solament al darrer Rayo fou el dominador i en ell posà de manifest la seva abans assenyalada duresa; pegà molt i castigà força a Cola, i acabà dominant el combat. No obstant el marge de punts era tan crescut que ningú no posà en dubte la victòria del de casa, victòria merescuda per la gran batalla lliurada per ell, i que el públic sabé correspondre tributant-li una sorollosa ovació, mentre Rayo era acomiadat de manera ben diferent certament.

Young Ciclone s'enfrontà amb Llach i també de molt de marge el va batre. Ciclone es presentà en forma tal, que feia temps que no li haviem vist. Castigà durament i ens recordà en certes fases de l'encontre la seva escomesa d'abans, que tant contribuí al seu enlairament. Llach esquivà tant com pogué el cos a cos i castigà molt a l'adversari, però no pogué per això dominar gens en tota la lluita. El veredicte favorable a Ciclone fou rebut amb sorollosos aplaudiments, que compartí també Llach.

Bartos reptà el guanyador, i de celebrar-se l'encontre Bartos - Ciclone, fóra de gran importància, ja que es tractaria d'una revenja prou esperada per l'afició.

Ros-Martínez, campions respectius de Catalunya i Castella, s'enfrontaren en deu rounds en el tercer combat de la nit.

Ros s'ens presentà en forma un xic deficient, no pegant amb aquella duresa tan corrent en ell. Dominà sempre i es cansà de collocar «crochets» i «uppercuts», però amb tan poca força que Martínez se'n valgué per demostrar les seves excepcionals dots d'encaixador.

Martínez és un boxador que pega molt fort, però que està completament mancat de ciència pugilística. Es defensà excellentment, però no pogué contrarestar la millor esgrima del seu contrincant, qui, tot i no estant en un dels seus millors dies, netament s'endugué la decisió. Ambdós foren aplaudits força.

Farràs l'excellent ploma, a cada combat que efectua posa de manifest la seva magnífica classe; anit passada, en quatre rounds, proporcionà una severíssima correcció a Margabeff, qui ja al segon round sofrí un k. o. ,que el salvà el gong quan contaven nou. Aquest pugil fóra convenient que sortís més sovint, ja que seva valentia i duresa és de les que agraden al públic.

L'un per la seva victòria i l'altre per la seva noblesse foren molt ovacionats.

Obriren la reunió Oroz i Tormo que a quatre rounds efectuà una dura lluita, de la qual surt guanyador el segon. Al tercer rounds Oroz cau per la compta de nou.

El veredicte fou diversament apreciat, puix molts creien en un match nu; no obstant, al nostre entendre, Tormo fou qui guanyà vertaderament.

Durant el descans, el «speaker» anuncià que la I. B. U. ha reconegut com a campió europeu a Víctor Ferrand, que ja do és d'Espanya, de la categoria mosca, i és aquest pugil el que primer porta a Catalunya un títol europeu.

El públic v asortir de la reunió força complagut. — C. P. M.

La situació actual

Conferència sobre «El Comerç a Ultramar»

Madrid, 12. — A la Unió Ibero-Americana donà aquesta tarda una conferència don Pere Albadalejo sobre el tema: «El comerç espanyol a Ultramar».

Després d'un llarg viatge per Ultramar el senyor Albadalejo presenta el notable ordre de desplaçament comercial en què Espanya es troba a Ultramar.

Diu que Espanya està unida per llaços sentimentals amb l'Amèrica, per naturalesa social, però desunida en altra sèrie de relacions tan eficaces i més pràctiques.

Assenyala com error per al desenrotllament de les nostres indústries l'excessiu proteccionisme de l'aranzel.

Es dóna el cas curiós que productes nord-americans arriben a Espanya al mateix preu que les produccions d'aquí a Madrid.

Creu que la tasca a realitzar per a obtenir els mercats estrangers, ha d'ésser conjunta entre els particulars i l'Estat, la tasca dels quals es pot sintetitzar en dues coses: vaixells i bancs.

Es mostra partidari de la creació d'un banc de crèdit al comerç d'Ultramar, amb sucursals que serien un control de la divisa espanyola.

Llegeix diverses estadístiques demostratives de què Espanya ha anat perdent, a gran velocitat, els mercats ibero-americans, especialment en oliis, que hem estat desbancats per Itàlia.

Lamenta l'oposició que s'ha fet al Banc de Crèdit al comerç exterior, amb gran perjudici per a la nació i el comerç.

Exposa el cas de què no existeix un sol vaixell espanyol a Xina, el qual en la present ocasió, davant l'anormalitat que hi ha allà, hauria facilitat la immigració a Espanya de grans capitals, ja que els xinesos tenen gran predilecció pel nostre país.

Afegeix que considera un error les obertures de les Exposicions de Barcelona i Sevilla no estant encara preparats convenientment per a tramestre a Amèrica els productes que els americans van adquirir en aquests certàmens.

Fou molt aplaudit.

La pròxima vinguda del rei de Suècia i del príncep de Galles

Madrid, 12. — Dimarts que ve arribarà a Madrid el rei Gustau V de Suècia.

Els noms de les personalitats sueques que han de compondre el seguici encara no es coneixen.

El seguici espanyol, que ha designat el rei d'Espanya, que l'acompanyarà durant la seve estada aquí estarà integrat pel gran d'Espanya duc de Medinaceli, el majordom de setmana comte de Torre Palma i l'ajudant de camp contraalmirall Morales.

Gustau V serà rebut oficialment i s'allotjarà al palau reial on hi haurà un banquet de gala i acabada la seva estada a Madrid marxarà el dia 24.

El príncep de Galles arribarà també a la Cort un d'aquests dies, encara que de rigorós incògnit. Era el seu propòsit arribar aquí el diumenge i marxar a Sevilla el 18 i esperar allí el rei de Suècia i després els reis d'Espanya, però a última hora es modifica el programa, i no ho farà fins uns dies més tard.

L'hereu de la corona anglesa arribarà a Madrid el 22 o el 23 i sortirà cap a Sevilla acompanyat dels reis d'Espanya, i potser d'alguns infants.

Amb el príncep de Galles, segons notícies rebudes avui al Palau, vindrà un dels seus germans, solter com ell.

L'Alcaldia i el Govern civil de Madrid

Madrid, 12. — Les impressions que hi havia aquesta nit són que serà nomenat alcalde el governador civil senyor Semprun, i substituirà aquest en el càrrec de governador el tinent d'alcalde don Carles Martín Alvarez.

La campanya del Marroc

L'ACCIDENT DEL MARISCAL FRANCHET D'ESPEREY

Casablanca, 12. — El mariscal Franchet d'Esperey, qui fou víctima d'un accident d'automòbil, sofrí tan sols algunes equimosis de poca importància, ha pogut prosseguir el seu viatge a Mazagan. — Fabra.

NOVES DE MELILLA

Melilla, 12. — Inesperadament s'ha desencadenat un terrible temporal de vent i pluja.

El port ha estat tancat. El cicló ha destroçat algnes cases.

Les persones que pujaren al Torrió foren arrossegades pel vent.

Les ones fuetegen els molls i arriben fins al barri de la Alcazaba, on han enfonsat algunes barraques.

El vaixell hospital «Castilla», perdé per dues vegades les amarres, i aconseguí per fi, després d'alguns esforços, tornar-lo a amarrar.

Al guardacostes «Kert» també se li trencaren les amarres.

Un vaixell anglès que carregava mineral al moll de la Companyia espanyola de Mines del Rif se li trencaren les amarres. Acudí el pràctic Pere Bayona i, quan estava a bord, perdé la cadena de l'àncora i s'enclavà el vapor en la platja.

Se sap que ahir conferencià el general Castro Girona amb el prestigiós cabil addicte Ahimed, a qui se li havia encomanat important missió política que l'ha desenrotllada amb èxit.

En els bombardeigs d'ahir intervingueren tots els aparells de l'aeròdrom Herrainz, que provocaren forts incendis que causaren moltes víctimes.

Els indígenes que habiten a la zona insotmesa continuen presentat-se, puix prefereixen sotmetre's a sucumbir a causa dels bombardeigs.

Aquests bombardeigs sembren el pànic entre els rebels fins el punt que no es preocupen de la vigilància dels indígenes presoners que agafaren dies passats a la columna d'Ostariz i cinc d'aquests indígenes arribaren ahir a les nostres línies i confirmen la desorientació que existeix al camp rebel.

El Tensamani anuncia cruels estralgs per a evitar les deserccions.

El temporal de neu i aigua a la zona d'avanguarda ha estat intensíssim, augmentant les fatigues de la campanya.

La columna del tinent coronel Capaz perseguí ahir un nodrit grup rebel de la colla de Tensamani.

Capaz els féu presoners i s'apoderà de molts caps de bestiar.

El coronel Solana, qui opera a Beni Buchet, ha conferenciat amb alguns notables que han garantittzat la tranquil·litat de les tribus que estaven indecises.

El general Sanjurjo, informat distingudament de la brillant actuació del capità Ostariz, li ha concedit la medalla militar i, a més a més, ha ordenat que s'intruís l'oportú expedient per a concedir-li la Horejada de San Fernando.

COMUNICAT OFICIAL

Madrid, 12. — Sense novetat.

Andalusia

LA SETMANA SANTA A SEVILLA. ...ELS METGES BELGUES. — TURISTES DE NOTA

Sevilla, 12. — Aquesta nit, a les set, començaren a sortir les processons del dia, que són les següents: Confraria del Crist de la Bona Mort, Nostra Dona de les Angúnies, Nostre Pare Jesús de la Soledat, Maria Santíssima dels Dolors, Nostre Pare Jesús davant Anàs i Maria Santíssima del Dolç Nom. Sant Crist de la Misericòrdia i Nostra Dona dels Dolors.

Segons anunciàrem arribaren anteposada els doctors belgues presidents de Còrdova, entre ells el doctor Bordes, de l'Institut Pasteur de Brusselles i posseïdor del premi Nobel, al qual acompanyen 22 notabilitats mèdiques de Bèlgica, amb llurs respectives senyores.

Aquest matí visitaren els monuments i a les dotze estigueren a l'ajuntament on foren rebuts per l'alcalde i alguns regidors. Visitaren l'Arxiu i Palau Municipal.

Després passaren a la sala Capitular, on l'alcalde llegí un discurs en francès, en el qual els donà la benvinguda i els desitjà que els sigui agradable l'estada a Sevilla.

El doctor Borde contestà també en francès, i mostrà la seva satisfacció per trobar-se a Sevilla.

També hi ha en aquesta capital per a presenciar les festes, el Rajà de l'India, Malbaharain i la princesa Maronaina, acompanyats del seguici.

Han arribat la neboda de Mr. Chamberlain i la baronesa de Robat.

Cursos Conferències Cultura

Al Foment de les Arts Decoratives ha tingut lloc, els dies 5, 7 i 8, l'inauguració del curset de vidrieria, a càrrec d'En Lluís Rigalt, qui amb gran encert ha procurat executar en presència dels oients, totes les operacions d'aquest ofici, que cabien, a la sala d'actes de l'entitat. La primera lliçó es referí a la fabricació del vidre tant en les formes tradicionals com en els més recents progressos de la tècnica, de tots els quals es presentaren mostres significatives. Seguidament, la lliçó del dijous es dedicà als diferents procediments de decorat d'aquest material. El senyor Rigalt portà una petita mufla, que fou carregada a la mateixa classe amb mostres de diverses llargades de vidre pintat amb esmalt. Aquesta mufla, ja freda, fou oberta en la lliçó de divendres, dia 8. Aparegueren fragments amb l'esmalt fixat i presentant per transparència colors meravelloses, el procés de les quals quedava així, arrodonit amb demostració completa i eloqüentíssima.

Després va muntar-se un fragment de vidriera emplomada, que va circular com els anteriors, per les mans dels presents i com a fi de curs explicà el conferenciant una pila de noticies sobre les vidrieres antigues de colors, més famoses existents encara a Espanya, de moltes de les quals pot parlar per haver intervingut en llur restauració. Es projectaren fotografies de les de la Catedral de Barcelona, de Santa Maria del Mar i d'altres temples, donant idea de l'existència a casa nostra d'un veritable tresor en aquesta especialitat tan poc conegueda.

Aquesta conferència, tan ben encaixada dins d'una tasca orgànica eficacíssima, contribuirà no poc al prestigi dels diferents oficis representats amb la decoració sumptuària, complint-se així un dels propòsits fundacionals del Foment e les Arts Decoratives, al qual cal felicitar així com el vidrier senyor Rigal, que tan bé sap fer entendre el seu bellíssim ofici.

Avui, dimecres, a les deu del vespre, tindrà efecte a l'Ateneu Barcelonès la quarta conferència de la sèrie que ve donant don Josep Ayats sobre el tema «Humanitismo».

PERE COROMINAS
de l'Institut d'Estudis Catalans

Jardins de Sant Pol
Edició original
Suggestions del paisatge harmonós del Maresme que menen l'autor a la recerca de Déu.
Exemplars en Japó, Holanda, Fil Guarro, Castell i Planells, 20, 15, 10 i 4 ptes. Tots numerats

Teatre Català

El Teatre Nou està d'enhorabona. La nit del Dissabte de Glòria en la qual sestrenarà la sarsuela «La puntaire», Josefina Bugatto interpretarà el paper d'«Agnès».

Josefina Bugatto és una tiple de vetitat; l'elenc de la companyia de la qual forma part, compta per endavant amb un puntal molt sòlid per al seu equilibri, perquè Josefina, ultra ésser molt bona tiple, és una actriu que sent el seu paper i que el matisa amb els més bells temes.

Pot l'empresa del Teatre Nou estar orgullosa. Amb elements com la Bugatto es pot mirar sense temor vers l'esdevenidor.

Sessió de la Comissió Municipal Permanent

Els acords més importants de la sessió que ha celebrat aquesta setmana la C. M. P., amb la presidència del senyor Ponsà, són els que van seguidament.

Aprovar la quantitat de 20.000 pessetes, gastades pel Carnaval passat.

Gastar 13.500 pessetes per a les festes del Corpus, comprenent-hi arranjaments dels gegants i dels guarniments dels cavalls de les «Trampes».

Gastar 550 pessetes per la tribuna de la Plaça de Sant Jaume, el dia de les Caramelles.

Nomenar mosso de la Casa de Maternologia, a reserva de la llei de Targents, a Mercè López López.

Convocar oposicions de dues places de metges supernumeraris al Laboratori de Maternologia.

Nomenar llevadora municipal a Urgella Badia.

Designar un desinfector perquè tingui cura de les màquines d'hipoclorit de sosa, les quals han de treballar intensament.

Que el dentista senyor Carles Vercat representi a la Corporació al Congrés Dental, pròxim a celebrar-se.

Encarregar a Antoni Piera, per 379 pessetes, obres pel pas de Montcada, existent entre els carrers de Tapioles i Margarit.

Concedir una patent, que mancava, de piano de maneta.

Concertar novament per 10.000 pessetes l'impost dels anuncis als cinemes.

Restar assabentats de la R. O. ordenant que l'Ajuntament torni quantitats cobrades per l'impost de plus valua.

Deixar sense efecte l'acord pres autoritzant al Foment d'Obres i Construccions, per a emprar sorres artificials a les obres contractades.

Aprovar el pressupost de 190.493'76 pessetes, per a urbanitzar el Passeig de Torras i Bages.

Aprovar alguns expedients relacionats amb l'adquisició de finques, per a perllongar la Diagonal.

Que es deixi sense efecte, l'acord d'examplar la Diagonal, entre els carrers d'Urgell i Passeig de Gràcia, i que la quantitat assenyalada s'empri en les obres de la part alta del Passeig.

I res més.

Musicals

CENTRE EXCURSIONISTA «MINERVA»

Amb un èxit ben afalagador va celebrar-se divendres passat, al vespre, un interessant recital de cançons populars catalanes, la interpretació de les quals anà a càrrec de la senyoreta Mercè Olivella, cantaire de l'Orfeó Català. Fou acompanyada al piano pel professor Ezequiel Martín, harmonitzador de les tonades, qui va desenrotllar el tema «Com ha de cantar el poble».

Feta la presentació dels artistes pel vice-president, començà el senyor Martín fent notar les belleses de les nostres cançons populars i va dir que era de doldre que el poble no les cantés més, puix són molt més interessants que la majoria de les que habitualment es vénen cantant; per a demostrar-ho il·lustrà la conferència amb formoses cançons que cantà la senyoreta Olivella, amb remarcable bon gust, i fou objecte de llargs aplaudiments que l'obligaren a bisar algunes de les tonades, les quals avivaren l'interès pels seus acompanyaments ben originals i escaients.

Acabà la conferència invitant a tots a cantar les nostres cançons amb l'objecte de fomentar la cultura.

Fou una sessió ben simpàtica de la qual es servarà grat record, tant per les tonades com per la dissertació, que va ésser ben instructiva.

LA FESTA DE LA CANÇO AL POBLE NOU

«Concerts Blaus» inauguren la seva actuació a les barriades de Barcelona amb una gran festa a «L'Aliança» del Poble Nou diumenge que ve a la tarda.

Festa de la Cançó es titularà aquesta, puix que en ella els organitzadors han procurat presentar diversos aspectes interessants d'aquesta forma musical tan pura i d'expressió tan intensa que és la cançó. La cançó és la música que més entra en el sentiment del poble; és la més viscuda i la més estimada per totes les categories socials, però sobretot pel bon poble nostre, tan sensible a tota manifestació lírica.

Bon començament, doncs, aquest de «Concerts Blaus» en acostar-se als nuclis essencialment populars de la nostra ciutat.

Donarem pròximament més detalls als nostres lectors sobre aquesta interessant manifestació artística.

SABADELL I BEETHOVEN

L'Associació de Música de Sabadell, primera entitat de concerts de la població vallesana, honorarà la memòria de Beethoven amb dues exquisides sessions exclusivament reservades als seus associats. La primera, amb un programa interessantíssim d'obres de piano i violí (Sonates a Kreutzer i Primavera i diverses obretes) anirà a càrrec de Blanca Selva i Joan Massià i tindrà lloc el dia 20 del mes que som. La segona sessió serà dedicada a tres dels més característics trios, executats amb la cura que li és norma, per l'aplaudit «Trio de Barcelona». Aquest concert tindrà lloc el dia 22, l'endemà passat de celebrat el primer.

De Barcelona a Montserrat

UN NOU SERVEI D'AUTOMNIBUS

Dissabte tingué lloc la inauguració del nou servei d'automnibus a Montserrat, en combinació amb l'Hotel Marcet, que ha establert la companyia «Transportes Catalunya, S. A.»

Amb un nou i magnífic automnibus Hayer, de 26 places, sortiren a les vuit del matí de la plaça de Sepúlveda, davant el restaurant «Patria», el Consell d'Administració de l'anomenada companyia, compost pels senyors Joan M. Soler, Josep Ducay i Josep Oliver, presidits per l'advocat En Manuel Ferrer Jover, i gran nombre d'invitats, entre els quals hi havia una nodrida representació de la premsa.

En magnífic i espléndid viatge, passant per Esplugues, Sant Just Desvern, Sant Feliu de Llobregat, Molins de Rei, Pallejà, Sant Andreu de la Barca, Abrera, Martorell, Esparraguera i Collbató, arribaren els excursionistes a Monistrol, on s'hi ajuntà l'alcalde d'aquest poble, En Jaume Gener, i continuaren el viatge fins a l'Hotel Marcet, de Montserrat, on foren rebuts pel propietari senyor Elias, el qual obsequià els visitants amb un espléndid i ben servit banquet, en el qual no hi va haver brindis i sí solament unes sentides paraules del senyor Ferrer agraint l'assistència dels presents.

Després de dinar pujaren al Monestir, on el P. Marcet beneí el cotxe que prestarà aquest servei, i tot seguit fou cantada dins de la basílica una solemnissima Salve per l'Escolania del Monestir.

La tornada es va fer pels Bruchs, i els excursionistes pogueren gaudir de la bellesa del panorama.

Els expedicionaris tornaren satisfets a Barcelona, i elogiaren l'esplendidesa del servei inaugurat, tot comentant l'encert de la companyia explotadora de fer pujar l'auto per Monistrol i baixar pels Bruchs, ja que l'excursionista dóna la volta completa a la santa muntanya i gaudeix de totes les belleses naturals que enclou.

Una verdadera necessitat

Les lluites de la vida i la febra dels negocis, ens imposen lo deure de restaurar les forçes perdudes i d'ajudar l'organisme nerviosament esgotat per diferentes causes.

Perxò s'ha de combatre lo menor síntoma de pobresa de la sang i de desgast per a retornar als músculs la fortitut i a l'organisme el funcionament normal.

La inapetencia, la neurastènia, la clorossis i el desequilibri nerviós se combat fàcilment usant l'insustituible reconstituient

HIPOFOSFITS SALUT

Mes de 35 anys de èxit

Aprobat per la Reial Academia de Medicina

AVIS: Rebutje's tota ampolla que en l'etiqueta exterior no duga impreses les paraules HIPOFOSFITS SALUT amb tinta vermella

Una construcció del segle XII

La vella i històrica església de Sant Joan d'Horta desapareix

Les ruïnes de l'església i l'enderrocament del campanar. — Antiguitat del poble i de l'església d'Horta. — Una visita a la vella església en 1885. — Documents importants trobats a la Rectoria. — La història de l'església de Sant Joan. — L'església en els nostres temps.

Un temple que desapareix

L'església antiga de Sant Joan d'Horta està a punt de desaparèixer. Actualment, de la vella església, ja tan sols resta un tros de campanar damunt d'un munt de runes.

Encara no fa un parell de mesos, la nova es va escampar pel poble: anaven a enderrocar el campanar romànic de l'antiga església, la «joia del poble», com ne deien els fills d'Horta. Pocs dies després, i malgrat les protestes de la gent del poble, es presentaren els paletes, i després de treballar quatre homes durant gairebé una mesada — prova evident que no amenaçava ruïna, com s'havia volgut suposar — el campanar fou rebaixat d'uns dos metres i mig, despsseint-lo d'allò que tenia de més interessant, i restà ja completament convertida en un munt de runes sense interès la vella església de Sant Joan d'Horta. Es, potser, aquest, el primer pas per a la seva total i pròxima desaparició.

ANTIGUITAT D'HORTA I DE L'ESGLESIA VELLA

Sant Joan d'Horta té el seu origen, segons creences ben fonamentades, en la fundació feta el segle XII per Guillem d'Horta, senyor de la casa d'Horta. Aquesta torre i casa pertanyien, l'any 1326, a Pere Marí.

Els propietaris de la casa d'Horta, no tenien, civilment, jurisdicció, per radicar dins del territori de Barcelona, però en ço que es referia al ram eclesiàstic, posseïren el patronat de l'església de Sant Joan, propiejat, en els temps presents, de la família Oriola Cortada, baró de la Vall de Merlés.

La població que es va formar no lluny de l'església de Sant Joan, tingué sempre marcat caràcter agrícola. Al segle XII s'usava a Barcelona una mesura especial de capacitat, que se'n deia «sexter d'Horta».

Es tenen notícies que l'any 1260 ja existia un petit barri a la plaça i un altre a la plana d'En Tarrida.

La parròquia de Sant Joan d'Horta tenia per compatró Sant Gaudenci, en la diada del qual l'Ajuntament assistia als oficis.

El terme parroquial el formaven les partides conegudes actualment per la Plaça, Plana d'En Tarrida, el Coll i la Font d'En Fargas.

Al barri de la Plaça, on en 1845 sols hi havia un carrer, es va construir després la Casa de la Vila i molts d'altres carrers. Prop de la Plaça, a «Can Fontanet», velles construccions pregonen l'antiguitat i el passat de Sant Joan d'Horta. Es diu que hi posà, en 1709, Carles IV d'Austria, quan regnava a Barcelona.

De molt antic, s'anomena Plana d'En Tarrida un petit agrupament de cases tocant la riera d'Horta, i que servia de camí públic en passats segles.

El Coll fou en el segle XI un petit ermitori dedicat a la Mare de Déu de Fontrúbia, que passà als monjos de Sant Cugat del Vallès. Allí posaren els borbònics una bateria, l'any 1713.

La Font d'En Fargas és una barriada moderna construïda en el vessant Nord de l'antic puig de Màger.

Totes aquestes dades demostren que Horta, els seus barris i la seva vella església, tenen el seu origen en el llunyà segle XII.

LA VELLA ESGLESIA

L'«Associació d'Excursions Catalana», el dia 19 de juliol de 1885, féu una visita a l'antiga església de Sant Joan d'Horta. De l'acta de l'esmentada visita són les següents interessants notícies:

La fàbrica de l'església no té gran cosa de notable, com no sia un baix relleu de pedra picada representant la degollació de Sant Joan, i en la sagristia un quadro de Sant Ximplici i un altre de Sant Antoni, d'autor desconegut i d'escàs mèrit.

El campanar de l'església té quelcom de romànic i s'assembla molt, en la part antiga, al primer cos del campanar de Sant Cugat del Vallès.

El rector, don Tomàs Casas, va confirmar que l'església de Sant Joan fou una capella particular, que adossada a son castell bastí, en el segle XII, don Guillem d'Horta.

A la Rectoria es conservaven alesshores una de les xinelles que usava el Sant Pare Pius IX, de vellut carmesí brodat d'or, i la mangala que el mateix Pontífex portava essent cardenal, i que feia més de quaranta anys que estava en el Vaticà. La mangala era de carei amb empunyadura d'or i ostentava les inicials L. B., la qual cosa confirmava la suposició que era un present de Lluís Bonaparte, després emperador dels francesos amb el nom de Napoleó III.

Existia també a la Rectoria una preada Vera-Creu de plata daurada i d'estil gòtic florit la base i sostentacle, d'un treball molt polit i notable i ric en detalls. Portava una inscripció en llatí, que traduïda deia: «aquest tros de la Santa Creu pel reverend senyor arquebisbe Miralles, segons ritus i amb exactitud a llaor i gloria de Déu, mitjançant el foc fou subjectat a prova l'any del Senyor 1530, als 6 de las nonas d'octubre».

A l'Arxiu de la parròquia es guardaven, entre altres notables i antics pergamins, un del rei don Martí l'Humà, un altre de don Ferran d'Antequera, i un de l'antipapa Benet XIII.

DOCUMENTS IMPORTANTS

A la Rectoria de l'església d'Horta es trobaven, ignorats, l'any 1877, l'arxiu i biblioteca del monestir de la Vall d'Hebrón. Els socis directius de l'Associació Catalanista d'Excursions Científiques, en una visita efectuada en agost de l'any esmentat, descobriren interessantíssims plecs de privilegis reials dels nostres celebrats comtes-reis i importants documents del segle XI i successius; notables collections sigil·lográfiques i autògrafs célebres, d'un interès inestimable.

Entre els manuscrits notables existents figurava l'immens volum de les biografies dels monjos de Sant Geroni de Vall d'Hebron, i un nobiliari de la família Pellicer, part en pergamí, amb l'escut de la família notablement il·lustrat a la portada.

Es trobaren autògrafs de Pere IV i de sa esposa Na Leonor; de Joan I, l'amador de la gentilesa, de Joan II, l'escarceller de son fill el desgraciat príncep de Viana; d'Alfons V d'Aragó, d'Enric de Villena, de Martí l'Humà, Ferran el Catòlic, Ferran d'Antequera, de Violant de Bar, fundadora del monestir de Sant Geroni de Vall d'Hebrón, i d'altres documents no menys notables.

Hi havia una col·lecció de segells en la qual figuraven gairebé de tots els personatges esmentats i els dels extinguits monestirs de Catalva i Scala-Dei, ja rarissims, el del Papa Pius II, el de la Collegiata de Sant Fèlix de Girona, i el de la Santa Creuada.

Tots aquests documents foren cedits, l'any esmentat de 1877, a l'arxiu de l'Associació d'Excursions Científiques.

LA HISTORIA ANTIGA DE SANT JOAN D'HORTA

La història del poble i l'església vella de Sant Joan d'Horta, segons l'historiador Josep Fiter Inglès, és aquesta:

«Corria l'any 993, i una nova derrota hagueren d'afegir els cristians a la llista de les ja sofertes.

Els sectaris de Mahoma, encoratjats per la victòria, que els era propícia, s'havien possessionat del castell de Gant, prop de Caldes de Montbuy, passat a coltell cinc cents dels defensors, entre els quals, segons els cronistes, es comptava el comte Borrell de Barcelona, i amb el terror i l'empenta pogueren arribar fins a la mateixa capital. Senyors ja de sos murs, els alarbs feien sentir sovint el pes de llur domini en les contrades del Besòs, del Llobregat i del Vallès.

Guiats per llur amor a la pàtria i moguts per la convicció de llurs idees, qualques cavallers cristians s'afanyaren a combatre els infidels que assolaven el pla de Barcelona. Es distingí entre ells Guillem d'Horta, qui des dels començaments de l'any 994, amb el concurs de sa host reduïda, sostingué una lluita sens treva i anà guanyant terreny. Per al seu refugi va disposar la construcció d'un casal amb una torre forta, i adjunta una capella que posà sota l'advocació de Sant Joan Baptista, i que, per perpetuar-la, prengué el nom de l'Illustre Guillem. Heu's ací l'origen de l'església i del poble d'Horta.

La els segles posteriors, fou restaurada la primitiva capella, marcant-se les addicions fetes pel caràcter de llur estil arquitectònic, puix en la nau de Sant Joan d'Horta poden apreciar-se els estils bizanti, romànic ogival.

En el segle XIII, el santuari fou declarat parròquia, i fou el seu primer rector Guillem Freixes, nomenat l'any 1260.

A la placeta formada davant l'església, s'apreciа un fragment que semblа ésser el graó d'una creu de terme, i no lluny d'allí s'observa una bella creu de ferro que es recolza en una columna del segle XIV.

La riera d'Horta era el camí que seguien els consellers de Barcelona, quan en representació dels ciutadans anaven a rebre els personatges que per aquella banda del pla venien a la capital. Així ho feren el dia 19 d'agost de 1546, per a presentar solemnement llur homenatge al bisbe Cassador, que venia de Vich.

Els arxiducs d'Austria, Carles i Elisabeht, aclamats comtes de Barcelona, restaren a Horta des de l'onze d'abril de 1709 fins el 28 del següent mes de maig. Allotjats a la casa del seu entusiasta partidari, don Ignasi Fontaner, visitaven sovint l'església de Sant Joan, segons es desprèn d'una relació escrita pel rector Jaume Terrats, que ocupava aquell càrrec pels anys de 1696 a 1728.

Durant el setge de 1714, tenia establert allí un de llurs quarters les tropes aliades, i en 16 d'abril d'aquell any un destacament d'infanteria i cavalleria fou derrotat a Horta per uns paisans sortits de Barcelona.

En el terme d'Horta, i entre la pintoresca planúria, s'aixequen alguns casals que porten imprès el segell de l'antigor en llurs bells finestrals i en els murs que es sostenen redreçats i ennegrits per la marinada que fins allà tramet el Mediterrani.»

LA VELLA ESGLESIA EN ELS NOSTRES TEMPS

L'antiga església de Sant Joan d'Horta, voltada d'un gran prestigi històric i d'un noble perfum d'antiguitat, era admirada i estimada per llurs feligresos, i aquesta admiració i aquesta estimació van augmentar quan, l'any 1909, durant l'anomenada semana tràgica, les turbes l'incendiaren. Va restar en estat ruinós i tancada al culte.

Alesbores es va imprimir gran activitat a les obres de la nova església, la primera pedra de la qual havia estat posada el 24 de juny de 1905. S'inaugurà pel gener de 1911.

Malgrat l'estat ruïnós de l'església vella, el campanar i part de l'edifici es conservaven bé, i la gent d'Horta i els forasters que li coneixien la història, se la miraven amb simpatia i en deien «la joia del poble».

Tot de sobte s'escampa el bragit que el campanar de la vella església amenaçava ensorrar-se i que el seu propietari havia manat l'enderrocament. I encara el poble no s'havia donat ben bé compte de ço que s'anava a fer, ni tingué temps per a organitzar una protesta collectiva, que ja quatre homes començaren l'enderroc de la part més bella del campanar.

Caigueren a terra, després de quatre setmanes de treballar-hi, uns dos metres i mig de la torre, i ara sols resta el basament amb un munt de runes del que fou la vella església.

El poc que resta, ja sense cap interès, desaparexerà aviat si, com es diu, el terreny es posat en venda, i aviat sols el record serà permanent entre els fills del poble de la que fou antiga i històrica església de Sant Joan d'Horta.

Concerts

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Associació d'Amics de la Música

Blanca Selva

La quarta i darrera sessió que Blanca Selva dedicà a les grans Sonates de Beethoven fou més que interessant, fou emocionant. L'admirable, la intel·ligent pianista interpretà les grans Sonates op. 109, 110 i 111. Tres monuments de la música, tres obres cabdals de l'art dels sons de tots els temps, cada una de les quals pot ja emplenar un programa. «L'Arietta», sobretot, amb la qual Beethoven terminà les seves Sonates per a piano, és una d'aquelles pàgines amb les quals l'interpretador i l'oient senten la grandesa de les coses veritablement sublims. Ens trobem lluny, en sentir o en llegir les darreres Sonates del gran sord, dels rampells apassionats de certes grans obres del segon estil: aquí l'ànima vola, es diria, adalerada, cercant Déu! I mai l'esperit d'un home no ha volat amb més noble ardidesa que el de Beethoven en escriure les seves darreres Sonates. Oh! com allò que batega en el fons de les esmentades Sonates, com els dalers, el sentir, els pensaments alts de Beethoven contrasta, tot, amb les nostres pobres, humils, infantívoles curiositats d'escriptura!

Blanca Selva, com sempre, interpretà les Sonates ja citades, devotament. Lluí també, un cop més, la seva tècnica ja fàcil i ben clara. Però fins les belleses de l'execució, d'una tècnica segura, han d'ésser, naturalment, tothora, (i més encara en el cas que ens ocupa) al servei de l'obra, de la Música, de l'«expressió». I Blanca Selva, en efecte, pensa preferentment en l'obra, en el seu sentit, en l'«expressió». No tothom té prou talent ni prou fermesa de voluntat per a fer-ho sempre així!

I volem també fer constar que les interessants i sentides i ben personals notes que apareixien en els darrers programes dels «Amics» eren també de Blanca Selva, les signava aquesta talentosa i seriosa i infatigable artista.

Una llarga ovació coronà, després de la darrera sessió que Blanca Selva acaba de dedicar a les grans Sonates de Beethoven, la tasca de la ben notable pianista.

F. Ll.

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Emil Sauer

La sala del Palau s'omplí per complet diumenge a la tarda. Emil Sauer resta, doncs, entre nosaltres el rei dels pianistes, o, almenys, així és considerat pel nostre públic, que sent per ell una admiració incondicional on tot hi és admès. Nosaltres admirem igualment el genial artista que ens ha proporcionat tantes inoblidables hores de fruició estètica, però pel mateix que el coneixem bé i sabem ço que pot donar, hem de restar més sensibles a les desigualtats de l'artista. Diumenge, En Sauer no tingué pas un bon dia. La «Sonata appassionata», de Beethoven, per exemple, així com el «Somni d'amor», de Liszt, les hi hem oïdes amb una altra major perfecció. Però un pianista de tan altes qualitats com és En Sauer, troba sempre el moment de rehabilitar-se. Així executà d'una manera superior, digna de tota lloança, el «Nocturn en si bemoll menor» de Chopin, els dos estudis del mateix autor que seguien en el programa, la «Rapsòdia hongaresa, núm. 12», de Liszt, i encara la «Berceuse» de l'autor polonès que, per bé que l'havia suprimida el pianista en el lloc indicat al programa, la donà al final del concert, després de la «Marxa de Les Ruines d'Atenes» de Beethoven.

En Sauer va delitar el seu auditori a la darrera part del recital executant amb la seva habitual correcció i elegància i amb incomparable nitidesa algunes de les seves composicions originals que coneixem prou. Una d'elles, la insubstituible «Boite a musique», aquella caixeta tan ben conservada (per dissort de l'amic Ll.) que va tenir prou corda diumenge per a repetir la sonada...

La sessió terminà amb una ovació apoteòsica plena de regraciament i de correspondència afectuosa entre públic i concertista, la qual cosa expressa que evidentment el gran Sauer tornarà i el públic barceloní s'embadalirà de nou amb el seu art que tan fortament el suggestiona. — S.

ASSOCIACIO OBRERA DE CONCERTS

Blanca Selva - Joan Massià

El concert celebrat diumenge al matí al Palau constituí una manifestació de la més pura expressivitat musical. Per a commemorar el centenari de la mort de Beethoven, la sessió expressada va ésser encomanada amb feliç encert als prestigiosos artistes que aquests dos darrers cursos han donat proves continuades i les més evidents de l'amor, de la comprensió, de la puresa de treball que han esmerçat en l'estudi de les Sonates incomparables de Beethoven. Ens referim, com ja suposaran els llegidors, a Blanca Selva i a Joan Massià. L'acolliment que trobaren davant de l'auditori humil, però sempre sensible a la bellesa, que constitueix l'Associació Obrera de Concerts, els havia d'afalagar força. La devoció amb què foren escoltades les tres sonates per a piano i violí que formaven el programa: op. 30, núm. 2, op. 24, i op. 47, estimulà, si més pot ésser, l'ànima inflamada dels dos artistes, els quals saberen descobrir-nos la màxima expressió emotiva que enclouen aquelles pàgines sobiranes, i cas insòlit, els dos artistes fins accediren a repetir el «Scherzo» de la sonata central «La Primavera».

L'entusiasme de l'auditori va créixer més encara en finalitzar l'«Andante con variazioni», de la Sonata a Kreutzer, executat amb insuperable tècnica i amb el més depurat bon gust. I una ovació interminable, que no s'apaivagava després encara d'haver-se presentat quatre i cinc vegades seguides els concertistes a l'estrada, coronà aquesta memorable sessió que honora tant els instrumentistes expressats com la Direcció de l'Obrera de Concerts que l'ha organitzada.

X.

La recollida d'escombraries

Davant les queixes produïdes per la manera com es va realitzant el servei d'escombraries, els senyors Navarro Pereamau i Ponsà s'han despenjat amb les instruccions següents dictades a la guàrdia urbana:

I. Es donarà un exemplar del Ban a cada guàrdia, per al seu coneixement.

II. Per a l'exacte compliment de les disposicions del Ban, els guàrdies exerciran activa i eficaç vigilància durant les hores de la recollida de les escombraries.

III. No permetran que els recipients estiguin exposats a la via pública, abans ni després de la recollida d'escombraries.

IV. Assabentaran els veïns que els qui per causes estranyes a llur voluntat no deixin cada dia el recipient amb les escombraries en llurs demarcacions, a les hores assenyalades (de vuit a deu del vespre), no poden fer-ho en altra demarcació, ni en altres hores, sinó el dia següent.

V. Acompanyaran l'escombariaire, prenent nota dels veïns que no deixin i no retirin els recipients en el precís moment de passar l'escombrariaire per davant de llurs respectives portes, així com de les infraccions i deficiències que hagin observat en el servei que ara s'està implantant, de les quals donarà compte cada dia al regidor jurat del districte corresponent.

VI. Els magatzems o despatxos que tanquen llurs portes abans de les hores assenyalades per a la recollida de les escombraries hauran de fer la remesa dels recipients tancats per mitjà dels porters o veïns qui voldran fer-ho.

Quan per la reduïda quantitat i per la qualitat de les escombraries que ni fermenten no fossin deixades diàriament, es tolerarà als esmentats despatxos o magatzems que solament ho facin dues o tres vegades per setmana, posant-se prèviament d'acord amb l'escombrariaire per al dia de la recollida.

VII. S'ha d'entendre per escombraries el conjunt de matèries sobrants recollides a les cases, despendicis de substàncies alimenticies, productes de desfetes i immundicies que es recullen escombrant.

No s'han de confondre els productes industrials o rebutjos del comerç amb les escombraries domiciliàries; la recollida d'aquestes últimes és missió del Municipi; la recollida de les deixes de productes industrials o del comerç s'efectua per compte dels industrials o comerciants.

VIII. La recollida d'animals morts o mortalment ferits, tant als domicilis com a la via pública, l'ha de fer el contractista de la neteja (Foment d'Obres i Construccions), dintre les dues hores de l'avís, que se li ha de donar de paraula per escrit o per telèfon.

IX. Per advertir i instruir el veïnat en el que sigui necessari, tocant a les seves obligacions, usaran la forma moderada i persuasiva, procurant la major correcció possible.

El centenari del fundador de la Taquigrafia espanyola

HISTORIA DE LA TAQUIGRAFIA A LA PENINSULA. — LA INVENCIO DE LA PLOMA ESTILOGRAFICA

El Comitè de propaganda a Barcelona del II Congrés Hispano-Americà Filipí, que s'ha de celebrar pel setembre vinent a València, ha traçat ja el pla de la seva actuació.

Tractant-se d'una solemnitat commemorativa de la mort de l'inventor de la taquigrafia espanyola, s'accentuarà la nota històrica de la Península en el concert taquigràfic mundial. La importància que ha assolit aquest art a la nostra ciutat, quedarà ben palesada.

Entre les curiositats que hom presentarà a l'Exposició Esteno-Mecanogràfica anexa al Congrés, podrà veure's una ploma font que, segons dibuixos i instruccions que publica la primera obra d'En Martí (any 1803), ha fet construir el taquígraf de la Diputació provincial de Madrid, En Frederic Martín Eztala. L'estilògraf, doncs, que fou una novetat mundial des de l'any 1835 en què començà a fabricar-lo una casa anglesa, fou donat a conèixer 32 anys abans per l'inventor de la taquigrafia espanyola, Francesc de P. Martí.

Les subsistències

En la sessió celebrada per la Junta Provincial de Proveïments es donà aprovació definitiva d'un projecte d'ordinació per a carnisseries que va sotmetre al seu examen la Comissió Permanent, i s'acordà trametre'l a l'alcalde pregant-li que es posi en execució.

Es va fixar el preu de les farines panificables «extra blanc corrent» en 67 pessetes els 100 quilos per a tot el present mes.

Des del pròxim dilluns es vendrà la carn de moltó amb una important rebaixa que s'especificarà en circular que es publicarà dissabte vinent.

La Junta quedà convocada per al dimecres dia 20, amb l'objecte d'examinar informes de dos vocals relatius a bestiar porquí, la seva criança, i arbitris municipals que graven llur sacrifici als escorxadors.

L'Any Franciscà

ROMIATGE DEL TERÇ ORDE FRANCISCA AL MONTSERRAT

D'arreu a Catalunya on hi ha establertes Congregacions del Terç Orde del Pare Sant Francesc, ens arriben noves de l'entusiasme que ha despertat l'anunci del Romiatge al Montserrat, els dies 7, 8 i 9 del pròxim mes de maig, amb motiu de l'Any Franciscà, i per a inaugurar el monument a Sant Francesc, que els seus devots li ofrenen.

Es tanta la gent que demana inscriure's, que el nombre de celles assenyalat a cada un d'aquests llocs, serà certament insuficient, per satisfer totes les comandes. Preguem, doncs, que «els terciaris» que desitgin estar-hi els tres dies, s'inscriguin com més aviat millor, als llocs assenyalats a cada poble.

Cal recordar que no s'ha establert cap limitació per a les inscripcions pel diumenge; al contrari, voldríem que el major nombre possible de devots del Pare Sant Francesc, pugi a retre-li homenatge a Montserrat, assistint a la Missa de Comunió, a l'Ofici Pontifical i a l'Assemblea magna del Terç Orde.

Els preus des de Barcelona (anada i tornada, són 12'25 pessetes, en segona classe, i 9'25 pessetes, en tercera, comprenent-hi tren i insígnia. Els trens seran combinats de manera que els romeus que surtin de Barcelona, diumenge al matí, podran assistir a tots els actes esmentats, i tornar a hora oportuna.

També es donaran tota classe de facilitats pels trens i preus, als devots del Seràfic Pare, de fora de Barcelona, que vulguin pujar al Montserrat diumenge.

Avist es farà públic el programa detallat dels actes que se celebraran a Montserrat, i les condicions amb què poden inscriure's els de fora Barcelona, per a pujar-hi diumenge.

La Comissió organitzadora, Convent de PP. Caputxins de Sarrià (Barcelona.

A LA SEU D'URGELL

Grat sia a Déu, és quasi un fet la general «franciscanització» dels Seminaris catalans. Hom pot afirmar categòricament que és el sagrat recer dels primers centres docents eclesiàstics on millor interpretació s'és donada als desigs de l'Església i on l'Arbre del VII Centenari ha donat fruits més saborosos.

Suara li ha tocat el torn al Seminari urgellità, on el R. P. Joaquim Cálper, guardià dels Fra-Menors de Balaguer i excellent orador, preparà els seminaristes per a vestir l'hàbit de tercerol. Restà faculiat per a fer-ho el director del Seminari, i sembla que seran molts els qui donin llur nom al Terç Ordre.

A BADALONA

Reunida la Junta del V. T. O., per tal de procedir al nomenament de nou ministre, fou elegit canònicament el conegut president del Círcol Catòlic, senyor Pere Ribes, en la vacant produïda per la mort de l'exemplarissim tercerol senyor Josep Moliné.

L'enhorabona.

EL P. VISITADOR

Per tal d'acompanyar la peregrinació dels Cavallers del Sant Sepulcre com a director espiritual, el R. P. Francesc Iglesias sortirà el propvinent divendres, a les tres de la tarda, cap a Gènova, Nàpols, Catània, Egipte, Síria, Palestina, Constantinoble, Grècia, Roma, Assís, Florència, etcètera.

A tots els peregrins, bon viatge i feliç tornada!

Maneres d'adherir-se

Tot d'una que hom inicià l'obra de bastir una estàtua al cardenal Vives al seu poble nadiu de Llevaneres, fou tret el seu nom a una via sarrianenca.

En marxa la subscripció per al monument a Garreta, una popular institució musical ha trencat el costum d'executar un número de la terra, suprimint-se per tant les interpretacions de «Juny» que de quan en quant apareixien.

Sort hi ha que mossèn Collell no té res a veure amb els autors de semblants maneres d'adherir-se Perquè, si no, també el farien objecte, ara, de llur predilecció.

Societat Econòmica Barcelonina d'Amics del País

Aquesta corporació adjudicarà els premis fundats pel mestre compositor de música don Ramon Vilanova i Barrera, el lliurament dels quals es farà el dia 31 d'agost pròxim, segons disposició del fundador, i que a continuació s'expressen:

Premi a la virtut filial. — Diploma honorífic i l'import dels cupons vençuts durant un any, de títols del Deute de l'Estat, afectes a aquesta fundació, que podrà obtenir un fill o filla de músic, nascut i habitant a Barcelona, qui sense més auxili que la música o el seu treball, mantingui o hagi mantingut els seus pares imposssibilitats de treballar.

Premi a la virtut maternal. — Diploma honorífic i l'import dels cupons corresponents a una anualitat, de títols del Deute de l'Estat afectes a aquesta fundació, que podrà obtenir la vídua de músic que sense més arbitris i recursos que el seu honest treball, mantingui i eduqui, o hagi mantingut i educat, major nombre de fills legítims de pare músic.

Les instàncies en opció als premis que antecedeixen, podran presentar-se fins el dia 31 del pròxim maig, a la Secretaria d'aquesta Econòmica (carrer de Sant Sever, 5, principal), acompanyant els documents justificatius de les circumstàncies que s'al·leguin per aspirar al premi, i de la seva bona conducta moral. Han de formular-se les sol·licituds per altres persones que les que hagin portat a cap els fets virtuosos, no podent aquestes sol·licitar els premis directament, ni per elles llurs parents fins al segon grau.

Barcelona 31 de març de 1927. — El president: Antoni Par i Busquets. — El vocal-secretari: Manuel Valls i Martí.

ECONOMIA I FINANCES

MOVIMENT DEL PORT

Dia 12 d'abril de 1927

ENTRADES

De Cartagena, el vapor «Manuela C. de R.», amb 25 passatgers i càrrega general.

De Palma, el vapor correu «Mallorca», amb 100 passatgers, correspondència i càrrega general.

D'Almeria, el pailebot «Salvador Ramañach», amb peix fresc.

De Marsella i Palamós, el vapor francès «Capitaine P. Lemerle», amb càrrega general.

De Tarragona, el pailebot «Alfredo», amb mineral.

De Palma, el pailebot «Saladar», amb càrrega diversa.

D'Alcúdia, el pailebot «Arnaldo Oliver», amb càrrega general.

De Port Talbot, la goleta francesa «Claudegallus», amb carbó vegetal.

SORTIDES

Cap a Bilbao i escales, el vapor «Cabo Roche», amb càrrega general.

Cap a Curaçao i escales, el vapor «Conde de Churruca», en lllast.

Cap a Cartagena, el vapor «Manuela C. de R.», amb càrrega general.

Cap a Gènova, el vapor holandès «Iris», de trànsit.

Cap a Marsella, el vapor noruec «Sevilla», de trànsit.

Cap a Plymout i Anvers, el vapor anglès City of Harwart», de trànsit.

Cap a Gijón, el vapor «Fernando L. de Ibarra», en lllast.

Cap a Dakar i escales, el vapor danès «T. M. Werner», en lllast.

Cap a Tunis, el vapor francès «Saint Dinier», en lllast.

Cap a Les Palmes i escales, el vapor correu «Escolano», amb passatge, correspondència i càrrega general.

Cap a València, el vapor francès «Capitaine P. Lemerle», amb càrrega general de trànsit.

Cap a Londres i escales, el vapor noruec «Ottar Jarl», amb càrrega general i de trànsit.

Cap a Ciutadella, el veler «Cervol II», amb efectes diversos.

Cap a Palma, el vapor correu «Mallorca», amb passatge, correspondència i càrrega general.

Cap a Eivissa, el vapor correu «Mahón», amb passatgeg, correspondència i càrrega general.

Cap a Palma, el vapor «Ophir», en lllast.

TRAFEC DE PASSATGE I CARREGA

Al moll d'Espanya, N.-E., ancorà el vapor «Manuela C. de R.», el qual arribà de Cartagena, amb 25 passatgers i algunes partides de càrrega diversa. Després de descarregar, marxà al port de procedència.

—A l'hora d'itinerari, entrà al nostre port, procedent de Palma, el vapor correu «Mallorca». Ancorà, com de costum, al moll de Drassanes, on desembarcà 100 passatgers, la correspondència i 20 tones de mongetes, vidre buit, teixits, embotits, peix fresc, caixes d'ous i gàbies d'aviram. El dit vaixell marxà ahir a dos quarts de nou del vespre, al port de procedència.

—En viatge de Marsella a Santiago de Cuba i escales, féu escala al nostre port el vapor francès «Capitaine Paul Lemerle», el qual ancorà al moll de Barcelona, N. Després de les operacions de càrrega i descàrrega, continuà el seu viatge cap a València.

—A les quatre de la tarda arribà al nostre port el vapor italià «Vittorio Veneto», procedent de Marsella. Després de carregar les mercaderies que se li tenen disposades, continuarà el seu viatge cap a Vallparadís i escales.

—A les cinc de la tarda, marxà cap a Eivissa, el vapor correu «Mahón», d'on tornarà demà, al matí.

CANVIS DE COMANDAMENT

Per la Comandància de Marina s'autoritzaren els canvis de comandament del vapor «Manuel Calvo», a favor de don Antoni M. Vives i Orst, de la inscripció de Benidorm, i del llagut «Cervol II», a favor del patró on Gabriel Camps Cintes, de la inscripció de Ciutadella.

EL TEMPS

A Barcelona: cel gairebé serè i horitzons nebulosos; vent fluix del S.-E., i mar plana.

TELEGRAMES SEMAFORICS

Diu el guaita del Semàfor de Cap Bagur, que en aquelles costes ha regnat vent N. bo; mar amb trànsol; cel amb celatges, i horitzons nebulosos.

El de Bajolí comunica que el vent ha estat E. fresc; mar amb trànsol; cel gairebé serè, i horitzons boirosos.

El de Tarifa ha telegrafiat que en aquells voltants ha bufat vent N.-O. fresc; mar amb trànsol; cel amb celatges, i horitzons nebulosos.

MERCAT D'OLIS

Dia 9 d'abril de 1927.

(Associació Gremial de Negociants d'Oli de Barcelona).

Preus de venda a la plaça:

Oli d'oliva

Corrent, a 256'10 pessetes els 100 quilos

Superior, de 282'60 pessetes els 100 quilos

Classe fina, a 304'25 pessetes els 100 quilos.

Classe extra, a 326'10 pessetes els 100 quilos.

Mercat sostingut.

Oli de vinyola

De color verd, de primera, de 126'10 a 130'45; ídem ídem, de segona, de 121'75 a 126'10 pessetes els 100 quilos.

Groc de primera, de 152'20 a 156'50; ídem, de segona, de 130'45 a 134'90 pessetes els 100 quilos.

(Sense envasos).

Oli de coco

Blanc, a 150 pessetes els 100 quilos.

Corrent, a 165 pessetes els 100 quilos

Palma, a 205 pessetes els 100 quilos. (Amb envasos).

Oli de linosa

Cru, a 145 pessetes els 100 quilos.

Cuit, a 153 pessetes els 100 quilos.

Sense color, a 175 pessetes els 100 quilos.

Sense envasos.)

Oli de cacauet

No hi ha cotització.

Arribades a l'estació del Morrot durant aquesta setmana:

Oli andalús, 11 vagons; del país, 4 vagons; per mar, andalús, 220 bidons.

MERCAT VINICOLA DE BARCELONA

Informació facilitada per l'Associació de Magatzemistes i Exportadors de Vins de Barcelona.

Dia 9 d'abril de 1927.

Preus per grau i hectolitre, mercaderia posada al celler del comprador:

Penedès blanc, a 2'75.

Camp de Tarragona, a 2'90.

Priorat negre, a 3.

Manxa blanc, a 2'60.

Alacant, a 3'10.

Mistela blanca, a 3'25.

Mistela negra, a 3'40.

Moscatell, a 3'50.

Mercat ferm, en alça.

(Prohibida la reproducció si no es cita la procedència).

BORSA DE BARCELONA

12 D'ABRIL DE 1927

VALORS A TERME

Sessió del matí al Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nords de 105'90 a 105'80 i a 106'00, Alacants de 104'75 a 104'55 i a 104'80, accions C.H.A.D.E. a 57'00, i Minero-Metal·lúrgica Duro-Felguera a 64'25.

Sessió de Borsa, a fi de mes: Es fa de Nords de 105'80 a 105'55 i a 105'50, Alacants de 104'70 a 104'80 i a 104'50, Andalusos de 74'00 a 75'05 i a 74'90, Orenses de 32'20 a 32'10 i a 32'20, Gran Metropolità de 58'00 a 59'00, Transversal a 48'50 Automòbus a 68'50 i a 69'00, Tabacs de Filipines a 264'00, Colonial a 79'25, Aigües de Barcelona de 149'75 a 150'00 i a 149'75, accions C.H.A.D.E. de 570'00 a 571'00, i a 570'00, Minero-Metal·lúrgica Duro Felguera de 63'75 a 64'00 i a 63'85, Deute interior a 69'75 i a 69'70.

Darrera sessió de la tarda. — Al Casino Mercantil, a fi de mes: S'ha fet de Nords a a 105'50, Alacants a 104'40, Gran Metropolità a 59'00, Automòbus a 69'00, accions noves Río de la Plata de 40'50 a 40'75 i a 40'65, accions C.H.A.D.E. a 57'00, i Minero-Metal·lúrgica Duro-Felguera de 63'75 a 63'50.

COTITZACIÓ DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 22'50, suïssos, 110'40, belgues, 79'75 lliures, 27'83 lires, 23'05 dòlars, 5'7375 pesos argentins 2'425; marcs or, 1'3625.

VALORS AL COMPTAT. Cotització dels no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Municipis 6 % Transf. del F.-C. Sarrià, * a 97'00.
Ajuntament de Sevilla «1920», a 96'25
Ajuntament de Sevilla «1923», a 96'50
Ajunt. de Sevilla 6 % «Exposició» a 96'00.
Ajuntament de Málaga, a 100'50 i 100'75.
Ajuntament de Girona 6 %, * a 97'50.
Ajuntament de Sabadell 6 %, a 95'35.
Banc Hipotecari d'Uruguai, * a 114'00
General Tramvies Barcelona 6 % * a 95'75.
Tramvies de Barcelona S. A. 6 %, a 95'35
Societat Gallega d'Electricitat 6 %, * a 99'75
Bons Stat Gallega l'Electricitat, * a 95'75.
C.ª Hispano Marroquí de Gas i Elec 6 %, * a 95'50.
Forces Motrius 6 % «1922», a 85'75.
Hidro-Elèctrica Ibèrica 6 % * a 93'00.
Aigües de València 6 % «1926», de 97'75 a 98'00
Hidrogràfica de l'Ebre 6 %, * a 100'75 i 101'00
Barcelona Traction 7 %, «1921» a 102'50
Asfaltats Portland «Asland» 6 %, * a 93'75.
Bons Mines de Potassa de Súria, * a 96'50
Bons Unió Salinera 6 %, * a 97'00 i 97'25.
Trans Molins Rascos 6 %, a 84'00
Fabricació Mecànica del Vidre, a 92'50 i 93'00.
Acc. Pref Tramvies de Barcelona a 96'50.
Deute Amortit. 5 % «1927» amb imp., a 91'70.

(Reproducció del Butlletí Oficial)

DEUTES DE L'ESTAT

Interior	A		69'45
»	B		69'45
»	C		69'50
»	D		69'50
»	E		69'50
»	F		69'45
»	G i H		69'50
Exterior	A		84'80
»	B		84'35
»	C		*84'10
»	D		83'70
»	E		83'10
»	F		83'20
»	G i H		85'50
Amortit. 5 % 1920	A		*83'80
»	B		83'70
»	C		*83'70
»	D		*83'55
»	E		*83'70
»	F		83'75
Amortit. 5 % 1917	A		93'50
»	B		93'50
»	C		93'80
»	D		*92'75
»	E		*93'10
»	F		*91'75
Amortit. 5 % 1926	A		101'85
»	B		101'95
»	C		*101'90
»	D		*102'25
»	E		*101'60
»	F		*101'85
Amortit. 5 % 1927 sense imposts	A		102'60
»	B		102'.0
»	C		*102'50
»	D		*101'85
»	E		*102'55
»	F		*102'30
Deute Ferroviari	a A.		101'50
»	a B.		101'50
»	a C.		*102'85

OBLIGACIONS AMB GARANTIA DE L'ESTAT.

Port de Barcelona		*83'50
» de Cadis		*85'00
» de Gijón Musel		*87'00
» de Melilla		*100'00
» de Sevilla a. D.		*93'00
» » a. E.		*93'00
» » a. F.		*93'00
» de Tarragona		*95'00
Caixa d'Emis. 5 %		88'50
Banc Hip. d'Esp.	4 %	*86'75
» »	5 %	97'50
» »	6 %	*107'00
» Crèdit Local	6 %	97'75

AJUNTAMENTS I DIPUTACIONS

Badalona 6 %		*97'00
Municipi semestre		79 15
» 1906 B.		73'00
» 1907 D		78'50
» 1910 D		*79 00
» 1912 B		*78 50
» 1912 E		74'50
» 1912 F		74 00
» 1913 B		79 00
» 1916 B		*78'50
» 1917 B		*73'00
» 1918 B		79 00
» 1919 B		*79'00
» 1920 B		79'00
» 1921 5 %		96 85
» 1923 Expo.		98 50
Ciutat 1869		*96'00
» 1902		*94'25
» 1913		*91'00
Bons Reforma		78'25
Municipi Málaga 6 %		*102'00
» Valencia 6 %		97'85
Oblig. Provincials 6 %		95 85
Diputació antigues		80'25
» B		78'50
» C		78'50
Mancomunitat 1914		*75'25
» 1920		*74'25
Caixa Crèdit Com.		*76'50

DEUTES ESTRANGERS

Cèdules Argentines 6 %		2'562
Empréstit Austriac a.	A	*78'25
»	a. B.	100'00
»	a. C.	*100'25
Gov. Imp. Marroc 5 %		84'00

FERROCARRILS, AUTOMÒBILS I TRAMVIES

Nord Espanya	1.ª a.	72'15
»	2.ª a.	69'75
»	3.ª a.	*71'50
»	4.ª a.	*72'25
»	5.ª a.	*72'50
Especials Pamplona		72'50
Prioritat Barcelona		74'75
Segòvia a Medina		68'75
Astúries 1.ª hipoteca		*71'25
» 2.ª		*70'00
» 3.ª		69'75
Lleyda a Reus		74'25
Villalba a Segovia		*78'50
Especials Almansa		*81'35
Almansa a València ad.		70'35
Mines Sant Joan		*72'25
Alsasua i Sant Joan		83'25
Osca a França		83'25
Nord especial 6 %		105'15
» Valencianes		89 85

AIGUES, CANALS, GAS I ELECTRICITAT

Aigües Huelva 6 %		*100'50
Aigües València 6 %		*.4'25
Barcelonesa Elect	1907	*88'00
»	1908.	*89'00
»	1912.	*90'50
»	1913.	89'00
»	1920.	100'00
Canal Urgell		*83'50
Catalana Gas E.		82'35
» F.		*82'50
» G. 6 %		99'65
» Bons		98'50
Hisp. Amer. d'Elec. 6 %		100'75
» » Bons.		*112'00
Coop. Fluid Elèc. 6 %		73'50
» Manresana Exter.		*95'50
Esp. Elec. Gas Lebon		96 25
Energia Electrica 5 %		*93'50
» » 6 %		96'85
» » Bons		97 00
Electrica Cinca 6 %		95 75
Aigües Barcelona 5 %		91 00
» » C 6 %		*102 00
» » D 8 %		98'75
General Regadius 6 %		*84 50
Mallorquina d'Elec 6 %		*49 75
Prod Forces Motr 6 %		*87'75
» » 7 %		*.'00
R. C. C. Regants Ebre		*86 50
Regadius Llevant 6 %		*98'75
» » Bons		98'75
Sevillana d'Elec 6 %		92'75
Unió Elèct Catalunya		98'75

INDUSTRIES VARIES

Construc Navals 6 %		*80'00
» » 5 1/2 %		*98'50
» » Bons		*96'00
Transatlàntica 4 %		*85'50
» 6 %		*100'50
» 6 % 1929		104'00
» 5 1/2 %		99'85
Unió Naval Llevant		*98'50
Unión «Sansón»		*85'00
Ams. S. A., 6 %		98'85
A. Forns Andalusia 6 %		*95'00
Asland 5 %		*83'50
» 6 %		*93'00
» 7 %		*99 25
Com. Auxiliar de F.-C.		*96'50
Carbons Berga		63'00
Colonia Güell 6 %		*97'75
Const. i Paviments 6 %		*86'50
Construccions Elèc 6 %		78'00
Colorants i Explos. 6 %		*94'50
Foment d'Obres 4 1/2 %		*80'25
» » 5 %		*85'50
» » 6 %		*98'25
Hotel Ritz 7 %		*91'50
Hulleres Espanyola		*98'75
Manufactures de Suro		93'00
Mecànica Vallutera 6 %		*45'00
Mines Potassa Súria 7 %		101'00
Productes Pirelli «1923»		95 50
Teneria Moderna 7 %		*87'50
Unió Salinera		*100'25
Hulleres Espanyola(1926)		96'15

ACCIONS

Catalana Gas A.	D	*71'00
» »	E	570'00
» »	F 6 %	64'65
Hisp Amer d'Elec.		570'00
» »	a. C.	570'00
C.ª Transmediterrània		94'75
Hulleres Espanyola		*100'50
Ciment «Asland»		107'00
» »	pref.	*89'25
» «Sansón»		*83'00
Espanya Industrial		*183'00
Foment d'Obres		*152'00
Hispano Suïssa		*1.7'50
Hotel Ritz 6 %		*52'00
Comp.ª Telef.ª Nacional		99'25

Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi a guia del llegidor.

MERCAT DE GIRONA

Dia 9 d'abril de 1927.

Blat, de 49 a 55 pessetes els 100 quilos.

Mestall, de 37 a 39 pessetes els 100 quilos.

Ordi, de 37 a 39 pessetes els 100 quilos.

Civada, de 34 a 38 pessetes els 100 quilos.

Moresc, de 33 a 35 pessetes els 100 quilos.

Fesols, de 46 a 75 pessetes els 100 quilos.

Fesols menuts, de 70 a 108 pessetes els 100 quilos.

Farina de blat, de 62 a 75 pessetes els 100 quilos.

Faves, de 52 a 55 pessetes els 100 quilos.

Cigrons, de 70 a 130 pessetes els 100 quilos.

Mill, de 40 a 49 pessetes els 100 quilos.

Panís, de 45 a 50 pessetes els 100 quilos.

Arròs, de 57 a 110 pessetes els 100 quilos.

Garrofes, de 29 a 33 pessetes els quilos.

Palla, de 9 a 10 pessetes els 100 quilos.

Patates, de 40 a 45 pessetes els 100 quilos.

Olis, de 225 a 250 pessetes els 100 quilos.

Vins, de 40 a 50 pessetes els 100 quilos

Formatge, de 7 a 7'50 pessetes el quilo

Vaques i bous, de 3'50 a 3'75 pessetes el quilo.

Aviram — Gallines, de 18 a 25 pessetes el parell; pollastres, de 8 a 20 pessetes el parell; conills, de 8 a 12 pessetes el parell

Ous, de 1'75 a 1'80 pessetes la dotzena.

FRUITES I LLEGUMS DEL PAIS

(Informació de la casa Jaume Valls Rovira, Successor de Miquel Valls Salvadó).

Dia 12 d'abril, de 1927.

Ametlles amb closca mollar, a 220; ídem, ídem, ídem, forta, a 100 ídem gra Esperança, a 500; ídem gra llargueta, a 515; ídem gra Mallorca escollida, a 479, ídem ídem, propietari, sense trossos, a 450 pessetes els 100 quilos.

Mongetes de Castella, a 125 pessetes; del Prat, a 75; lingots, a 92; de Mallorca, a 75 pessetes els 100 quilos.

Mongetes de color, italianes, a 75; ídem ídem ídem, a 85 pessetes els 100 quilos.

Matafaluga en gra, d'Andalusia, a 140; de la Manxa, a 140 pessetes els 100 quilos.

Fesols de Santa Coloma, a 112; de Castella, a 70 pessetes els 100 quilos.

Arròs bomba extra, a 125; ídem, ídem, floret, a 115; ídem, ídem, número 12, a 105; ideal, a 70 Flor, a 68; glacé extra (Corell), a 57; ídem ídem a 55; ídem selecte, a 50; amorquill, núm. 2, a 54 pessetes els 100 quilos.

Menuts d'arròs, a 40 pessetes els 100 quilos.

Avellana negreta escollida, a 95; garbellada, a 90; gra, primera, a 350 pessetes els 100 quilos.

Tramusos de primera, a 55; de segona, a 38 pessetes els 100 quilos

Alhucemes, a 85.

Cacauets pelats, de València, a 160 tres grans blancs, primera, a 135 dos grans blanc, primera, a 100 pessetes els 100 quilos.

Matafaluga del país, a 115 pessetes els 100 quilos.

Prunes Clàudies, primera, a 25; de Managuet, a 22 pessetes els 10 quilos.

Xufles garbellades superiors, a 110 colliter, a 100 pessetes els 100 quilos.

Dàtils, Hallawee primera, a 150, pessetes els 100 quilos.

Cigrons Sauc, núm. 26, a 190; Xereç núm. 0 a 120; núm. 1, a 115; número 2, a 110; núm. 3, a 100; núm. 5, a 85; pelons, núm. 8, a 70; ídem V., a 65; de Mèxic, XX, a 200 pessetes els 100 quilos.

Pèsols sencers, a 90 pessetes els 100 quilos.

Figues de Fraga, de primera, a 10 pessetes la caixa de 10 quilos; d'Albunyol, en caixes, a 10'50 pessetes els 10 quilos; de Mallorca B., a 7'50; ídem, ídem, C., a 7 pessetes la caixa de 10 quilos.

Llenties del país (0), Marcos, a 105; estrangeres, a 35 pessetes els 100 quilos.

Anous, escollides, a 170 pessetes els 100 quilos.

Panses de Málaga, 'nou gotims): Cinquenes, a 14; quartes, a 17; «Royaux», a 25; en gra, a 21 pessetes la caixa de 10 quilos.

En caixes de cinc i dos i mig quilos tenen augment (import envasos).

Pinyons, pelats de Castella, a 380 pessetes els 100 quilos

Escaiola de Sevilla, a 58 pessetes els 100 quilos

Veces de Sevilla, a 46 pessetes els 100 quilos

Garrofes, a 35 pessetes els 100 quilos.

Civada, a 41 pessetes els 100 quilos.

Llavor de cànem, a 60 pessetes els 100 quilos.

Ordi, a 42 pessetes els 100 quilos.

Mill, a 50 pessetes els 100 quilos.

Segó, a 38; segonet, a 38 pessetes els 100 quilos.

Blat de Catella, a 57 pessetes els 100 quilos.

MINI D'ALUMINI

Dia 9 d'abril de 1927.

En pols, color natural, a 120 pessetes els 100 quilos.

BACALLA

Dia 9 d'abril de 1927.

Aquesta setmana ha arribat el vapor «Berjerka», amb 637 tones de bacallà d'Islàndia.

Els preus per al consum són com segueix:

Bacallà llibre superior, a 70 pessetes els 40 quilos.

Bacallà llibre primera, a 65 pessetes els 40 quilos.

Bacallà llibre mitjà, a 60 pessetes els 40 quilos.

Tripes de bacallà, a 290 pessetes els 40 quilos.

METALLS I PINTURES METAL·LIQUES

Dia 11 d'abril de 1927.

Productes de la Reial Companyia Asturiana.

Els preus que regeixen són els següents:

	Pessetes els 100 quilos
Zenc: En lingots de primera Fosa	170
En lingots refinats	200
Xapes número 5	225
Xapes número 6	215
Xapes número 7	205
Xapes números 4, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 22, 24, i 26	190
Planxes ondulades núm 13 i 14	190
Planxes per a setinar paper	227
Planxes i llosetes per a calderes	202
Discos i tires per a gibrells	264
Claus de zenc	255
Zinc amb espiral per a piles Leclanche	275
Estany: En lingots de 16 quilos	1.200
En barretes	1.205
Blanquet pur en pols	169
Blanquet en pasta, en barrils	190
Blanquet classe A, en pasta	180
Blanquet classe B en llaunes	150
Massicot en pols	154
Litopen permalith, en pols	115
Lingot de plom, a	107
Tubs de plom i planxes	130
Blanc de zinc, segell blanc,	185
Minj de plom,	162

MERCAT DE BARCELONA

Dia 9 d'abril de 1927.

Cotització oficial dels preus corrents de cereals i altres articles facilitada per la Junta Sindical del Collegi d'Agents de Canvi i Borsa de la Plaça de Barcelona:

Blat candeal de Castella de 48'50 a 49'50 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat de la Manxa, candeal, a 49 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat d'Aragó, de 51 a 53 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen

Blat de Navarra, a 49'50 pessetes els 100 quilos.

Blat d'Urgell, de 50 a 51'50 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen

Blat de la Comarca, de 50 a 52 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen

Blat de Lleyda, de 52'50 a 53 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Farines: Elaboració per cilindres.

Farina extra blanca superior, de 67 a 69'50, ídem, ídem, corrent, a 66'50; de forn, a 65 pessetes els 100 quilos

Núm 3, de 52 a 53; núm. 4, de 39 a 41'50; segones, de 35 a 36'50; terceres, de 31 a 32, quartes, de 30 a 30'50 pessetes els 100 quilos.

Despulles. — Segó, de 4'30 a 4'50; segonet, a 5'70; menut, a 6'05 pessetes els 100 litres.

Arrossos i garrofes:

Arròs Benlloch zero, de 50 a 51; ídem ídem uoret, de 53 a 55; ídem selecte uor, de 55 a 59; matisat corrent, de 52 a 53; ídem selecte, de 58 a 61; bomba corrent, a 110'50; ídem superior, a 115; ídem pur extra, a 120'50 pessetes els 100 quilos.

Garrofes Vinaroç, a 29'46; roges, a 27'38; Mallorca, a 22'61; Eivissa, a 25, de Tarragona, a 29'46; de València, a 27'97; de Xipre, de 28'27 a 28'57 pessetes els 100 quilos.

Escaiola de Sevilla, classe corrent, de 53 a 55; ídem ídem, bona garbellada, de 58 a 60 pessetes els 100 quilos

Civada d'Extremadura, a 35; de la Manxa, de 34 a 34'50; d'Aragó, de 34 a 34'50 pessetis els 100 quilos.

Faves de França a 45, de Navarra, de 58 a 54; de Málaga rodones, de 42 a 43; de Castella, de 42 a 43 pessetes els 100 quilos

Ordi d'Extremadura, de 35 a 36; de la Manxa, de 35 a 36; d'Urgell, de 34 a 34'50; de la Segarra, de 34'50 a 35'50; de Castella, de 36 a 37 pessetes els 100 quilos.

Faves d'Extremadura de 52'50 a 54; d'Itàlia corrents, de 50'50 a 51'50; de València, de 50'50 a 51; de Mahó per a sembrar, a 85; de la Cerdanya, a 80; del Prat, a 48'50 pessetes; de Tunis, de 48 a 49 pessetes els 100 quilos.

Favona de Sevilla, de 51 a 51'50; de Xereç, de 51 a 51'50; del Marroc, de 50 a 50'50; d'Itàlia fins, a 50; anglesos fins, de 48 a 48'50 pessetes els 100 quilos

Moresc del Plata, disponible, a 33 pessetes els 100 quilos sobre carro.

Mill estranger (segona classe), de 46 a 48; de la Comarca, de 49 a 50 pessetes els 100 quilos.

Erps del país, de 33'50 a 34 pessetes els 100 quilos.

Llavor de cànem estranger, de 55 a 60 pessetes els 100 quilos.

Cigrons blancs d'Andalusia, de 50 a 110; ídem ídem pelons, de 50 a 90; ídem ídem Algar, de 110 a 115 pessetes els 100 quilos

Mongetes València Pinet, de 69 a 70; amonquilina, a 70; tranquillon, de 64 a 66; Castella corrents, de 105 a 106; de la comarca, de 72 a 75; cocorroses Castella, a 83; de Mallorca, de 71'50 a 73; cocorroses italianes, de 72 a 73; tipus Braila, de 40 a 42; lingote Hongria, de 80 a 90; perles, de 51 a 53 pessetes els 100 quilos.

Fesols de Castella, de 65 a 68; de Girona, de 103 a 105 pessetes els 100 quilos.

Llenties, de 65 a 110 pessetes els 100 quilos

Guixes, de 39'50 a 40 pessetes els 100 quilos.

Cafè i Sucre

facilitats per la casa Joan Gamper

MERCAT NOVA-YORK

	Obertura	Cafè	Sucre
Maig		13'55	2'51
Juliol		12'50	3'08
Setembre		11'77	3'17
Desembre		11'38	3'20
Gener			3'05
Març		11'13	2'94
	Tanca		
Maig		13'75	2'92
Juliol		12'70	3'05
Setembre		12'01	3'13
Desembre		11'55	3'19
Gener		11'30	3'1
Mar		11'24	2'89

Borsa de Madrid

DIA 12

Interior 4 %	
Exterior 4 %	69'50
Amortitzable 5 %	85'00
» 4 %	88'25
» 4 % 1927	95'60
Tresor 4 % febrer 1926	93'20
» » abril 1926	
» » octubre 1926	
» » gener 1926	
» » juny 1926	
» » abril 1927	
Cèdules 5 Hipotecari 4 %	87'50
» » 5 %	97'25
» » 5 % estam.	100'50
Obl. Sucres 4 % co estam.	
» » 5 % estam.	
Accs Banc d'Espanya	702.-
» Arrendatària Tabacs	340'50
» Sucrers preferents	91'25
» » ordinàries	
» Nord	85.-
» Alacant	21'50
» Banc Exp Río Plata	97.-
» Duro Felguera	67'-
MONEDES	
Francs	27'-
Guinees	
Belgues	26'-
Lires	
Lliures	27[illegible]
Dòlars	5'-

Borsa de París

DIA

Exterior Espanyol 4 %	
4 % Francès	58'-
» 4 %	72'-
» 4 % amort.	66'-
» 4 % 1918	65'-
» 4 % Cèdules	93'-
» 4 % Gibraltar	90'-
Accs Banc Exp Río Plata	779'-
» Nord	
» Alacant	
» Tabacs Filipines	586'-
» Riotinto	507'-
» Crèdit Lyonnais	290'-
» Canal de Suez	1311'-
» Suez Dotat	3890'-
MONEDES	
Londres	124[illegible]
Nova York	25[illegible]
Bèlgica	355[illegible]
Espanya	456[illegible]
Itàlia	123[illegible]
Suïssa	490[illegible]
Alemanya	605[illegible]

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIO AMB SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Blats, Cafès i Sucres

(Cotitzacions de la casa Dorca i Feliu)

Blats

WINNIPEG — 12 d'abril de 1927

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Maig	139 3/8	139 1/4	000 0/0
Juliol	126 1/2	000 0/0	000 0/0
Octubre	126 1/2	000 0/0	000 0/0

XICAGO

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Maig	132 3/8	132 1/2	000 0/0
Juliol	127 3/8	000 0/0	000 0/0
Setembre	125 1/4	000 0/0	000 0/0

LIVERPOOL

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Març	0.00.0 0/0	0.00.0 0/0	0.00.0 0/0
Maig	0.10.3 3/8	0.10.3 1/4	0 10.2 3/8
Juliol	0.10.2 1/8	0.00.0 0/0	0 10.2 1/4

BUENOS AIRES

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Maig	11.15	00.00	00.00
Juliol	11.20	00.00	00.00

Moresc

XICAGO

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Maig	71 3/4	71 3/4	00 0/0
Juliol	76 5/8	00 0/0	00 0/0
Setembre	00 0/0	00 0/0	00 0/0

BUENOS AIRES

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Maig	5.80	00.00	0.00
Juliol	5.80	00.00	0.00

Sucre

LONDRES

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Maig	0.16 9 3/4	0.17.0 3/4	0.17.0 3/4
Agost	0.17.2 1/4	0.00.0 0/0	0.17.3 3/4

NOVA YORK

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Maig	2.94		0.00
Juliol	3.03		0.00
Setembre	3 15		0.00

Cafè

LE HAVRE

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Maig	447.00	444.50	443 75
Juliol	432.50	00 .00	42 .00
Setembre	415 50	000.00	413 50

NOVA YORK

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Maig	13.55	—	00 00
Juliol	12 55	—	00 00
Setembre	11.55	—	00 00

INFORMACIO OFICIAL FACILITADA PEL

Centre Cotoner de Barcelona

Liverpool	Tanca anterior	Obrimentavui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	7.75	00.00	0.00	7.79
Futurs:				
Abril	7.41	Nom	7.44	0.00
Maig	7.50	7.50	7.52	7.53
Juliol	7.64	7 64	7.65	7.67
Octubre	7.76	7.74	7.77	7.78
Gener	7.84	Nom.	7.85	7.86
Març	0.00	0.00	0.00	0.00

Vendes 6.000 Bj. contra 4.000 Bj.

Havre	anterior	A les 10	A les 16
Abril	472	000	473
Maig	475	000	475
Juny	477	000	477
Juliol	481	000	483
Agost	484	0.0	484
Setembre	486	000	488
Octubre	495	000	492
Novembre	492	000	494
Desembre	495	000	497
Gener	497	0.0	499
Febrer	499	000	501
Març	500	000	502

Imperi Britànic

	Abril	Maig	Juliol	Set.	Gener
Anterior	7.37	7.48	7.59	7.70	7.78
Tanca	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Coto egipci

		Anterior	Tanca
Ma

L'actualitat esportiva

FUTBOL

EL DIUMENGE QUE VE A LES CORTS, REIAL BETIS CONTRA F. C. BARCELONA EN ELS QUARTS DE FINAL DEL CAMPIONAT D'ESPANYA

Tant el Futbol Club Barcelona com el C. D. Europa van seguint triomfalment pel camí de la victòria tinal del Campionat nacional de futbol.

Victoriosos ambdós Clubs dels encontres octaus de final, s'apressen amb idèntic entusiasme i ferma voluntat a lluitar el vinent diumenge en els encontres assenyalats. Mentre el Club Deportiu Europa lluitarà a Madrid amb l'equip titular a Les Corts els nostres campions s'ho faran amb el Reial Betis de Sevilla que d'una manera brillantíssima ha eliminat l'Atlètic de Madrid de la lluita, malgrat estar considerat aquest equip com un dels més temibles.

Així, el vinent diumenge, mentre el tallafan ens donarà compte de la marxa i incidències de l'encontre Europa-Madrid, els nostres esportius podran presenciar la ferma lluita que el Barcelona i el Reial Betis de Sevilla entaularan a Les Corts.

En els moments actuals, bastant avançats del Campionat que s'està disputant, es precís que tant l'Europa com el Barcelona posin en la lluita el màxim de braó i interès. Cada vegada més els equips en lluita són més temibles i de difícil vèncer, adquirint per conseqüent les victòries més ressonància i mèrit.

Nosaltres esperem que el vinent diumenge els nostres representants posaran a la lluita tot l'esforç necessari i faran triomfar una vegada més llurs colors.

L'EQUIP QUE JUGARA A SANTANDER CONTRA SUISSA

Madrid, 12. — El Comitè seleccionador de futbol ha facilitat a última hora de la tarda, la nota del següent equip que en representació d'Espanya jugarà diumenge vinent a Santander contra la selecció de Suissa:

Porter, Zamora (C. D. E.); defensa, Otero (Esportiu de La Corunya) i Portas (C. D. E.); mitjos, Prats (del Múrcia), Carmelo (Atlètic de Bilbao) i Gabriel (Sevilla); davanters, La Fuente (Atlètic Bilbao), Valderrama (Racing de Madrid), Oscar (Racing Santander), Goiburu (Osasuna de Pamplona), Lluís Olaso (Atlètic Madrid). Com a suplents, s'esculleix Oscar per a Porter i a Corujedo, Alfons Olaso i Galatas.

Tot i haver-se facilitat oficialment la llista anterior, als centres esportius hi ha molta marxa amb motiu de la designació d'aquest equip, i es diu que no serà definitiu, ja que s'han produït disgustos en molts Clubs amb motiu de la designació, i que aquesta llista facilitada pel Comitè seleccionador, és una espècie llançada per a veure els comentaris que produeix i l'efecte que causa.

ATLETIQUES

CARRERES PROHIBIDES

En la reunió celebrada el dia 9 de l'actual, el Consell Federal de la Federació Catalana d'Atletisme prengué l'acord de prohibir la participació de tots els atletes afiliats a la Federació en les carreres que s'anuncien per els dies 17 i 19 a La Puebla (Mallorca).

La Federació fa públic aquest acord i ratlla per les finalitats que li estan encomanades i a fi d'evitar als atletes que poguessin tenir intenció de participar-hi possibles perjudicis.

DE LA VOLTA A BARCELONA PER A JUNIORS

Els organitzadors de la carrera que encapçala aquestes ratlles han desplegat tota llur activitat perquè l'esmentada volta a Barcelona resulti el més brillant possible, responent la majoria de cases i particulars als quals s'han demanat premis, per així poder recompensar els participants.

Entre els donants de premis figuren el president de l'A. E. Tagamanent don Amadeu Duran. Secció d'Atletisme de l'esmentada entitat: don Isidre Casares, don Josep Cabanes, don Joan Pons, don Joan Minguell, don Josep Batlina, don Lluís Creixells, don Josep Jaume, don Enric Maymó, don Joan Mateu, don Romuald Montserrat, i les acreditades cases Impremta Omega i Martini Rossi i altres que s'esperen rebre un d'aquests dies.

Com es pot veure, la llista de premis superarà la de totes les altres carreres efectuades per l'A. E. Tagamanent, i s'espera dels corredors i clubs que sabran cooperar a l'esperit de la carrera que organitza aquesta entitat i trametin com més aviat millor les inscripcions en el seu local social.

EXCURSIONISME

AGRUPACIO EXCURSIONISTA PEDRAFORCA

Per aquestes festes de setmana Santa Pasqua, ha organitzat les següents excursions:

A la comarca del Bergadà, dies 14, 15 i 16. Itinerari: Guardiola, Bagà, Pendenjou, Estret de Lliria, Sant Jaume de Gresolet, Gósol, Pedraforca, Cabanes, Sant Julià de Vallcebre, Masies i Guardiola.

Una altra a la comarca del Bergadà, dies 17 i 18. Itinerari: Ripoll, Gombrey, Santuari de Montgrony, Castell d'En Huch, fonts del Llobregat, Pla del Boix, Pla de Rus, Puigllacapistes de font Canaleta i La Molina.

Al Montseny, dies 17 i 18. Itinerari: Balenyà, Brull, font de la Pomereta, Tagalls, Sant Marçal, Les Agudes, Santa Fe i Gualba.

CLUB EXCURSIONISTA DE GRACIA

El Club Excursionista de Gràcia portarà a terme durant les presents festes, les següents excursions:

Dies 14 al 18. Excursió per a esquiar a la Pica del Carlit sota l'itinerari següent: Barcelona, Puigcerdà, Font Romeu, Les Bulloses, Carlit, Les Bulloses, Lanós, Pocter i Puigcerdà. Per més detalls, a la Secretaria del Club.

Dies 14 i 15. Excursió al Santuari del Montgrony i fonts del Llobregat. Itinerari: Ripoll, Campdevànol, Gombrey, Pobla de Lillet, Fonts del Llobregat, Castellar d'En Huch, Santuari del Montgrony, Clot de Sant Ou, Pla de Pujals, Coll de Coma Armada, Prat de Jou, Campelles, Turó de Sant Antoni i Ribes de Fresser. Sortida, dijous Sant a les sis del matí per l'estació del Nord.

Dies 14 i 15. Excursió al Puigsalcam. Itinerari: Sant Feliu de Torelló, Sant Pere de Torelló, Santuari de Bellmunt, Vidrà, Sant Bartomeu, Puigsalcalm, Santa Magdalena, Les Preses i Girona. Sortida: El Dijous Sant a les sis del matí per l'estació del Nord.

Dies 16, 17 i 18. Excursió a Pedraforca. Itinerari: Bagà, Massanès, Saldes, Pedreforca, Gòsol, Santuari del Gresolet, Fonts del Basteresy i Bagà. Sortida: el dissabte de Glòria, a les sis del matí per l'estació dels ferrocarrils catalans (Arenes).

Dies 16, 17 i 18. Excursió a les Serres de Busa. Itinerari: Berga, Pi de les tres branques, Llinàs, Sant Pere de Grau d'Escales, Les Collades (serres de Balianes), església de Busa, Coll d'Arcas, La Mora, Casa Gomira, Cingleres de Taravil, Santuari dels Tossals, Coll de Juet i Berga. Per més detalls a la secretaria del Club.

Per als dies 17 i 18 (Pasqua de Resurrecció), s'ha organitzat una excursió a la Vall de Núria, amb la cooperació de la Secció Feminal. Més detalls a la Secretaria del Club i premsa diària del Dissabte de Glòria.

HIPIQUES

CARRERES DE CAVALLS

Han quedat instal·lats a l'hipòdrom «Marie Rose», euga de tres anys, per Faucher, i «Red Sorb», steeple-chaser fill de Sourbier, els dos pertanyents a M. Xavier Licari, els colors del qual participaran per primera vegada en la nostra reunió.

—També faran llur aparició a l'hipòdrom els del propietari francès M. Maurice Belicha amb «Runida», poltranca de dos anys, filla de «Mazzara», «Lord Button», fill de «Galvani», i l'euga «Isabelle Sandy», per Chateau Lafite, els tres exemplars del quel estan ja a l'hipòdrom.

—Es diu que el jockey Gibert, tan conegut del nostre públic, concorrerà a les carreres i hi presdrà part amb dos cavalls d'un nou propietari.

TIR

PENYA RIN

El proppassat diumenge començaren a Torre Molina les tirades que, amb la cooperació de l'Associació de Caçadors de Catalunya, ha organitzat Penya Rin, les quals resultaren sumament animades, i hi prengueren part un bon contingent de tiradors.

Dividiren la poule de prova al quart colom, els senyors Batlló (A.), Bufill (R.), Loverdes i Gir na (L.).

Fou guanyador de la copa donada per don Joan P. Borés, el senyor Pichot, al colom onzè sense cap zero, i l'esmentat senyor es reparti l'import de les entrades amb els senyors Casades i Loverdos.

Prenent-hi part 15 tiradors, es disputà la copa donada per don August Batlló, la qual fou guanyada a l'onzè colom sense cap zero, per don Rafel Bufill. L'import de les entrades fou dividit entre els dit senyor i el marquès del Amparo.

Es tirà a continuació la copa concedida per don Joaquim Molina, president de l'entitat organitzadora de les tirades. Fou guanyador d'aquesta, don Rafel Fufill, qui ha demostrat, amb els diversos premis que porta guanyats, ésser un formidable tirador, difícilment batible, dividint l'import de les entrades l'esmentat senyor, amb el marquès del Amparo i el senyor Pichot.

Fora de programa es tirà una poule que fou dividida al novè colom entre els senyors Batlló (A.) i Bufill (R.).

AL CAMP DE MONTJUICH

Amb motiu de reprendre's el tir amb arma llarga de guerra en diversos dels encofrats del camp de Montjuich, es va veure diumenge molt concorregut de tiradors desitjosos de practicar el tir de guerra.

En les tirades amb opció a medalla, s'inscriviren nombrosos concursants, i guanyaren premi els senyors següents:

Don Josep Roillàn, medalla d'or amb revòlver a 25 m., 85 punts; don Jesús Zapata, medalla d'argent, amb revòlver a 25 m., 83 punts; don Josep Carreras, medalla d'or amb carrabina de precisió a 100 m., 85 punts; don Bonaventura Vinyes, amb igual arma, medalla de bronze a 50 m., 69 punts, i don Josep Llorens, també amb carrabina, medalles d'argent i bronze amb 74 i 89 punts, respectivament.

Actuaren de Jurat els senyors Almarcha i Carné.

MOTOR

PROVA DEL QUILOMETRE LLANÇAT

Els concursants inscrits en la prova del quilòmetre llançat que el Reial Moto Club de Catalunya organitza per al dia 24 de l'actual, vindran obligats a l'ús del casc, igual que els equipiers dels side-cars. Aquesta obligació s'estendrà als períodes d'entrenament.

Les reclamacions que els concursants en motocicleta i motocicleta amb side-car desitgin formular, s'hauran de presentar per escrit dintre del termini d'una hora a comptar de la que termini el certamen, i acompanyades de dues centes pessetes, davant dels Comissaris de la prova. De les decisions d'aquests, poran apellar davant la Reial Federació Motociclista Espanyola i les seves decisions seran inapellables; en el cas que la reclamació sigui atesa, es tornarà el dipòsit al reclamant.

Pel que es refereix a autocicles, les reclamacions que els concursants o corredors desitgin formular, s'hauran de presentar, acompanyades d'un dipòsit de dues centes pessetes, en la forma i termini establert en els números 211, 212, 213 i 214 del Reglament general esportiu Internacional.

En terminar la carrera, els conductors hauran de deixar dipositats llurs vehicles a l'indret que a l'efecte els serà indicat pels Comissaris Esportius, i no podran retirar los fins que siguin autoritzats pel Reial Moto Club de Catalunya.

El Reial Moto Club de Catalunya no accepta cap responsabilitat pels accidents, danys o perjudicis dels quals poguessin ésser causants o víctimes els corredors.

Durant el dia de la celebració de la prova no serà permès cap entrenament, i el Comissari de sortida negarà aquesta, a qualsevol concursant que contravingui aquesta disposició.

El Reial Moto Club de Catalunya donarà a conèixer els resultats del quilòmetre a Barcelona poc després d'haver terminat la prova i es prega molt especialment als concursants i al públic en general que es mantinguin allunyats del aparells de cronometratge, amb l'objecte de facilitar la tasca dels cronometradors, en el ben entès que no s'atendrà en absolut cap pregunta en aquest sentit durant la celebració de la prova.

Han estat nomenats Comissaris d'aquesta carrera els següents:

Comissaris esportius, Francesc Coma; Manuel Fages, delegat del Reial Automòbil Club d'Espanya. Comissaris tècnics, Pau Llorens i Andreu Bresca, director de la carrera, i Joaquim Dalfrau.

BARREJA

CANVI DE LOCAL

El Club Esportiu Catalunya notifica als seus associats el trasllat de les seves oficines que abans funcionaren al carrer de l'Hospital, 131, baixos, al nou estatge social del carrer del Pi, núm. 7, principal. Al mateix temps els assabenta que a la secció de Gimnàstica i Atletisme, instal·lada al carrer de Sant Demènec del Call, 3 i 5, s'hi continuen donant les classes que hi havia establertes al carrr de l'Hospital, ampliades amb classes matinals.

Centre Excursionista de Catalunya

CURS D'INICIACIO GEOGRAFICA

Parlant dels «Centres d'investigació Geològica», ha donat el senyor Jaume Marcet, al Centre Excursionista de Catalunya, la darrera de les seves conferències sobre fisiografia del curset d'iniciació geogràfica.

El conferenciant indicà les obres principals i que més gran utilitat tenen per a l'estudi de la geologia a Catalunya, exposant, a més a més, els llocs on es poden examinar i estudiar els diferents tipus de roques de les diverses edats geològiques, els fòssils que s'hi troben, etc., és a dir els principals museus i llocs d'estudi d'aquesta ciència a Barcelona.

Els ensenyaments del senyor Marcet es completaran amb l'excursió automobilística en la qual es veuran pràcticament explicats per l'esmentat conferenciant, els principals fenòmens geològics dels voltants de Barcelona, tan interessants sota aquest punt de vista.

L'itinerari comprendrà el Tibidabo, la Rabassada, Sant Cugat, i després, tornant per la vall del Llobregat, Sarrià i Montjuich. L'èxit d'aquest ensenyament pràctic, sobre el terreny, es pot copsar anticipadament pel nombre dels inscrits a l'excursió.

Aquesta expedició en autocar s'efectuarà el diumenge, dia 24 de l'actual, i el preu és de 7 pessetes. També es poden inscriure, aprofitant els llocs que encara queden lliures, els que no siguin socis, al local del Centre Excursionista, carrer de Paradís.

El senyor Marcet ha estat cordialment felicitat per l'èxit assolit pel seu curs, freqüentat assiduament per una trentena d'alumnes, curs que ha resultat interessantíssim i que té gran importància per la vulgarització a Catalunya de la Ciència geogràfica, tan interessant i tan poc estudiada fins ara.

La setmana vinent iniciarà el seu curs sobre Geografia Humana, el senyor Pau Vila.

D'espectacles

Per als dies 19, 20 i 21 del corrent, s'anuncia la presentació al teatre català Romea dels «Compagnons de Nôtre Dame», interessant grup d'artistes que representen misteris i llegendes medievals, dirigides per l'eminent Enric Gheón.

El sol anunci de la pròxima actuació d'aquests selectes artistes al típic teatre del carrer del Hospital, ha desvetllat un interès màxim entre els elements amics de l'art religiós i de les novetats escèniques.

—

De fenomen, fenomen gastronòmic, s'ha de qualificar «Nemo», «l'home estruç» qui debutarà a Olympia dissabte de Glòria. No es tracta de cap reclam d'un específic per a les malalties de l'estomac; tampoc no es tracta d'un anunci per a la fabricació de discos de gramòfon, ni de plats per a restaurants; ni de cap marca de bombetes elèctriques, i diem que no és reclam, perquè precisament l'artista «Nemo» qui es presentarà davant del públic de Barcelona en la temporada de Circ eqüestre pròxima a inaugurar-se, mastega, s'empassa i digereix tranquil·lament, discos de gramola, plats de porcellana llàmpares elèctriques, davant l'astorament del públic que ho presencia.

Es, doncs, una atracció tan original i incomprensible que solament té explicació veient-lo i observant com s'alimenta «Nemo» d'objectes fins avui no preconitzats presinó d'animals com l'estruç, del qual «Nemo» és el seu èmul.

—

L'actual programa de l'aristocràtic saló Coliseum, ha estat escollit amb singular encert, ja que el seu caràcter, veritablement artístic i d'índole seriosa, està en completa harmonia amb la tònica que aquests dies ha d'imperar en els espectacles públics.

La pellícula Paramount, «La filla d'una raça», expressa exactament la història del pell roja i la seva desesperada lluita contra el domini de l'home blanc. La seva insuperable interpretació per Richard Dix, Lois Wilson, Noa Beery i Malcolm Mc. Gregor, deixarà inesborrable record en tots els que concorrin a contemplar aquesta última epopeia de l'Indi americà.

L'orquestra del Coliseum, augmentada a 33 professors i sota la direcció del notabilíssim mestre Blai Net, està fent aquests dies les delícies dels aficionats a la bona música interpretant d'una manera magistral i en homenatge al gran Beethoven, les seves glorioses pàgines «Simfonia número 3» (Heroica) i l'obertura de «Leonora», número 3.

Per al dia 16, dissabte de glòria, anuncia l'empresa canvi total de programa. Es projectarà el magnífic film Paramount «La deessa cega», genial interpretació de Jack Holt, Ernest Torrence, Esther Ralston i Louise Dresser. En aquesta pellícula, de temps interessantíssim i d'extraordinària importància, es desenrotlla un argument en el qual es revela la gran indiferència de les lleis i àdhuc la fallàcia de certes proves considerades irrebatibles.

El mateix dia i com a fi de festa, debutarà la genial artista tan volguda del públic, «La Goya», insuperable intèrpret de les cançons de la seva especialitat.

—

Olympia. — Diu «Le Petit Journal», en el seu número del 1 de gener de 1927:

«L'aigua que balla».—El que agrada, el que sorprèn, el que entusiasma en aquests meravellosos jocs d'aigua que presenta actualment el Circ de París, és el ritme amb què obeeixen totes les flexibles figures de què es compon aquest número.

Rams, brolladors, línies d'àmfores o fantàstiques combinacions de llum es projecten sobre les aigües; no es conta res a l'atzar. En l'atmosfera de la pista, lluny dels jardins de Versalles on no és solament un element més de la naturalesa, l'aigua pren un caràcter artístic, adquireix vida humana i sotmesa a una disciplina admirable, és veritablement «l'aigua que balla». Les seves corbes, els seus ondulants moviments, aquesta elasticitat plena de gràcia, ens semblen com prodigioses manifestacions artístiques. El nostre esperit s'obre novament a les llegendes; naturalment que un enginyer dicta i mobilitza en aquest univers de petites gotes d'aigua. La ilusió, tot i això, es completa: l'aigua que cau sembla que tingui voluntat pròpia i que interpreta tot el que se li demana. Aquestes fonts meravelloses, d'una màgia sorprenent, sotmeses a tots els colors de l'iris, és un espectacle amb les palpitacions d'una «vedette» de l'elegància i de la gràcia.—Eduard Beandey.»

Tal com vàrem deixar entreveure, avui donem la primera de les notícies sensacionals que prometérem per a la temporada que començarà al Tívoli el propvinent Dissabte de Glòria. Harry Wills, el dansarí de comicitat singular, ha acceptat la collaboració que li va ser oferta i ha deixat un avantatjós contracte a l'«Empire» i torna a la nostra ciutat, car Harry Wills és ja avui un fervorós admirador de la nostra Barcelona. En les noves creacions, presentarà, entre els balls exòtics, poemes de gràcia, intercalats en el grandiós espectacle «El sobre verde» (que no té res de verd). Per a aquesta obra i especialment per a la desfilada de l'enlluernadora cavalcada de les joies s'estan fent a la platea del Tívoli les obres que calen, a l'objecte que ja suscita desfilada sia realitzada en deguda forma. Passat Pasqua, al Tívoli es muntarà l'obra que, amb «El sobre verde» (que no té res de verd), es repartirà al públic madrileny; és l'obra del mestre Rossillo, titulada: «Todo el año es Carnaval».

Amb sorollós èxit, tingué lloc, diumenge passat, al Coliseu Pompeia, l'estrena del grandiós espectacle en un pròleg, cinc actes, 33 quadros i visions plàstiques, «Jesucrist», lletra de Fidel Grifol, música de Joan Just, presentat amb un magnífic decorat dels escenògrafs Lluís i Roig.

Tant el decorat com la lletra i la música foren unànimement celebrats per la gran gentada que acudí a presenciar les dues representacions d'aquest espectacle. Foren moltes les persones que no pogueren entrar per haver-se esgotat les localitats.

En acabar foren xardorosament ovacionats els autors, pintors i artistes interpretadors, entre els quals sobresortiren els senyors Claramunt, Adrià i Xuclà, ultra el senyor Fornaguera, qui encarnà meravellosament la divina figura de Jesús.

Tribunals

ASSENYALAMENTS PER AVUI

—

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera. — Lleyda. — Executiu: Francesc Morera contra Concepció Miarnau.

Drassanes. — Pobresa: Lluís Baquerisa contra Josep M. Torres i advocat de l'Estat.

Sala segona. — Drassanes. — Incident: Francesc Domingo contra Pi-rillos i quierd.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera. — No té assenyalaments.

Secció segona. — Concepció: un oral per furt contra Pere Arasa.

Secció tercera. — Lleida: dos orals per furt i homicidi per imprudència contra Francesc Esteban i Josep Martí, respectivament.

Hospital: un oral per robatori contra Josep Abellàn.

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Avantjudicis a les deu. — Número 468: per reclamació de sous de l'obrer Josep Lobera contra el patró Foment d'Obres i Construccions. — Número 469: per reclamació de sous de l'obrer Ferran Planas i altres contra el patró Companyia Barcelonesa d'Ous, Aviram i Caça, S. A. — Número 470: per reclamació de sous de l'obrer Juli López contra el patró Miquel Bauló. — Núm. 471: per reclamació de sous de l'obrer Josep Munill contra el patró Félix Cardona. — Núm. 472: per reclamació de sous de l'obrer Joan Vendrell i un altre contra el patró Martínez H. i Vila.

Judicis a dos quarts d'onze. — Número 318: per accident del treball de l'obrer Josep Alcaide contra el patró Transmediterrània i Companyia Hispània. Jurats: patrons, Milà, Coll i Ferreres; obrers, Gaya, Colomer B. i Farell.

A tres quarts d'onze. — Núm. 293: per reclamació de sous de l'obrer Salvador Martínez contra el patró Vicens Casadesús. Jurats patrons, Milà, Coll i Ferreres; obrers, Gaya, Colomer B. i Farell.

A les onze. — Núm. 296: per reclamació de sous de l'obrer Joan Compte contra el patró Albert Dubouqui. Jurats: patrons, Milà, Coll i Ferreres; obrers, Gaya, Colomer B. i Farell.

A un quart de dotze. — Núm. 291: per reclamació de sous de l'obrer Manuel Gaset contra el patró Joan Fasanlli. Jurats: patrons, Milà, Coll i Farreres; obrers, Gaya, Colomer B. i Farell.

A dos quarts de dotze. — Número 292: per reclamació de sous de l'obrer Ramir Peña i altres contra el patró Francesc Cabanes. Jurats: patrons, Milà, Coll i Ferreres; obrers, Gaya, Colomer B. i Farell.

A tres quarts de dote. — Número 295: per reclamació de sous de l'obrer Rogeli Lando i un altre contra i patró Foment d'Obres i Construccions. Jurats: patrons, Milà, Coll i Ferreres; obrers, Gaya, Colomer B. i Farell.

A les dotze. — Núm. 246: per reclamació de sous de l'obrer Antoni Pons contra el patró Pallejà i Bonmatí, Stat. Ltda. Jurats: patrons, Milà, Coll i Ferreres; obrers, Gaya, Colomer B. i Farell.

PER UN FURT

A la Secció tercera s'ha celebrat un oral contra Miquel Segura, qui el dia 14 del setembre passat s'apoderà d'un fardell que un carro conduïa, i fou detingut per l'agent de policia Antoni Sànchez, al qual amenaçà amb un ganivet.

Pel delicte de furt, el fiscal senyor Cuevas ha demanat la pena de sis mesos i un dia de presó, i pel d'atemptat, la de quatre anys, dos mesos i un dia de presó correccional i 1.000 pessetes de multa.

PER ASSASSINAT FRUSTRAT

S'ha vist a la Secció quarta, un oral per assassinat frustrat contra Miquel González López, qui el dia 13 d'abril de 1925, acompanyà a Santiago Gascón Asensio a una casa de mala nota, situada a Manresa, en la qual vivia una dona que havia estat amistançada del segon.

S'acusava el processat d'haver tancat la porta perquè ningú pogués sortir, mentre que en Gascón féu tres dispars, dels quals resultaren ferides Agripina Sirvente i Josepa Rubio.

Ja fa temps es va veure la causa contra Gascón, cosa que no pogué fer-se respecte a Gonzàlez, per estar en rebeldia, fins ta ja set mesos que fou detingut.

Els testimonis no aportaren càrrecs contra el processat, i en vista d'això, el fiscal modificà les conclusions, considerant el processat com a còmplice d'un delicte de dispar, del qual dimanaren dos de les lesions, demanant per al processat la pena de tres mesos i 11 dies de presó, però com que el tet està comprès en l'indult, sol·licità que se'l posés en llibertat, a la qual cosa s'ha adherit el defensor.

El president del Tribunal ha fet públic que la Sala sobreseia el sumari, i que fos posat en llibertat l'acusat.

DETENCIO D'UN LLADREGOT

Els mossos d'Esquadra han posat a disposició del Jutjat del Nord a Paquet Gargallo Gràcia, qui el dia 8 del mes passat, va fugir de la caserna d'Horta, quan fou detingut pel furt d'aviram en aquelles torres.

LES SUBSTANCIES TOXIQUES

El Jutjat especial ha declarat conclòs el sumari que s'instruïa contra Joan Hierro, per la venda de cocaïna.

El processat per aquest mateix delicte Joaquim Castellar, ha interposat recurs de refo. a contra l'auto de processament que es dictà.

NENA CREMADA

S'ha donat compte al Jutjat, de les cremades greus que pateix la nena de vuit mesos Josepa Vargas, produïdes al seu domicili del carrer de Corts, en encendre la seva mare un fogó i saltar-li una espurna sobre la roba que tenia al llit la pacient.

Anuncis d'espectacles

Teatre Català Romea

Avui dimecres, tarda, a les cinc. Nit, a les deu.

ULTIM DIA

EXIT IMMENS

Exhibició completa de la sensacional pellícula de parts i operacions quirúrgiques

Entre la vida i la mort

Filmació en els Hospitals Clínic i del Sagrat Cor, i en diverses clíniques particulars de Barcelona.

Doctors: Salvador Cardenal, Mateu Bonafonte, Josep Bassedas, César Torrens, Lluís Torrents

També es projectarà la magnífica pellícula de la benemèrita

Quinta de Salut «L'ALIANÇA»

PROHIBIDA L'ENTRADA ALS MENORS D'EDAT

AVUI

ESDEVENIMENT ARTISTIC

GRAN ESTIVAL

BEETHOVEN

organitzat per RADIO BARCELONA, a benefici dels hospitals de leprosos i incurables, a càrrec de la

BANDA MUNICIPAL

dirigida per l'il·lustre mestre

LAMOTE DE GRIGNON

i de l'eminent violinista

FRANCESC COSTA

Estrena de les transcrirpcions per a la banda del

CONCERT PER A VIOLI I SETENA SIMFONIA

Completarà el programa la

CINQUENA SIMFONIA

Preus populars

TEATRE TIVOLI

AVIS El concert començarà puntualment a dos quarts deu, per a acabar abans de les dotze.

Eldorado

Dissabte de Glòria, dia 16. DEBUT de la companyia

Meliá-Cebrian

del TEATRE ESLAVA de MADRID

Tarda, PRESENTACIO amb la comèdia en quatre actes de Suàrez de Deza,

La dama salvaje

Nit: ESTRENA de la joguina còmica en tres actes d'Abati i Lucio

EL NIÑO DESCONOCIDO

Teatre Poliorama

Direcció artística

Empresa Teatre Lara Madrid

El 16 d'abril, Dissabte de Glòria

Inauguració de la temporada de primavera per la companyia de sarsuel·les i operetes dirigida per Enric Povedano i els mestres Josep Espetia i Antoni G. Catalá.

Estrena a Espanya de l'opereta en tres actes, llibre de Casimir Giralt i Lluís Capdevila, música d'Huc Hirsch

DOLLY

Teatre Català Romea

Dissabte, diumenge i dilluns, tarda i nit.

10 NUMEROS 10

DERKAS

Per primera vegada a Espanya: COOKE'S VONDER (un ós, dos cavalls). AUREA CRUZ, estrella PILAR BELLO, dansarina. Les ombres en colors de Mme. JOANNYS-CHARLES GOLVAS, i altres números de Circ. Preus populars.

Teatre Goya

Companyia de dremes i comèdies de MARGARIDA XIRGU

Debut de la companyia: DISSABTE DE GLORIA, dia 16 d'abril de 1927, amb l'estrena del vodevil en tres actes de Lleó Saurrof, LA RECONQUISTA. Gran èxit a París. Representada més de cinc centes nits. Preus reduits. — Es despatxa a Comptaduría.

Les compagnons de Notre-Dame

Director: Henri Ghéon

Aquesta entitat que estén al seu radi d'acció per tot Espanya, gràcies a haver obtingut sòlids concursos l'ajut del grup «Art i Fe», que dirigeix l'«Abat Debout», l'amplitud d'esperit de gran nombre de directors de Collegis i patronats, i les paraules d'encoratjament de les més altes «Autoritats Eclesiàstiques», donarà tres sessions de TEATRE CATOLIC al

Teatre Català Romea

els dies 19, 20, en funció de nit, i 21 en matinée Programa: Dia 19. Conferencia d'HENRI GHEON exposant les idées sur le Theatre des «Compagnons de Notre-Dame». LA MORT A CHEVAL, tres actes, d'Henri Ghéon, i SAINT FELIX ET SES POMMES DE TERRE, un acte, d'Henri Brochet. Els autors senyors Henri Ghéon et Henri Brochet assistiran a la representació.

Dia 20: LA PARADE DU PONT AU DIABLE, un acte, de H. Ghéon; LA FARCE DU PENDU, DEPENDU, tres actes, de H. Ghéon. Dia 21, en matinée, LA BERGERE AU PAYS DES LOUPS, par H. Ghéon, últim gran succés a París.

Es despatxa a comptaduría.

Teatre Novetats

El dissabte dia 16. L'excelsa actriu italiana

Emma Gramática

mostrarà el seu divi art, interpretant la seva genial creació

Casa paterna

Diumenge, 17, tarda, LA SIGNORA DELLE CAMELIE, inimitable creació d'EMMA GRAMATICA. Nit, MA NON E UNA COSA SERIA de Pirandello. En aquesta moderna comèdia culmina l'Art d'EMMA GRAMATICA. EMMA GRAMATICA i els notabilíssims artistes de la seva Companyia, donarà sols 8 funcions. — Es despatxa a Comptaduría.

TEATRE NOU

Dissabte de Glòria

ESTRENA

LA PUNTAIRE

SARSUELA

TEATRE COMIC

LOVE-ME

SUPER-REVUE

Teatre Barcelona

Dissabte de Glòria, inauguració de la temporada de primavera. DEBUT de la Companyia de l'Infanta Isabel de Madrid. Tarda: LAS DE ABEL. Nit, ESTRENA de la comèdia en tres actes, de CARLES ARNICHES.

¡MECACHIS QUE GUAPO SOY!

TIVOLI

DISSABTE DE GLORIA, NIT

ELS DOS GRANS ESPECTACLES DE L'ANY

Las mujeres de Lacuesta i El sobre verde

(Que no és verd)

dirigides pel seu autor el mestre

JACINT GUERRERO

defilant per la platea l'enlluernadora

Cavalcada de les Joies

i cooperant a l'espectacle

HARRY WILLS

el dansarí, màxim artista de la comicitat, i

LYDIA JOHNSON

la deliciosa dona d'elegantíssima frivolitat.

Butaca platea, 5 pessetes. Entrada, una pesseta. Diumenge de Pasqua, tarda: «EL HUESPED DEL SEVILLANO» i «EL SOBRE VERDE», amb Harry Wills. Nit: «LAS MUJERES DE LA CUESTA» i «EL SOBRE VERDE», amb Harry Wills. Dilluns de Pasqua, tarda i nit: «LAS MUJERES DE LA CUESTA» i «EL SOBRE VERDE», amb Harry Wills. Es despatxa a Comptaduría.

LOVE-ME

al COMIC

DISSABTE, 16 D'ABRIL

OLYMPIA

Temporada de Primavera

CIRC QUESTRE

amb atraccions de fama mundial procedents dels grans circs d'Europa i Amèrica

Un home amb estomac d'estruç

(S'empassa plaques de fonògrafs, plats, copes, bombilles elèctriques i altres objectes rars).

L'aigua que balla

(Fantàstic espectacle que omplí dos mesos seguits el Casino i el Circ de París).

Dissabte de Glòria, debut

DIUMENGE, PASQUA DE RESSURRECCIO, tarda i nit. Dilluns, tarda i nit.

PREUS: Butaques, a 4 i 3 pessetes. Seients fixes, a 1'50 pessetes.

ENTRADA GENERAL, 0'70 PTES.

Es despatxa a comptaduría per a totes les funcions anunciades. Queden nuls els passis de temporades anteriors.

Aristocràtics Salons

KURSAAL i CATALUNYA

la predilecta de les famílies distingides

Orquestres Tover • Torres

Dissabte de Glòria, gradiós programa amb tres selectes estrenes:

EL REI DELS CLOWNS magnífica i sentimental comèdia per l'eminent artista GROCK

EL NOU ADMINISTRADOR de gran broma, i la superproducció dramàtica

ELS SET PECATS CAPITALS creació de la bellíssima artista WALLACE MC. DONALD

creació de la bellíssima artista Superba presentació.

COLISEUM

Telèfon 3535 A.

Dissabte de Glòria, estrena de la magnífica producció Paramount

La deessa cega

i debut de

La Goya

la més genial i intel·ligent estrella de la cançó espanyola.

Teatre Barcelona

Dissabte de Glòria, inauguració de la temporada de primavera. DEBUT de la Companyia de l'Infanta Isabel de Madrid. Tarda: LAS DE ABEL. Nit, ESTRENA de la comèdia en tres actes, de CARLES ARNICHES.

¡MECACHIS QUE GUAPO SOY!

Manuel Fugrañes

presentarà la revista

LOVE-ME

al COMIC

La T. S. F.

Dimecres 13 d'abril

EL MES INTERESSANT

18'30: «Cavalleria rusticana» i «Pallassos» (Munic).

21'50: Concert de violoncel, piano i harmònium (Radio Barcelona).

BARCELONA. — *Radio Barcelona* (344,8). 11'00: Campanades horàries de la Catedral. Comunicat del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa, Espanya i Catalunya. Previsió del temps a Catalunya i al mar. 18'00: Cotitzacions de mercats internacionals, canvis de valors. 18'05: Quintet Radio. 20'30: «La dentisteria social a l'estranger», conferència pel Dr. Lluís Coderque, dentista. 21'00: Campanades horàries de la Catedral. Comunicat del Servei Meteorològic de Catalunya. 21'05: Mercats internacionals, canvis de valors. 21'05: Quintet Radio. 21'30: Fragments del drama bíblic «La passió i mort de Nostre Senyor Jesucrist», escrit en català pel senyor Parreño, recitats pels radioactors senyora González i senyor Miret. 21'50: Concert. Violoncel, Torrents; piano, senyoreta Coma, i harmònium, senyor Cumellas Ribó. 23'00: Quintet Radio.

Radio Catalana (462). 21'00: Meteorologia, cotitzacions i crònica. Concert: Roser López, tiple; August Gonzalo, tenor; Albert Andreu, rapsoda. Orquestra Radio Catalana. Carles Sanahuja, conferenciant.

PENINSULA. — *Madrid*. **Unió Radio** (373). 11'45: Informacions. 14'00: a 15'30: Lluís Villa (violoncellista) i l'Orquestra Artys. Notícies de premsa. 18'30: Curs d'esperanto. Orquestra. «El Rin», conferència. 21'30: Curs de «Vulgarització històrica». Ultimes cotitzacions de Borsa. Programa de Barcelona. Notícies d'última hora.— *Bilbao* (418). 22'00: Concert i curiositats.—JCELL. 21'30: Campanades. Sants del dia «Panis Angelicus», C. Franck, pel tenor Martín. Recitals pel Speaker. «In Monti Oliveti», cant religiós pel tenor esmentat. Moviment del port de Bilbao. 23'00: Transmissió des de Madrid.

FRANÇA. — *Paris*. **Radio Paris** (1.750). 10'30: Informacions. 12'30: Concert organitzat per Parisiende Edition. 13'50: Notícies. 16'30: Borsa del comerç de Paris. 16'45: Concert per l'orquestra Locatelli. 19'30: Radio colonial. 19'40: Radio-œuvre. 20'00: Curs d'Electricitat. 20'45: Concert. — Torre Eiffel (2.650). 18'00: Periòdic radiat 19: Pronòstic del temps. 19'15: Concert per l'orquestra de l'estació — *Tolosa* (389,6). 10'15: Periòdic radiat. 12'30: Informacions regionals. 12'45: Concert d'orquestra 13'45: Periòdic radiat. 17'00: Periòdic radiat. 17'25: Butlletí agrícola. 20'00: Periòdic radiat. 20'30: Selecció de «La Mascota», òpera de Audran.

GRAN BRETANYA. — *Londres* (365). 13'00 a 14'00.: Orquestra. 15'00: Concert popular. 17'00: Secció infantil. 18'00: Recital d'orgue. 18'30: Pronòstic del temps i notícies. Recital d'orgue. 19'00: «Assumptes internacionals», conferència. 19'15: «Sonates», Mozart. 19'45: Varietats. 21'20: Retransmissió de Manchester. 22'00: Quartet Radio. — *Daventry* (1.600). 10'30. Notícies. 11'00: Quartet Daventry i diversos artistes. 12'00: Concert. 13'00: Programa de Londres (fins a les 23'00). 23'00: Música de ball. — *Bournemouth* (491). 15'45: Programa de Londres. 17'15: Sessió infantil. 18'00: Programa de Londres. 22'00: Recital de cançons. — *Newcastle* (312,5). Emissions. — *Glasgow* (405,4). Emissions. — *Aberdeen* (500). Emissions. — *Dundee* Emissions.

IRLANDA. — *Belfast* (306,1). 15'00: a 23'00: Emissions.

BELGICA. — *Bruxelles* (506,5). 17'00: Concert d'orquestra. 19'30: Recital de piano. 19'55: Periòdic radiat. 20'30: Concert d'orquestra. 22'30: Notícies.

HOLANDA. — *Hilversum* (1.050). 10'40: Butlletí de policia. 15'10: Concert per l'orquestra de l'estació. 16'55: Conferència. 17'25. Curs d'alemany. 18'505: Concert d'orquestra. 21'10: Notícies.

SUISSA. — *Berna* (411). 12'00: Notícies i discos de gramòfon. 15'00: Notícies. 15'30: Sessió infantil. 16'00: Concert. 18'30: Conferència. 19'30: Concert vocal i instrumental. — *Ginebra* (760). 19'15: Notícies. 19'20: Programa musical. 20'50: Notícies. — *Lausana* (850). 11'50: Pronòstic del temps. 17'00: Sessió infantil. 19'00: Conferència. 19'30: Programa de Berna. 20'50: Notícies.

ITALIA. — *Roma* (422,6). 13'00: Notícies. 16'30: Periòdic radiat. 17'15: Música de ball. 20'20: Informacions. 20'30: Garla agrícola. 20'45: Transmisió d'un teatre. Revista de llibres. — *Milà* (315,8). 12'15: Notícies. 16'30: Senyals horàries. 16'20: Concert pel quintet Malvezzi. 17'30: Notícies. 19'40: Informacions. 20'30: Senyals horàries. 20'45: Concert per quintet de l'estació. 22'45: Música de ball. — *Nàpols* (333). 14'00. Borsa. 17'00: Notícies. 17'15: Concert variat. 21'00. Concert vocal i instrumental.

GERMANIA. — *Viena* (517). 10'00: Concert. 15'15: Concert per l'orquestra. 17'20: Conferència. 18'00: Curs de francès. 19'05: Concert per l'orquestra simfònica de Viena. — *Munic* (535). 10'45: Notícies. 11'30: Recital de piano. 15'00: Concert pel quartet Anny Rosenberger. 17'30: Conferència. 18'30: «Cavalleria Rusticana», òpera de Mascagni. «Pallassos», òpera de Leoncavallo. 22'00: Música de ball. — *Kœnigsberg* (241). 10'00: Notícies. 10'30: Concert d'orquestra. 15'00: Conferència. 15'30: Concert d'orquestra. 17'30: Conferència. 19'10: Recitacions. 20'00: Concert de banda militar. — *Hamburg, Hannover, Bremen*: 9'00: Notícies. 9'155 a 22'55: Conferències. Sessió femenina. Borsa. Concert. Música de ball. Notícies.

POLONIA. — *Varsovia* (400). 14'00: Butlletí econòmic. 15'45: Sessió infantil. 16'15: Concert d'orquestra. 18'45: Conferència. 19'30: Concert per l'orquestra de l'estació.

SUECIA. — *Estocolm* (454). 17'00: Sessió per a nens. 17'30: Recitals. 18'00: Música lleugera. 19'05: Conferència. 20'15: Notícies. 20'45: Concert de violí.

NORUEGA. — *Oslo* (370). 18'15: Sessió infantil. 18'15: Informacions. 18'30: Curs d'alemany. 19'00: Senyals horàries. 19'05: Concert d'orquestra. 20'00: Conferència. 20'30: Recital de violoncel per A. Schuster. 21'00: Notícies. 21'15: Música de ball.

—Avancen els treballs d'organització del festival que tindrà lloc avui al Tívoli, a benefici dels hospitals de leprosos i incurables, per a dotar aquests establiments de receptors amb altaveus a l'objecte que els pobres asilats gaudeixin de les emissions de la radiotelefonia.

L'empresa i propietaris del Tívoli cedeixen a Radio Barcelona el teatre; ilustres personalitats barcelonines, identificats amb els propòsits de l'emissora, s'apressen a adquirir localitats i en paguen l'import amb esplendidesa que agraeix l'Associació.

El clou del programa beethovenià que s'executarà consisteix en l'estrena del Concert en fa, op 61, transcrit per a banda i violí, pel mestre Lamote de Grignon, actuant com a solista el violinista Francesc Costa.

Aquesta transcripció marca el punt de partida d'una nova orientació en el repertori de la Banda, que ha decidit el mestre Lamote amb l'objecte d'incorporar l'actuació de seva transcrivint per a banda les grans obres simfòniques que hi ha per a orquestra.

Es, per tant, esperat amb vius desitjos aquest primer assaig del mestre, que tindrà lloc en el concert del Tívoli començant amb una obra de la importància simfònica del Concert en re, de Beethoven.

—D'èxit ben remarcable pot qualificar-se l'obtingut per l'orquestra Torrents en l'emissió de la nit del dia 6 i pel micròfon de Radio Barcelona, conforme emmidàrem.

Després d'un selecte concert interpretaren amb son instrumental característic, algunes danses americanes sorprenent als radiooients amb una interpretació vocal de danses igual que les orquestres similars de Nord-Amèrica.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha estat passat per la censura del Govern Civil

GUIA BARCELONINA DE LA VEU DE CATALUNYA

ACADEMIES

Acad. Idiomes. - R. Universitat, 3

COTS. Comerç, Idiomes. Arcs, 10.

ACID PER ACUMULADORS

Acids purs i amoníac **Padrosa** Magòria, 11, i Provença, 1. T. 409 H.

ADROGUERIES

CONSERVOL antiferment i conservador per a vins-Esquerra. Portal Nou 16, i drogues

ADVOCATS

AUMATELL (Francesch Advocat i Comptable mercantil. Aragó 250-2n de 5 a 7

Roger (Antoni), advocat. Consulta 5 pessetes. Diagonal, 371, 3er, de 2 a 5.

AGENCIES D'ANUNCIS

Agència Roldós. Rambla Estudis, 4.

CATALUNYA IMPERIAL. Aragó, 279

AGENCIES DE NEGOCIS

CEDULES PASSAPORTS I PASSATJES PORTAFERRISSA 19 Pral

AGULLES

AGULLES PER A COSIR IMPERATOR SON LES MILLORS CONEGUDES

ANTIGUITATS

Francesc Quer. — Palla, 27.

ANALISI

ANALISIS TOTS PRODUCTES PELAYO 5

ARTICLES PER A FESTES

Casa Millat.-Muntaner, 83.-T. 1083 G.

SERPENTINES

Paperets - Boles de neu Cera, 25, 27 i 29. — Telèfon 3919 A.

ARTICLES D'ESPORT

Sanromà. Cicles esports Balmes, 62

ARTICLES HIGIENICS

Lavabos Carlona, Vergara, 1

LA MASCOTA. Gomis St. Ramon, 1.

ARTICLES DE XARXA

Casa Borrull. Pl. Oliles, 9. Hamaques, bosses, futbol, tennis, cortines, etc.

ARTICLES DE VIATGE

E. BARBA. Cardenal Casañas, 18.

Successor J. Bonastre. Lluria, 56

AUTOMOBILS

AROS de pistó, de totes mides, per a autos. **Josep Comas i Comp.ª** — Bailén, 19

AUTOMOBILISTES benzina a bon preu. Garatge Segurra. Pl. Tetuan, 20.

AUTOMOBILS MOON I DIANA. — Clarís, 90, bis, i Mallorca, núm. 279.

AUTOMOBILE REPARATIONS. Reparació autos, especialitat **Citroen** i **Peugeot.** Berga, número 40 (Gràcia)

CAIXES EQUIPATGE per automòbil — Bartrès. — Villarroel, 75

ENSENYO guiar auto a particulars RAO: ARIBAU, 105

GARATGE JANIGO.—Pupil·latge a 40 ptes. Calabria, 123 T. 76 H.

Giner. Recautxutatge.— Corts, 689 bis

J. Talló Taller elèctric per a autos Salmeron, 243. Tel. 849 G.

Pupil·latge d'autos des de 30 pessetes. Mallorca, 127 i 129. Telèfon 2289 G.

Reparacions F. Audenis. Tallers Willys Overland. — Menéndez Pelayo 112. Telèfon 2135 J.

V. Ortells. Reparacions Casanova 124

VOLQUETS SOBRE FORD M. SUBIRANA Parent 95845. Viladomat 217 i 219. T. 6301 H

Vulcanització. P. Bosch, 4 (unit Pere IV)

AUTOMOVILISTES
SERVICE STATION PRIMERA ESTACIÓ AMERICANA A ESPANYA ORGANITZACIÓ POSTES GASOLINA
J. MANZANARES Aragó 272. T. 3427. A.
Es molt important, exigiu el control.

BANCS I BANQUERS

Soler i Torra Gs., Rambla Estudis, 13

BASCULES

PIBERNAT Bàscules de totes menes Parlament, 9. T. 36 6 A.

BICICLETES

Costa i Mestres.-Corts, 591.-T. 5436 A

BILLARS

BILLARS SOLER VILADOMAT 122

BOCOIS I BOTES

Bocois i tines venc. Avinguda Icària, 209.

BOTONS

BOTONS A PRESSIO IMPERATOR SON ELS MILLORS PROVEU-LOS

BRODATS I PLISATS

Brufau Moxó. — Pi, 14, principal

CADENES PER A CAMIO

Casanellas Cortadellas. Casanova, 50. Tel. 3118 A.

CAIXES I ARQUES

Les més econòmiques. Mallorca, 125.

Per caixes d'ocasió. Abat Safont, 9.

CARTONATGES

BAENA. Viladomat, número 173.

CENTRES D'INFORMACIONS

FIDES INFORMES COMERCIALS ENTENSA 44 APARTAT 971.

ROMAL Informes, investigacions Reserva absoluta Pelayo, 68

CENTRES D'ESPECIFICS

CASA SEGALA. R. Flors, 14. T. 283-A

Farm. Ainaud Sans, 151, 1 St. Medi, 2

CERAMICA

RAJOLES - CERAMICA CASIMIR VICENS

COMPRESSORS D'AIRE

Fins 30 altres 360 ptes. Ofereixo per neumàtics, aerograf i all. usos. **Lluis Regordosa,** E. Granados 34. T. 1834-G.

CONSTRUCTORS D'OBRES

CASES — TORRES — XALETS
Fangioni - Huguet — Pelayo, 1, 1.er

CONSTRUCCIONS METAL·LIQUES

CARBONELL. Portes ondulades. Serralleria d'obres. Carme, 77. T. 1764 A.

CONSTRUCCIO DE CARRUATGES

Ballester. Carrets repart P. Triomf, 37

CRISTALLERIES

Coberts d'alpaca, a 18 pessetes dotzena. E. Turpini, Rda St. Antoni, 60.

DESINFECTANTS

Lisol. Vallès germans. Massini, 79

ELECTRICITAT

ALBO. Electcitat. i Radio. Layetana, 67

G. Rosell. Calàbria, 95. T. 1592 H.

ELEVACIO D'AIGUES

BOMBES DE TOTES MENES Alfons Carbona. Escudellers, 35

ESCULTURES RELIGIOSES

GOMARA. R. Catalunya, 71. T. 1975 G. Imatges, Altars, Oratoris, Via-Crucis

ESPECIFICS

SARNA Es cura en 10 minuts amb SULFURETO CABALLERO

MANISAN Dipòsit i herbes. Anzias March, 19

COSILASA

URODONAL CURA EL REUMA

VALERY Xarop que cura promptes Tos, Bronquitis i Asma

FOTOGRABATS

FOTOGRAVATS N. COLL SALIETI Arcbs, 7, telèf. 3472 A.

FOTOGRAVATS Vda. de P. Bonet, Aribau, 9, interior.

FUMISTERIA

Barcelonesa Treballs de xana. Per 300 ptes. tindreu aigua calenta *gratis*, cuina, termo sifon, instal·lació fins al bany. Proven, a. 1.-T. 404 H.

FUSTES

Gàbies per a caça, i d'altres classes, en fusta - C. Torras-Clot, 126-T. 28 SM.

Fill M. Castellví. Ribas, 1. T. 411 S. P.

GOMA I CAUTXU

PER APRIMAR

"MADAME X"

Abans de fer-vos un vestit compreu-vos la faixa de cautxolina **"MADAME X".** Al moment reduirà la vostra cintura, rectificarà la vostra línia, millorarà la vostra silueta i, en poques setmanes, amagrireu notablement.

"MADAME X"

Establiments exclusius per a senyores: PASSEIG DE GRACIA, 127

Faixes "Mesame X" per a homes
RONDA DE SANT PERE, 12

GENERES DE PUNT

Wolfort's DEU RALETS BEN GASTATS

TEIXIDÓ XIFRÉ Aprovat per a ambulància - Salmerón 36-22

GRANGES AVICOLES

AVICOLA Barcelonesa Pollets Prat Lleonarda. Wad-Ras, 218 P.N

POLLETS PRAT. Nàpols, 99 101.

GUARDA - MOBLES

AUTOS etc. Luchana, 103. T. 940 S. M. Corts, 639, pral. Tel. 49 S. P.

LLEGUMS

LA NOVA. Llegums cuites extra. Creu Coberta, 102. Suc. St. Ant. Abad, 32.

LLEVADORES

Cirurgiana Masatgista. - Reducció de tot defecte físic.—Clínica de Parts. Unió, 19, entresol.

LLIBRERIES

Subirana. Portaferrissa, 14. T. 1579 A

LLIBRES D'OCASIO

Balagué. Compra-venda. Palla, 13 i 15

MAGATZEM DE FERROS

F. de Miquel Mateu. — Angels, 3, 5 i 7

MAGNETOS

Magnetos Reparació perfecta
A. ORTÉ. - Casanova, 61

PEÇES RECAMBI I REPARACIONS DE TOTES MARQUES-FONOLL ARAGÓ 370

MAQUINARIA

F. de Miquel Mateu Angels, 3, 5 i 7.

MAQUINES COMPRIMITS

De totes classes en pols sec des de 1.300 a 2.950 Ptes. M. d la Rosa, 16 (G.)

MAQUINES DE COSIR

FRISTER I ROSSMANN de Berlin, les més sòlides. Casanova, 15. Tel. 5161 A.

MAQUINES D'ESCRIURE

Molt barats. Nou St Francesc, 4), pri.

MARBRISTES

Pau Gallés. Diputació, 82. T. 748 H.

MASSATGE BELLESA

MAISON DE BEAUTE ONDULACIÓ PERMANENT I TINTURES HENNÉ SALMERÓN, 247 (PETRO JOSEPES)

PERRUQUERIA PER A SENYORES
LA FAVORITA ONDULACIONS MARCEL PERMANENT MASSATGE ELÈCTRIC, MANICURA POSTICOS D'ART. TINTURA HENNÉ
CORTS, 423, pral. 2ª (Xarfré Enlarea) SE DONEN CLIÇONS

METGES

CATALUNYA Clínica. Vies urinàries, Matriu, Medicina general, Riera Baixa, 21, de 11 a 1 i de 6 a 9

CLINICA BARCELONA Vies urinàries: Consulta, 1 pta. Comte del Asalto núm. 23, principal

CLINICA HOMEOPATICA. — Plaça del sol, 3, G. Medicina, cirurgia. Especialitats Electroterapia — Consultes per correu trametent segell.

DR BOADA V. Urinàries, malalties de la pell R. Catalunya 31 de 2 a 5 i 7 a 8.

DOCTOR CARULLA. Vies Urinàries. Unió, 10. De 11 a 1 i de 4 a 9

DR GALLEGO Vies Urinàries - Neurastenia Sensat 18 Corts del Assalt 18

INSTITUT FISIO PSIQUIC MALALTIES CRÒNIQUES, NERVIOSITAT, NEURASTENIA HIPNOTERAPIA Magnetisme i Sugestió BALMES, 60-1r Rebuda Consultori Telefònic

Malalties dels bronquis. Doctor Domènec Roura. Corts, 614, primer.

MIRALLS I LLUNES

Vidrieres artístiques i llunes biselades J. M. Terrés Camalo, S. en C. Lluria 9

Virgili i Masia E. en C. Duran i Bas, 5

MOBLES

R. Navarro Taller de mobles, fundat en 1892. Balmes, 70. T. 1655 G

A. FORNONS FABRICA DE MOBLES I ESPOSICIÓ C. SALMERON 102.

BENITO. Mobles americans, únic que assegura la seva construcció. València, 351 (ent. Bailen i P. St. Joan).

COMPRA-VENDA I CAMBIS SALONS MENJADORS DORMITORIS CUADROS TOTA MENA DE OBJECTES D'ART I PISOS ENTERS. SALMERON 116.

Es restauren baratos. Alt St. Pere, 56

HOMAR Mobles Antiguitats. Canuda, 4.

J. JUVÉ Mobles d'estil Indústria, 227, tocant Bailen

Per mobles baratos i bons Creu Coberta, 85 **J. Canal**

Per poques ptes. els sifons de pell queden nous, pintant-los al taller de tapisseria Còrsega, 300.-Sifons G. C.

SDOR. A. PUGET. Mobles de tota mena. Especialitat en mobles oficines sistema americà. Diputació, 401.

MOBLES D'OCASIO

Mobles a preus increibles. No compreu sense visitar-nos. Muntaner, 18

MUSICA-PIANOS

Iberia Musical. Canuda, 48. Barcelona

PIANOS. Música, rotllos, reparacions. Casa Reynard. Tallers, 35.

A. Badia. Sta. Anna, 6. Pianos Rönisch

OLIS FINS D'OLIVA

Arrufat. Collita de Borges, Rech, 61.

PAPERS PINTATS

ARCHS, 6 Papers pintats i per a cristalls.-Telèfon 4473 A.

Pere Espinàs. — Salmerón, 134 136

S'empaperen habitacions a 15 pessetes Amargós, 13, 1.er Masdeu

Vda. Bertran. C. Casañas, 11. T. 4098

PATENTS I MARQUES

Agència General. Rbla. Canaletes

A. PASCUAL. C. de Cent, 304, pral. Telèfon 3544 A.

Duran Ag. ofic. Pelayo 34. T. 1[illegible]

PINTURA

Arts Decoratives. —Exposicions, projectes, papers. Via Layetana, núm.

COLA «OXINA» pintura al tremp, sense [illegible]

MOR PINTORS P. REGOMIR 6 ESPECIALITAT EN RETOLS-ANUNCIS-CARTELLS-PLACAS-LETRA

PINTURES PREPARADES BOT, 16, ENTRANT PER CA[illegible]

PRODUCTES QUIMICS

Companyia Anònima de Productes Químics. Montcada, 23 Telèf. [illegible] Acids purissims i comercials. **Grafitroit** per a acumuladors.

PROPIETAT URBANA

J. B. Claramunt, Administrador de finques, cop. a màquina. Salmeron [illegible]

QUADRES

La Pinacoteca. Corts, 644 [illegible]

RESTAURACIO DE MOBLES

CANALS. Es restauren tota mena de mobles tapisats Diputació, número [illegible]

SASTRERIES

J. MONEREO URGELL. [illegible] Vestits i uniformes a [illegible]

TAPISSERIES

Frigola Sifons, fundes, llits Urgell, núm. 60 prop C[illegible]

GILABERT Sifons, Cortines Fundes. - P. Gràcia

Sifons confort per a despatx i jador a 175 i 200 ptes. tauració. Valencia, 101. Tel. [illegible]

TIPOGRAFIES

TIP. EMPORIUM, S. A. Ferlandina [illegible]

TUBS VELLS

Tubos vells per a tanques, aigua parrats, etc. Solanot. Sepúlved[illegible]

VINS I VERMUTS

Vi de pressec. El millor vi de pressec. Demaneu-lo en colmados i [illegible]

XAMPANYS

FRANCOLI, gran xampany de [illegible] F. Ferrer. P. Gràcia, 111. T. [illegible]

Xampany Emporium. Natural de Jaume Esteve. Fontrubí.

Per anunciar-se a la *Guia Barcelonina* de LA VEU DE CATALUNYA: Administració del Diari. Secció de Publicitat. Rambla de les Flors, núm. [illegible]

OFERTES

S'enbalen mobles pianos i maquinària «L'Elèctrica d'enbaladora», de R. Cardona. Aragó, 240. Telèf. 2016 A. entre Balmes i Rambla de Catalunya.

DIBUIXOS PER APARADORS Idees precises. Demaneu preus **"COMFER" Ample, 22**

DEMANDES

Avís a les senyores que vulguin fer-se ellos mateixos la roba: es tallen, embasten i proven vestits i altres robes a preus econòmics.

Amargós, 9, 1.er, 2.ª

Tintorer colorista es fa a. Inútil presentar-se sense bones referències. Dirigir-se a la TINTORERIA MARIOLA. Eibar, Guipuzcoa.

PRESTECS

DINER a veure per **Paperetes Montepio,** JOIES, GENERES, AUTOMOBILS. Descompte factures. **UNIO, 22, PRINCIPAL**

Propietaris. Diner en Hipoteca en Hipoteca. Prestecs a llarg termini amb el Banc Hipotecari d'Espanya. Carrer Santa Anna, 5, primer. De 11 a 1 i de 5 a 7.

LLOGUERS

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entresol. C. BIESER

Pis Corts

Menjador, saló, cinc dormitoris, banys amb termo, dos water. Ascensor, telèfon, sol, visible Corts, 423, porteria.

Lloc baixos

d'un casal confortable, a 24 km. de ciutat. La frau que el volta és muntanyenca amb pins i vinyes a prop, a tocar. Raó: Còrsega 271, primer, primera.

ES LLOGA

una casa, soleiada i aires de pins, jardí, vertader sanatori. Tramvia i tren a la porta. Carrer Granados, tietra R. Sarrià. Baixar Tres Torres.

COMPRES

La Escena Catalana

(Bon-Via) es compren 3, 4, 14, 15, 19 «La Dolores» de Feliu Codina, ela compraria. Carrer de Sant Pau, núm. 28, llibres.

PERDUES

Pèrdua

el diumenge des de la Diagonal a l'estació del Funicular del Tibidabo es perdé una arracada de diamants, es gratificarà la seva devolució a Diagonal, 580, baixos.

VENDES

AUTO

Ganga, turisme, gran marca, 6 cilindres, 7 places, ben equipat, com nou, costa 32.000 pessetes, venc per 5.500 ptes. tractar directe. Visible: Calabria, núm. 103, baixos.

VALLDOREIX

Vene 60.000 canyes a deu cts. al costat de Dues Torres. Ample, 4. Perruquer 8.

VENC, COMPRO I CANVIO aparells fotogràfics Discos i fonografs **Sant Pau, 35** Telèfon 2408 A.

Cavall, carro i guarniments resistent per a 30 quintans, tot de primera. També es ven un carret nou i dos jocs de guarniments. Raó: carrer Barrau, 5 Montgat.

Tiana, casa amoblada pintores: Es ven poble baixos amb mosaic i pis cinc dormitoris, electricitat i aigua viva. Raó: Consell de Cent, 332, segon, 1.ª De 2 a 10 i de 3 a 8.

XALET

es ven amb llum, aigua i 70 m/c de jardí al preu de 9.000 pessetes. Raó: N. Rusiñol, Mossèn Jacint Verdaguer. Sant Vicens dels Horts.

Propietaris i Constructors

Per a construir torres casas barates trobareu portes, balcons, finestres, reixes i altres objectes als cinc magatzems LA FAVORITA, Urgell, 45, 47 cn. Entalviareu temps i diners.

LA TISI ES GUAREIX

Donya Petra Estella, la filla de la qual, víctima de dita malaltia, s'ha guarit. Pro net revelar gratuitament del remei amb el qual ha donat. Passeig de la Marina, segona, escala dreta, gratuitament informarà Angel Conesa, carrer de Cent, 59 Barcelona.

Propietaris i Constructors

Per a construir torres casas barates trobareu portes, balcons, finestres, reixes altres objectes als cinc magatzems LA FAVORITA, Urgell, 45, 47 cn. Entalviareu temps i diners.

Catarro dels no

L'Anti-catarral BORBONET és el veritable específic per a curar en pocs dies la Coqueluche, quitis i tota mena de tós de les criatures. **Dipòsits:** Farmàcia de l'autor Cartes, 14, Dreu, i J. Vila Tomat Rambla Flors

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que es necessita per a [illegible]
Antiga Casa F. COSTAS, Palla, 11 i 13

Mobles de jo

(Roten)

Passeig de Gràcia,

Barcelona